

SISÄLLYSLUETTELO

Ympäristölautakunta pöytäkirja 11.12.2019

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
3 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat	5
4 § Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset	6
5 § Ympäristölautakunnan alaisen toiminnan käyttösuunnitelma vuodelle 2020	7
- Käyttösuunnitelma vuodelle 2020, ympäristölautakunnan alainen toiminta	9
6 § Vantaan luontoretket 2019	29
- Vantaan luontoretket 2019 yhteenvetoraportti	30
7 § Ötökkäteemavuoden 2019 loppuraportointi	62
8 § Virkasuhteisen vakanssin (201627) kelpoisuusehtojen muuttaminen ympäristökeskuksessa 1.1.2020 alkaen	64
9 § Krakanojan rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella	66
- 6237/11.01.05.04/2019 Krakanojan rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella	69
- 6237/11.01.05.04/2019 Krakanojan rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella	75
- 6237/11.01.05.04/2019 Krakanojan rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella	76
- 6237/11.01.05.04/2019 Krakanojan rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella	78
- 6237/11.01.05.04/2019 Krakanojan rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella	79
- 6237/11.01.05.04/2019 Krakanojan rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella	81
- Vantaan kaupunginmuseon lausunto Krakanojan rauhoittaminen	84
- Krakanojan luonnonsuojelualueen rajausta	86
- Krakanojan luonnonsuojelualue ortokuvassa	87
- Ote yleiskaavasta	88
- Hakemus luonnonsuojelualueen perustamiseksi	89
10 § Asetetun teettämisen täytäntöönpanoa koskeva päätös vesilain mukaisessa hallintopakkoasiassa ja määräys täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta sekä päätös oikeudesta johtaa vettä toisen ojaan	93
11 § Vaasan hallinto-oikeuden päätös Romu Keinänen Oy:n ympäristöluvan muutosasiassa	94
12 § Eläinlääkäreiden eläinlääkintähuoltolain 19 § mukaisten palkkioiden enimmäismäärän vahvistaminen vuodelle 2020	96
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 30 pv	98
Muutoksenhakuohje 7. Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle vesilain nojalla tehdystä päätöksestä	100
Muutoksenhakuohje 10. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	102

Ympäristölautakunnan kokous

Aika 11.12.2019 klo 17.00-18.22
Paikka Leija, Pakkalankuja 5, 01510 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Rautavaara Maija, puheenjohtaja	x	Laitinen Hanna- Leena	
Mölsä Jukka, varapuheenjohtaja	x §:t 3-12 klo 17.05-18.22	Suvensalmi Jouko	
Weckman Markku	x §:t 1-3 klo 17.00-17.42	Ellonen Antti	
Leppänen Janne	x	Lepistö Matti	
Ruotsalainen Susanna	-	Puusa- Ruohonen Hannele	-
Karén Timo	x	Karhunen Anneli	
Kiljunen Kimmo	x §:t 3-12 klo 17.12-18.22	Hilden Joni	
Vesa Tiina	x	Pääkkönen Taru	
Salasto Riitta	x	Kalliokanerva Marjo	
Tuormaa Ismo	x	Annala Antti	
Liinakoski Eija	x §:t 1-3 klo 17.00-17.56	Parkkima Marja	
Mäkinen Marja-Vuokko	x	Joensuu Juho	
Jääskeläinen Jari	x	Tilander Liisa	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Niikko Mika	-	Kärki Niilo	x
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Linnakangas Jaakko	-	Pälviä Aapo	-
Muut osallistujat			Läsnä
Hohti Jonna, talous- ja hallintojohtaja, apulaiskaupunginjohtaja vs.	esittelijä §:t 1-5		x
Rautalahti Katariina, ympäristöjohtaja	esittelijä §:t 6-12		x
Hiltunen Kirsi, 1. kaupungineläinlääkäri			-
Hamari Milla, viestintäpäällikkö			x
Peltomaa Jaakko, 3. kaupungineläinlääkäri			x
Vesa Mari, ympäristötarkastaja			x
Lundén Pyry, ympäristötarkastaja			x
Rantalainen Sinikka, ympäristösuunnittelija			x §:t 1-3, klo 17.00-17.57

Lahtinen Sonja, ympäristösuunnittelija vs.		X
Pasanen Eija, lautakunnan sihteeri,		X
pöytäkirjanpitäjä		

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Maija Rautavaara

Pöytäkirjanpitäjä Eija Pasanen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 13.12.2019, Ympäristökeskus, Pakkalankuja 5, 01510 Vantaa

Janne Leppänen

Riitta Salasto

Pykälät 10 ja 12, tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 18.12.2019 Vantaan kaupungin internetsivuilla <http://paatokset.vantaa.fi>

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Kirjataan läsnäolijat.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Kirjattiin läsnäolijat.

2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Päätetään,

- a) valita pöytäkirjantarkastajat ja
- b) että pöytäkirjantarkastajat tarkastavat pöytäkirjan pe 13.12.2019 klo 14.00 mennessä.

Päätös:

Päätettiin,

- a) valita pöytäkirjantarkastajiksi Janne Leppänen ja Riitta Salasto,
- b) että pöytäkirjantarkastajat tarkastavat pöytäkirjan pe 13.12.2019 klo 14.00 mennessä.

3 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat/

80/00.02.02.00/2015

1. Talous- ja hallintojohtaja, apulaiskaupunginjohtaja vs. Jonna Hohti selostaa asian 5 "Ympäristölautakunnan alaisen toiminnan käyttösuunnitelma vuodelle 2020".
2. Ympäristösuunnittelija vs. Sonja Lahtinen selostaa asian 7 "Ötökkä teemavuoden 2019 loppuraportointi".
3. Ympäristösuunnittelija Sinikka Rantalainen selostaa asian 9 " Krakanojan rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella".
4. Ympäristötarkastaja Mari Vesa selostaa asian 10 " Asetetun teettämisuhan täytäntöönpanoa koskeva päätös vesilain mukaisessa hallintopakkoasiassa ja määräys täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta sekä päätös oikeudesta johtaa vettä toisen ojaan".

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Merkitään tiedoksi asiantuntijoiden ja esittelijöiden selostukset sekä apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi asiantuntijoiden ja esittelijöiden selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasioita ei ollut.

4 §

Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset

1497/00.02.02.00/2015

Ympäristölautakunnalle 20.11.2019 jälkeen julkaistut ottomenettelyä varten saapuneet päätökset.

Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä

§ 100/2019 Suunnittelupalveluiden hankinta Osio Z – Resurssiviisaus ja hiilineutraalisuus tontin luovutuksessa

§ 102/2019 Suunnittelupalveluiden hankinta Osio V – Ympäristökeskuksen selvitykset.

Puuttuvat pykälät ovat päätöksiä, joita ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyyn.

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Päätetään

- a) olla ottamatta käsittelyyn lautakunnalle toimitettuja ottamiskelpoisia päätöksiä ja
- b) merkitä tiedoksi ottoon toimitetut päätökset, joita ei ole otettu lautakunnan käsiteltäväksi oikaisuvaatimusaikana.

Päätös:

Päätettiin apulaiskaupunginjohtajan vs. esityksen mukaisesti.

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

5 §

Ympäristölautakunnan alaisen toiminnan käyttösuunnitelma vuodelle 2020

VD/9169/02.01.00.00/2019

HP, JH

Käyttösuunnitelman tarkoitus

Kaupunkiympäristön toimiala laatii käyttösuunnitelman lautakuntien päätöksenteon perusteeksi. Käyttösuunnitelman tavoitteena on toimeenpanna ja saavuttaa kaupunginvaltuuston päättämät strategiset ja sitovat tavoitteet. Lautakuntien tehtäväalueittain hyväksymät käyttösuunnitelmat annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Käyttösuunnitelmassa esitetään toimialan talousarvio ja määrärahojen suunniteltu käyttö tehtäväalueittain, tulosalueittain ja yksiköittäin talousarviossa määrätyn rajauksin. Käyttösuunnitelman avulla seurataan toimialan talousarvion toteutumista ja määrärahojen käyttöä. Käyttösuunnitelma vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarviota.

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2019 talousarvion vuodelle 2020, taloussuunnitelman vuosille 2021 – 2023 ja talousarvion sitovat tavoitteet vuodelle 2020. Vuoden 2020 sitovat tavoitteet valmisteltiin huomioiden vuosien 2018 – 2021 valtuustokauden strategia. Valtuustokauden strategia hyväksyttiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.12.2017.

Kaupunkiympäristön toimiala on kirjannut toimialaa koskevat sitovat tavoitteet sekä muut toiminnan keskeiset tavoitteet vuoden 2020 tulokortilleen. Toimialan tulokortin sitovat tavoitteet perustuvat lautakuntien tekemiin linjauksiin ja kaupunginvaltuuston päättämiin muutoksiin. Toimialan ja tulosalueiden lopulliset tulokortit annetaan kaupunginvaltuustolle tiedoksi. Lautakuntien alaisten tulosalueiden tulokortit vuodelle 2020 käsitellään ja hyväksytään lautakunnissa.

Kaupunkiympäristön toimialan talousarvio muuttui 11.11.2019 pidetyssä kaupunginvaltuuston kokouksessa. Teknisen lautakunnan alaisessa toiminnassa tilakeskuksen toimintakuluihin lisätiin 120 tuhatta euroa kahden sisäilma-asiantuntijan palkkaamiseksi.

Talousarvion 2020 toimeenpano

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2019 pidetyssä kokouksessa talousarvion vuodelle 2020. Käyttösuunnitelma vuodelle 2020 vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarvioesitystä.

Käyttösuunnitelman 2020 määrärahojen sitovuustasot ympäristölautakunnan alaisessa toiminnassa:

Talousarviokohta 14 7 Ympäristölautakunta bruttoyksiköt:

Ympäristölautakunta ja Ympäristökeskus (osana kaupunkirakenne ja ympäristö- palvelualueita)

Sitovuus: Tulot ja menot

Uusi Vantaa

Käyttösuunnitelmassa ei ole huomioitu Uusi Vantaa – organisaatiomuutokseen liittyviä henkilöstösiirtoja. Henkilöstösiirrot vaikuttavat talousarvion sitovuustasoihin, joten henkilöstösiirrot käsitellään määrärahamuutoksina kaupunginvaltuustossa keväällä 2020.

Raportointi

Toimiala raportoi lautakunnille talousarvion ja strategisten tavoitteiden toteuttamisesta vuosikolmanneksittain. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle katsaus talousarvion toteutumisesta taloussuunnittelun ohjeiden mukaisesti.

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä ympäristölautakunnan alaisen toiminnan käyttösuunnitelman vuodelle 2020
- b) hyväksyä vuoden 2020 tulokortit ympäristölautakunnan osalta.

Käsittely:

Päätettiin korjata liitteenä olevaan ”käyttösuunnitelma vuodelle 2020, ympäristölautakunnan alainen toiminta” sivulle 6, ympäristölautakunnan puheenjohtajan Maija Rautavaaran nimi oikein, liitteessä nimi oli virheellisesti Maija Rautavaara-Hämäläinen.

Päätös:

Hyväksyttiin apulaiskaupunginjohtajan vs. esityksen mukaisesti.

Liitteet:

Käyttösuunnitelma vuodelle 2020, ympäristölautakunnan alainen toiminta

Täytäntöönpano: taloussuunnittelu, Matti Ruusula

Muutoksenhakuohje: 10. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

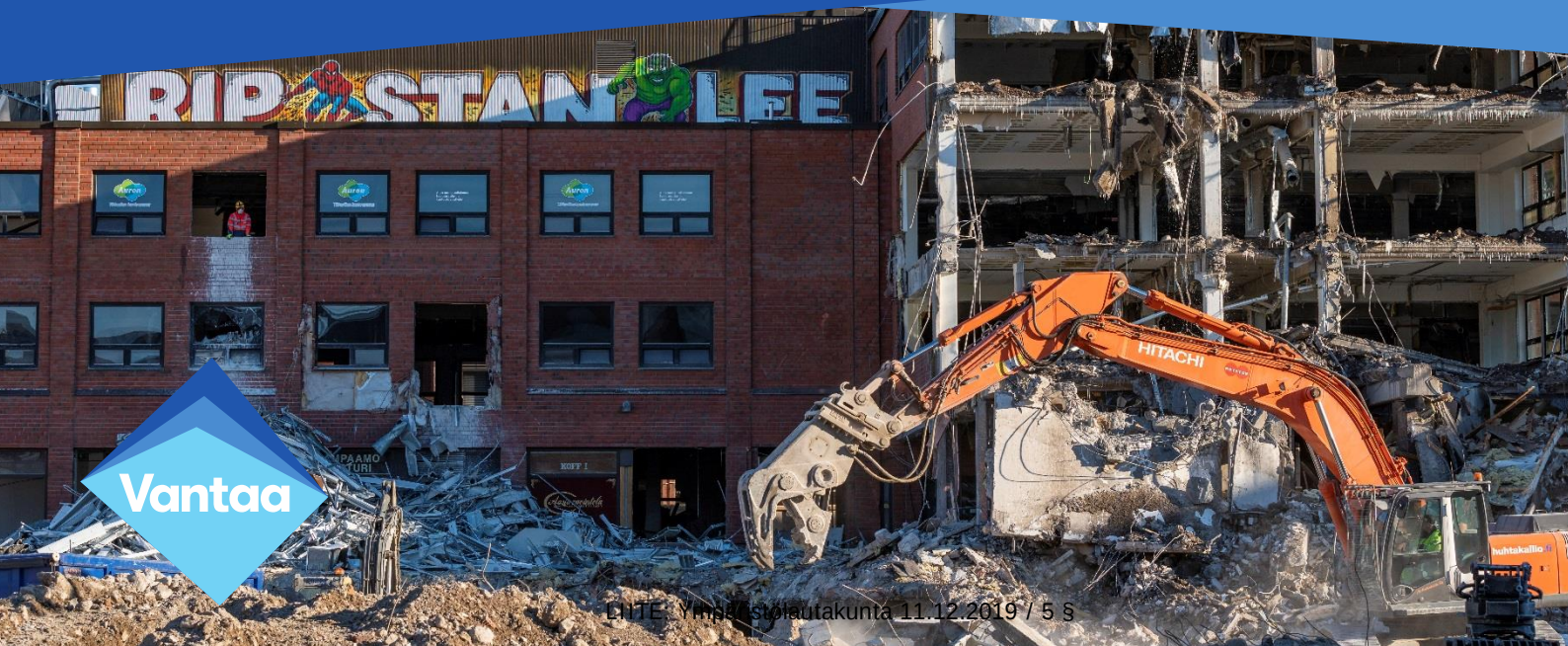
Talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2020

Ympäristölautakunnan alainen toiminta

11.12.2019

Vantaa

Sisältö

14 Kaupunkiympäristö.....	2
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	2
Toimialan keskeiset tavoitteet	3
14 7 Ympäristölautakunta yhteensä.....	6
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	6
14 74 Ympäristölautakunta	7
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	7
14 76 Ympäristökeskus	8
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	8
Keskeiset tavoitteet	8
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	8
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	9

LIITTEET:

Liite 1: Toimialan sitovat tavoitteet 2020

Liite 2: Toimialan tulokortti 2020 tiivistelmä

Liite 3: Toimialan tavoitteet 2020

Liite 4: Kaupunkirakenne ja ympäristö tulokortin 2020 tiivistelmä

14 Kaupunkiympäristö

Käyttösuunnitelma (1.000 €), HSY mukana	TP 2018	KS 2019	KS 2020	Muutos €	Muutos-%
MYYNTITUOTOT	19 196	24 998	24 046	-952	-3,81 %
MAKSUTUOTOT	31 486	20 299	21 214	915	4,51 %
TUET JA AVUSTUKSET	411	349	50	-299	-85,69 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	221 932	233 185	240 877	7 692	3,30 %
TOIMINTATUOTOT	273 025	278 831	286 187	7 356	2,64 %
HENKILÖSTÖKULUT	-30 071	-32 639	-34 730	-2 092	6,41 %
PALVELUJEN OSTOT	-86 750	-97 535	-101 741	-4 206	4,31 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-21 715	-23 740	-23 331	409	-1,72 %
AVUSTUKSET	-70	-84	-104	-20	23,81 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-71 464	-80 516	-86 934	-6 417	7,97 %
TOIMINTAKULUT	-210 069	-234 515	-246 840	-12 325	5,26 %
TOIMINTAKATE	62 956	44 316	39 347	-4 969	-11,21 %

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- Kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja sen rakennuslupajaostolle, tekniselle lautakunnalle sekä ympäristölautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä,
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta,
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta,
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta,
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta,
- kiinteän omaisuuden hankinnasta ja luovuttamisesta,
- kaupungin toimitiloista,
- sisäilma-asioiden neuvottelukunnalle sekä alueellisille toimikunnille kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteiset palvelut yhdessä projektijohtajien kanssa vastaavat kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista, kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä ja kuntalaisten vuorovaikutusmahdollisuuksista toimialallaan.

Taloussuunnitelmakauden keskeisimpiä toimintaympäristön muutoksia ovat:

- Vantaan ratikka
- Hiilineutraali Vantaa 2030
- Aviapoliksen ja muiden työpaikka-alueiden vetovoima
- Keskustojen voimakas rakentaminen
- Kasvaneet MAL-asuntotuotantotavoitteet
- Myönteisen erityiskohtelun ohjelma
- Uusi Vantaa organisaatiomuutos

Uudet tavat toimia ja digitalisaatio:

- Tikkurilan toimitilahankkeen eteneminen kilpailutusvaiheeseen ja rakentamisen aloittaminen.
- MATTI-järjestelmän ja muiden digitaalisten järjestelmien käyttöönotto ja kehittäminen.
- Osaamisen varmistaminen muutoksessa.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tulokortti on laadittu edistämään valtuustokauden strategian 2018–2021 mukaisia päämääriä. Tulokortti tukee strategiaa erityisesti talouden vahvistamisella ja kaupunkirakenteen tiivistämisellä lähiluontoa vaalien.

Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys ja sen mahdolliset seurannaisvaikutukset rakennusallalle. Tämä vaikuttaa laajasti toimintaan ja erityisesti suuriin maanmyyntitavoitteisiin ja sitä kautta myös mm. asuntotuotantoon.

Toimialan keskeiset valtuustotason sitovat tavoitteet ovat seuraavat:

- Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu alkaa.
- Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vuonna 2020 vähintään 30 milj. euroa.
- Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle.
- Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030.
- Ekologiset viheryhteydet säilyvät.
- Joukkoliikenteen käyttö kasvaa.
- Pyöräilyn kulkumuoto-osuus kasvaa.
- Asuntokaavoitus kohdistuu asemanseuduille ja joukkoliikenteen runkoväylien varteen.

Toimialan tulokortilla tavoite on muodossa: Asuntokaavoitus painottuu.

- MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusesitys valmistuu.
- Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät.
- Sisäilmatilanne paranee kouluissa ja päiväkodeissa.

Tavoite on toimialan tulokortilla muodossa: Sisäilma paranee kouluissa, päiväkodeissa ja muissa kaupungin tiloissa.

- Tikkurilan toimitalohanke etenee.

- Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa toteutetaan.
- Kaavoitetaan riittävästi eri kokoisia ja houkuttelevia pientalotontteja hyville sijainneille

Lisäksi toimialan tulokortilta löytyy seuraavat tavoitteet:

- Tilojen ja infran korjausvelka ei kasva.
- Elinvoimaohjelman maankäytön tavoitteet toteutuvat.
- Kaupunkikeskukset kehittyvät tasapuolisesti.
- Henkilöstölle ja kuntalaisille suunnatuilla mobiilipalveluilla laajennetaan palveluiden saavutettavuutta ja helppoutta sekä laajennetaan nykyistä palvelutarjontaa digitaaliseen muotoon.
- MATTI ja avoimet työtilat luovat yhteisen työskentely-ympäristön.
- Resurssiviisauden toimenpiteet toteutuvat.
- Puurakentamisen osuutta lisätään.
- Pysäköintiä sujuvoitetaan kokeilemalla uusia vaihtoehtoja ja vaikutuksia seurataan.
- Asemien seudulla hyvien palvelujen äärellä suositaan korkeaa rakentamista.
- Selvitetään mahdollisuudet suunnitella kullekin suuralueelle yhdessä asukkaisen kanssa monipuoliset asukaspuistot.
- Kaavahankkeissa edellytetään monipuolista viherrakentamista ja testataan viherkerrointyökalua.

Uuden MAL-sopimuksen on tarkoitus astua voimaan vuoden 2020 alusta. Sopimus pohjautuu MAL2019-suunnitelmaan. Suunnitelmassa linjataan pääkaupunkiseudun kuntien liikenteen, maankäytön ja asuntotuotannon kehittämisestä. Valmisteluasiakirjoissa Vantaan asuntotuotantotavoitteeksi vuosina 2020-2023 on asetettu yli 10 000 asuntoa ja lähes miljoona asumisen kerrosneliömetriä.

Vantaan ratikkaa koskeva yleissuunnitelma ja esitys ratikan toteutustavoista valmistuu vuonna 2019. Kaupunginvaltuusto päättää hankkeen suunnittelun jatkosta vuoden 2019 lopussa. Jotta vuonna 2020 päästäisiin käynnistämään yksityiskohtainen suunnittelu ja tarvittavat rekrytoinnit, on valtuustolle yleissuunnitelman esittelyn yhteydessä esiteltävä suunnitelmat ratikan rahoituksesta ja toteutusmallista sekä maankäyttöpotentiaalin kasvusta reitin varrella. Lisäksi on esiteltävä vertailu vaihtoehtoiseen toteutustapaan, jossa yhteyttä liikennöitäisiin ratikkamaisella kaksinivelisellä superbussilla. Lisäksi suunnittelun eteneminen edellyttää, että Vantaan ratikka sisällytetään MAL2020-sopimukseen valtion kanssa. Tavoitteena on aloittaa ratikan rakentaminen vuonna 2024. Vantaan ratikka tukee Vantaan hiilineutraaliustavoitetta vuonna 2030.

Havainnekuva Tikkurila 2030

Toimialan Uusi Vantaa -valmistelussa on luotu tavoitteet, joita esitetään toimialan kärkihankkeiksi. Kaupunkiympäristön kärkihankkeita ovat:

Hiilineutraali Vantaa.

- Rakentaminen A-energialuokkaan.
- Purku- ja kierrätysmateriaalit sekä maamassat otetaan kaupungissa uusiokäyttöön.
- Hiilinielujen lisääminen.

MAL-sopimukset ohjaavat ja tukevat Helsingin seudun kehitystä.

- Vantaan ratikan rakentaminen alkaa.

Työskentely digitalisoitu.

- MATTI-Kaupunkimalli ja Kiha ovat arkipäivän työskentelyalustoja.

Tehokkaat ja yhteistoimintaa tukevat työtilat.

- Kielotie 13 toimitilat on otettu käyttöön.

Asukkaiden ja tarinoiden Vantaa

- Kärkihankkeena asukaslähtöisen budjetoinnin pilotointi.
- Hankkeiden tarinallistaminen.

Vantaan kasvun edistäminen.

- Toisen asteen koulutuksen ratkaisut.

14 7 Ympäristölautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Ympäristölautakunta

Puheenjohtaja: Maija Rautavaara

Käyttösuunnitelma (1.000 €)	TP 2018	KS 2019	KS 2020	Muutos €	Muutos-%
MAKSUTUOTOT	685	525	633	108	20,57 %
TUET JA AVUSTUKSET	65				
MUUT TOIMINTATUOTOT	0				
TOIMINTATUOTOT	751	525	633	108	20,57 %
HENKILÖSTÖKULUT	-2 520	-2 704	-2 781	-77	2,85 %
PALVELUJEN OSTOT	-534	-516	-635	-119	23,12 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-30	-39	-60	-22	55,91 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-480	-484	-490	-6	1,20 %
TOIMINTAKULUT	-3 564	-3 742	-3 966	-224	5,98 %
TOIMINTAKATE	-2 814	-3 217	-3 333	-116	3,59 %

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu bruttobudjetoituina yksiköinä ympäristölautakunta ja ympäristökeskus (osana kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueita).

14 74 Ympäristölautakunta

Käyttösuunnitelma (1.000 €)	TP 2018	KS 2019	KS 2020	Muutos €	Muutos-%
HENKILÖSTÖKULUT	-35	-51	-51	0	0,96 %
PALVELUJEN OSTOT	-5	-10	-9	1	-5,00 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-0	-1	-1	0	-4,00 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-1	-1	-1	0	7,80 %
TOIMINTAKULUT	-41	-63	-63	0	0,00 %
TOIMINTAKATE	-41	-63	-63	0	0,00 %

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristölautakunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelulain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

14 76 Ympäristökeskus

(osana Kaupunkirakenne ja ympäristö palvelualueetta)

Käyttösuunnitelma (1.000 €)	TP 2018	KS 2019	KS 2020	Muutos €	Muutos-%
MAKSUTUOTOT	685	525	633	108	20,57 %
TUET JA AVUSTUKSET	65				
TOIMINTATUOTOT	751	525	633	108	20,57 %
HENKILÖSTÖKULUT	-2 485	-2 653	-2 729	-77	2,88 %
PALVELUJEN OSTOT	-529	-506	-625	-120	23,67 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-30	-37	-59	-22	57,91 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-479	-484	-489	-6	1,19 %
TOIMINTAKULUT	-3 523	-3 679	-3 903	-224	6,08 %
TOIMINTAKATE	-2 773	-3 154	-3 270	-116	3,67 %

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristökeskus huolehtii kunnalle kuuluvista lakisääteisistä ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä, sekä ympäristöasioiden koordinoinnista ja ympäristöjohtamisen kehittämisestä Vantaalla. Ympäristökeskuksen tehtävänä on edistää ihmisten elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä huolehtia luonnon- ja ympäristönsuojelun toteutumisesta Vantaalla.

Keskeiset tavoitteet

Ympäristökeskus edistää resurssiviisauden tiekartan toteuttamista ja hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttamista. Ympäristökeskus kehittää Vantaan kaupungin ympäristöjohtamista osana muuta esimiestyötä. Ympäristökeskus valmistautuu hallitusohjelman mukaiseen ympäristöterveydenhuollon siirtoa koskevaan selvitykseen ja sen mukanaan tuomiin mahdollisiin muutoksiin.

Ympäristölaskentajärjestelmän käyttöönotto logistiikassa selvitetään. Asia sisällytetään resurssiviisauden tiekarttaan sen päivityksen yhteydessä. Lisäksi luonnon monimuotoisuuden tavoite sisällytetään resurssiviisauden tiekarttaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keskeinen tavoite on huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti paikallisista viranomaistehtävistä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Samoin osallistutaan aktiivisesti kaupungin

ja naapurikuntien yhteistoimintojen suunnitteluun. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman joutuisasti ja tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen.

Ympäristökeskus edistää omilla toimillaan Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden toteuttamista. Syksyllä 2018 alkanut pääkaupunkiseudun yhteinen Ilmastoviisaat taloyhtiöt -hanke, jossa pyritään parantamaan taloyhtiöiden energiatehokkuutta, jatkuu vuonna 2020. Ympäristökeskus on mukana Horizon2020 -hankkeessa (CIRCulT, 2019-2023), jonka tavoitteena on kokeilla ja kehittää innovatiivisia ratkaisuja suljettuun materiaalkiertoon rakennetussa kaupunkiympäristössä. Lähiluontoteemavuoden aiheena jatkuu teema ”ötökät”. Selvitetään vapaaehtois pohjalta toimivan lähiluontokummitoiminnan käynnistämistä osaksi lähiluonto-oppaiden verkostoa.

Hajavesiasetus, asukasmäärän kasvu ja ympäristötietoisuuden lisääntyminen lisäävät ympäristökeskuksen työmäärää. Tulevassa talousarviossa tulee huolehtia riittävästä resursseista niin, että turvataan palvelujen saatavuus ja että ympäristövalvonnan tavoitteet tulevat saavutetuiksi.

Vuoden 2020 aikana kilpailutetaan lakisääteinen löytöeläinten hoito yhteistyössä pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa. Lisäksi ympäristökeskusten käyttämät laboratoriopalvelut kilpailutetaan.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Ympäristökeskus	TP 2017	TP 2018	KS 2019	TA 2020
Luvat ja ilmoitukset	334	251	350	350
Tarkastusten määrä	1 645	1 657	1 800	1 800
Eläinlääkärin potilaat *	4 588	5 431	4 800	5 200
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	102	129	120	130
Tuotetut asiantuntijapalvelut mm. tarkastukset (kpl)	4 379	5 150	4 800	5 100

* Potilastietojärjestelmä muuttui vuoden 2018 alusta, mikä muutti uusintakäyntien kirjaustapaa.

Sitovat tavoitteet 2020

LIITE 1

1. Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vuonna 2020 vähintään 30 miljoonaa euroa.
2. Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle.
3. Vantaa on hiilineutraali kaupunki v. 2030.
4. Ekologiset yhteydet huomioitu yleiskaavassa 2020.
5. Joukkoliikenteen käyttö kasvaa.
6. Pyöräilyn kulkumuoto-osuus kasvaa.
7. Asuntokaavoituksen kohdistuminen asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle.
8. MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusesitys valmistuu.
9. Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät.
10. Sisäilmatilanne paranee kouluissa ja päiväkodeissa ja muissa kaupungin tiloissa
11. Tikkurilan toimitilahanke etenee.
12. Myönteisen erityiskohtelun toimenpideohjelma toteutetaan.
13. Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu alkaa.

Tuloskortti 2020

LIITE 2

Kaupunkiympäristö

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

Turvaamme talouden tasapainon

- Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vuonna 2020 vähintään 30 miljoonaa euroa
- Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle
- Tilojen ja infran korjausvelka ei kasva

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

- Hiilineutraali Vantaa –strategiateema organisoitu ja aktiivinen
- MAL-tavoitteet toteutuvat
- Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy
- Ekologiset viheryhteydet säilyvät
- Joukkoliikenteen käyttö kasvaa
- Pyöräilyn kulkumuoto-osuus kasvaa
- Asuntokaavoitus painottuu asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle
- Pysäköintiä sujuvoitetaan kokeilemalla uusia vaihtoehtoja ja vaikutuksia seurataan
- Asemien seudulle hyvien palveluiden äärellä suositaan korkeaa rakentamista

Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa

- Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät
- Elinvoimaohjelman (EVO) maankäytön tavoitteet toteutuvat
- Kaupunkikeskukset kehittyvät tasapuolisesti

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Sisäilmatilanne paranee kouluissa, päiväkodeissa ja muissa kaupungin tiloissa
- Myönteisen erityiskohtelun toimenpideohjelman alueiden viihtyisyys paranee

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- Henkilöstölle ja kuntalaisille suunnatuilla mobiilipalveluilla laajennetaan palveluiden saavutettavuutta ja helppoutta sekä laajennetaan nykyistä palvelutarjontaa digitaaliseen muotoon

Johdamme uudistuen ja osallistuen

- Tikkurilan toimitilahanke etenee
- Uusi Vantaa- toimintamalli on käytössä
- Vahvistetaan ja tehostetaan eri toimialojen yhteistyötä ja tiedonkulkua
- MATTI ja avoimet työtilat luovat yhteisen työskentely-ympäristön
- Resurssiviisauden toimenpiteet toteutuvat

Kaupunkiympäristö Toimialan tavoitteet

Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Riskitekijät
Turvaamme talouden tasapainon				
Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vuonna 2020 vähintään 30 miljoonaa euroa	Maanmyyntivoitot	38,2 milj. euroa	30 milj. euroa Lisäksi seurataan maankäytön muita tuloja maanmyyntivoittojen ohella	Tarjonta ja kysyntä
Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle	Kaupungin maaomaisuus uudiskaavoituksessa (vahvistuneet kaavat)	53 %	55 %	Kaupungin maaomaisuuden vähäisyys, maaomaisuuden sijoittuminen tarkoituksen mukaan sopimattomasti
Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien				
Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät	Kokonaispäästöt 1068 (1000 t CO ₂ -ekv) ja asukaskohtaiset 4,7 (t CO ₂ -ekv)	Kokonais- ja asukaskohtaiset päästöt vähenevät 7 %	Yleinen taloudellinen kehitys, valtion riittämättömät toimet päästöjen vähentämiseksi, valtakunnallisen sähkön alkuperä, kaupungin vähäiset resurssit

Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Riskitekijät
	Vuoden 2020 aikana on toteutettu investoinnit joilla kaupungin omien ja tytäryhteisöjen kiinteistöjen energiankulutus laskee 2 % vuoden 2019 tasosta (investointia seuraavan 12 kk aikana)	Kaupungin omien ja tytäryhteisöjen kiinteistöjen energiankulutus 2019	Kulutustaso laskee 2 % vuodesta 2019 seurantajaksolla (12 kk investoinnin toteutuksen jälkeen)	
	Kaupunki luopuu merkittävimmistä kohteissa öljylämmityksestä	Lämmitysöljyn käyttö 6600 MWh/a	Lämmitysöljyn käyttö tasolla 3300 MWh/12 kk investoinnista (ei realisoidu kokonaan kalenterivuoden aikana)	
Ekologiset viheryhteydet säilyvät	Ekologiset yhteydet on huomioitu yleiskaavassa	Ekologisia yhteyksiä ei selvitetty yleiskaavassa 2007	Ekologiset yhteydet huomioitu yleiskaavassa 2020	Kumppaniriskit, taloustaantuma ja kaupungin maaomaisuuden vähäisyys
Joukkoliikenteen käyttö kasvaa	Kasvu vähintään 3 %	129 684 nousua arkivuorokaudessa	133 600 nousua arkivuorokaudessa	HSL-alueen kuntien erilaiset intressit ja lukuisat muutokset joukkoliikennevyöhykkeissä

Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Riskitekijät
Pyöräilyn kulkumuoto-osuus kasvaa	Pyöräilyn määrä kasvaa 3 % vuodessa	Pyöräilyindeksi * = 1000 (*pyöräilyindeksi kuvaa pyöräilymäärän kehitystä ja se määritetään laskentapisteiden perusteella)	Pyöräilyindeksi =1030	Sään vaihtelu ja muutokset pyöräilyreiteissä esim. uusien pyörätieyhteyksien tai laatukäytävien rakentamisen ja kunnossapidon johdosta
Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy	Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy	Valtuuston talousarviopäätös Vantaan ratikan yleissuunnitelman laatimisesta	Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu on käynnistynyt ja toteutusorganisaatiot päätetty	Valtion kanssa laadittavan MAL-sopimuksen raukeaminen
Asuntokaavoitus painottuu asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle	Asemakaavoitettu asuntokerrosala (netto) joukkoliikennevyöhykkeellä	70 %	80 %	Kumppaniriski
MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusesitys valmistuu	Toteutamme Helsingin seudulla sovitun asuntotuotannon määrän ottaen huomioon perheasuntojen tarve (MAL-tavoitteet tarkentuvat laadittavan sopimuksen mukaisiksi)	2400 asuntoa, 265 000 kem2 / MAL toteutumat: valmistuneita asuntoja 4533, 170 536 kem2	Valmistuneita asuntoja 2 640 asuntoa vuodessa ja uutta asuntokerrosalaa 240 000 kem2 vuodessa	Tonttikysynnän heikentyminen, asuntojen sijoittajakysynnän vähentyminen ja kaupungin vähäinen maanomistus

Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Riskitekijät
Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa				
Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät	Alueiden tontinluovutuksien määrä ja esirakentamisen tilanne	Vehkalan itäpuoli on esirakennettu. Aviapoliksen ja Vehkalan tontinluovutus on käynnistynyt ja ensimmäiset yritykset ovat aloittaneet toimintansa Vehkalan alueella. (v. 2018 loppu)	Vehkalasta ja Aviapoliksesta luovutetaan vähintään 4 tonttia rakentamiseen. Vehkalan länsipuolen esirakentaminen on valmis	Taloussuhdanteen kehittyminen. Aviapoliksen yleissuunnitelmien ja asemakaavamuutosten edistyminen
Edistämme asukkaiden hyvinvointia				
Myönteisen erityiskohtelun toimenpideohjelman toteutetaan	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman v. 2020 toimenpiteiden toteuttaminen	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2019 - 2021 hyväksyttiin kh:ssa 17.12.2018	Suunnitellut toimenpiteet vuodelle 2020 toteutettu	Resurssit

Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Riskitekijät
Sisäilmatilanne paranee kouluissa, päiväkodeissa ja muissa kaupungin tiloissa	Kohdekohtainen riskinarviointi (oirekysely, olosuhdemittaus ja rakennustekninen arvio)	Oirekyselyn 2018 mukainen riskinarvioluokitus	Sisäilmaselvitykset ja niiden edellyttämät välittömät korjaustoimenpiteet tehty suurien ja merkittävien haittojen kohteissa	Kohteita on paljon, eikä kaikkia toimenpiteitä ehditä tekemään. Ongelmien aiheuttajaa ei löydetä. Määrärahat eivät riitä kaikkien esille tulevien korjaustarpeiden toteuttamiseen. Korjaustoimille ei saada riittäviä väistötiloja. Yksilölliset erot ja herkistyminen sisäilman epäpuhtauksille
Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä				
Henkilöstölle ja kuntalaisille suunnatuilla mobillipalveluilla laajennetaan palveluiden saavutettavuutta ja helpoutta sekä laajennetaan nykyistä palvelutarjontaa digitaaliseen muotoon	Tulosalueiden digitalisaatiota edistetään digisuunnitelman avulla.	Digisuunnitelma 13/ 2019 valmistuu	Digisuunnitelma päivitetty, 3D kaupunkimalli käytössä, Saähköinen osallisuusympäristö käytössä vuorovaikutuskanavana	Rajalliset resurssit

Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Riskitekijät
Johdamme uudistuen ja osallistuen				
Tikkurilan toimitilahanke etenee	Hanke edistyy suunnitellusti	Hankesuunnitelma on hyväksytty. Rakennuttajakonsultti on hankittu. Asemakaavaluonnos on tekeillä	Kielotie 13:n vanha toimitalo on purettu, uuden toimitalon toteutuskilpailu on ratkaistu ja toteuttaja on valittu. Asemakaavamuutosehdotus on hyväksytty.	Kaupunkitasoinen sitoutuminen
Hallittu Uusi Vantaa organisaatiomuutos	Uudet toimialat ja palvelualueet ovat käynnistäneet toimintansa hallitusti ja asetetussa aikataulussa	Valmisteluorganisaatio toiminnassa ja linjaukset toimialarakenteeseen päätetty kaupunginhallituksessa	Uusien toimialojen ja palvelualueiden johtamisjärjestelmät ja johtamisen prosessit kuvattu ja toiminnassa. Uudistukseen liittyvät tilaratkaisut linjattu. 1.6.2021 aloittavaan uuteen toimielinrakenteeseen liittyvät muutokset viranhaltijaorganisaatiossa valmisteltu	Johtamisjärjestelmien ja uuden organisaatiokulttuurin luomisessa ei onnistuta. Johtamista tukevia tilaratkaisuja ei saada linjattua

Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Riskitekijät
Resurssiviisauden toimenpiteet toteutuvat	Toimenpiteet toteutettu ja/tai päivitetty	Toimenpiteet määritelty	Toimialojen toteutussuunnitelmissa ja palvelualueiden tulokorteissa 2020 täsmennetyt toimenpiteet toteutettu	Resurssien puute, sitouttamisen/sitoutumisen puute, tiedon puute

Kaupunkiympäristö - Kaupunkirakenne ja ympäristö

Turvaamme talouden tasapainon

- Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vuonna 2020 vähintään 30 miljoonaa euroa ja lisäämme maanvuokratuloja sekä maankäyttösopimuskorvauksia
- Kaupungin maalle kaavoitettu vähintään 55 % kerrosalasta

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

- Hiilineutraali Vantaa –strategiateema organisoitu ja aktiivinen
- Asuntoasemakaavoja hyväksytty 240 000 k-m²
- Kaupunkikehityshankkeet Vantaan ratikan vaikutusalueella organisoitu
- Asuntokaavoitus sijoittunut pääosin asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle
- Uudet pysäköintiratkaisut pilotoitu kaavoissa
- Selvitys korkealle rakentamiselle mahdollisista alueista valmistunut
- Ekologiset viheryhteydet määritelty yleiskaavassa
- Yleiskaava hyväksytty

Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa

- Aviapoliksen työpaikka-alueille kaavahankkeita vireillä
- Hankejohtamisen malli katutasotilojen aktivoimiseen otetaan käyttöön (EVO)
- Kuusijärven alue kehittyy (EVO)
- Kaupunkikeskuksiin sijoittuvat hankkeet (asumisen lisäksi) edistävät elinvoimaa
- Rakennusjärjestyksen päivittämistarve ja alueellisten määräysten käyttömahdollisuus arvioitu

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Vihertehokkuuskaavamääräys ja pihojen laatu näkyy rakennetussa ympäristössä (vaikuttavuuden seuranta)
- Pyöräilyä ja jalankulkua edistetty asemakaavoissa

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- Digisuunnitelma päivitetty
- 3D kaupunkimalli käytössä
- Sähköinen osallisuusympäristö käytössä vuorovaikutuskanavana

Johdamme uudistuen ja osallistuen

- Tikkurilan toimitilahankkeen kaava hyväksytty
- Uusi johtamisjärjestelmä vakiinnutettu ja jalkautettu
- Työhyvinvointia vahvistettu kehittämällä uusia toimintamalleja yhteisöllisyyden ja työssä jaksamisen tueksi
- Osallistutaan Katon palvelualueiden poikkihallinnolliseen ”tiimi”pilottiin”
- Resurssiviisauden tiekartta ja toimialojen toteutus-suunnitelmat päivitetty sekä uudet työkalut kartoitettu

6 §

Vantaan luontoretket 2019

VD/8787/11.00.04.00/2019

KR/SR

Kesäkaudella 2019 Vantaan ympäristökeskus järjesti yhteensä 27 luontoretkeä kaupunkimme kiinnostaviin luontokohteisiin. Retkistä kaksi toteutettiin Helsingin kaupungin kanssa yhteisinä, yli kuntarajojen menevinä retkinä (Slåttmosen-Vaaralanlammet ja Kalkkikallio-Roosinmäki). Vantaan, samoin kuin Helsingin retket toteutti Nature Experts/Ympäristötutkimus Yrjölä Oy. Vantaan luontoretkiohjelma julkaistiin huhtikuun alussa Lähde retkelle pääkaupunkiseudun luontoon -rektikalenterissa.

Vantaan retkille osallistui kaikkiaan 609 henkilöä, joista noin 73 oli lapsia tai nuoria. Yleisömenestykseltään suosituin oli Sipoonkorpeen suuntautunut sieniretki, jolle osallistui 50 retkeläistä. Paljon retkeläisiä houkuttelivat myös yli kuntarajojen menevät retket, Sipoonkorven vaellukset, lähiluontoretki Tikkurilan jokirantaan sekä keväänseurantaretket Tussinkoskelle ja Tammistoon, joihin jokaiseen osallistui noin 30 retkeläistä. Kaikkiaan retkille osallistujamäärä oli viimevuotista parempi (2018 retkeläisiä oli yhteensä 412).

Ötökkävuoden teemaa toteutettiin retkillä läpikulkevana teemana. Varsinaisia ötökkäaiheisia retkiä olivat sudenkorento- ja hyönteisretki Lammaslammelle, valokuvausretket Gubbmossenin suolle ja Vehkalanmäelle sekä lasten luontopolun retki Soltorpissa.

Uusia Vantaan retkikohteita olivat Tikkurilan jokiranta, Koivuhaan arboretum, Soltorpin lasten luontopolku sekä Vaaralanlammet.

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 6

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään merkitä vuoden 2019 luontoretkien yhteenvetoraportti tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin merkitä vuoden 2019 luontoretkien yhteenvetoraportti tiedoksi.

Liitteet:

-

Vantaan luontoretket 2019 yhteenvetoraportti

Täytäntöönpano: ote: Ympäristötutkimus Yrjölä Oy

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Ympäristösuunnittelija Sinikka Rantalainen, puh. 0503180938
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN LUONTORETKIEN YHTEENVEDOT 2019

SISÄLLYSLUETTELO

14.4.2019 Lintujen kevätmuuton tarkkailua Pakkalassa	3
21.4.2019 Lintujen kevätmuuton tarkkailua Pitkäjärvellä.....	4
28.4.2019 Lähimetsäretki Pitkäkoscalle ja Silvolaan.....	5
4.5.2019 Sipoonkorven vaellus	7
12.5.2019 Koko perheen äitienpäiväretki Kuusijärvelle	9
15.5.2019 Kevätseurantaretki Tammistoon	10
18.5.2017 Keväänseurantaretki Tussinkoscalle	11
22.5.2019 Linturetki Keravanjoelle	12
2.6.2019 Lähimetsävaellus Ylästään: Blåbärkärrsbergen-Hagakärrsbergen-Tuupakanlampi-Hakavuori	13
5.6.2019 Linturetki Kymäojalle	14
9.6.2019 Valokuvausretki Gubbmossenin suolle	14
15.6.2019 Geologiaretki Kalkkikalliolle ja Roosinmäelle	16
16.6.2019 Luonnonkukkien päivän retki Koivuhaan arboretumiin	17
30.6.2019 Kosteikkoretki Lamminsuolle	17
4.7.2019 Lähiluontoretki Tikkurilan jokirantaan	19
14.7.2019 Valokuvausretki Mätäojalle	19
21.7.2019 Sudenkorentoja ja muita hyönteisiä Lammaslammella	20
27.7.2019 Slättmossenin suo ja Vaaralan lammet	21
28.7.2019 Lähimetsävaellus Hämevaaraan.....	22
4.8.2019 Luonto- ja geologiaretki Länsimäen kalliolle	23
10.8.2019 Hyönteiskuvausretki Vehkalanmäelle	24
18.8.2019 Lepakkoretki Håkansbölen kartanolle	25
25.8.2019 Koko perheen ötökkäretki Soltorpin Lasten luontopolulle	26
31.8.2019 Sipoonkorven vaellus	27
1.9.2019 Lähimetsän syksy Raappavuorella	28
14.9.2019 Sieniretki Sipoonkorpeen	29
6.10.2019 Ruskaretki Hermanskärinkalliolle.....	29

Nature Experts / Ympäristötutkimus Yrjölä Oy

PL 62

01801 Klaukkala

14.4.2019 LINTUJEN KEVÄTMUUTON TARKKAILUA PAKKALASSA

Linturetkellä kello 10-12:30 oppaina Dan Sävel ja Paul Segersvärd. 25 osallistujaa, joista 2 alle 30 v. nuoria aikuisia.

Kävelimme tapaamispaikasta aluksi länteen kohti lähimpiä kynnöspelloja. Siellä laulavia kiuruja, töyhtöhyyppiä, uuttukyyhky, närhi, 2 korppia. Matkalla Dan muisteli jo kadonnutta Backaksen kauppapuutarhaa sekä Backaksen kartanon vaiheita. Ripustimme linnunpöntön vanhaan kuusirivistöön pellon laidalla. Palasimme pellonreunaa pitkin Kartanonkosken urheilupuistoon. Ylitimme puron, jonka reunassa kukkivia leskenlehtiä, joita monikaan ei vielä ollut nähnyt.

Kiersimme Tammiston luonnonsuojelualueen luontopolun. Pähkinäpensaan kukinta oli jo ohi, mutta löysimme kuitenkin pieniä emikukkia. Sinivuokko kukassa ja valkovuokossa jo valkeina erottuvia kukkanuppuja. Suojelualueella lauloi kuusitiainen ja laulurastas. Näimme myös puukiipijäparin lähietäisyydeltä.

Lintulajeja kertyi 30 kpl. Kokonaisuudessaan retki oli oikein onnistunut kevätkauden avaus. Retkiryhmä vaikutti tyytyväiseltä ja kiitteli vuolaasti. Pahoittelimme loppuyhteenvedossa retkijajan ylitystä, mutta tämä ei tuntunut haittaavan, pikemminkin päinvastoin.

Paul Segersvärd

21.4.2019 LINTUJEN KEVÄTMUUTON TARKKAILUA PITKÄJÄRVELLÄ

Linturetkellä kello 10-12 oppaina Dan Sävel ja Rauno Yrjölä. 27 osallistujaa, joista 2 nuorta.

Tapasimme Kehä III:n ylittävän sillan luona, jossa Dan esitteli paikalle ajoissa saapuneille tien varrelta löytynyttä lehtokurpan raatoa. Osallistujia oli hieman viime vuotta enemmän, ja autoja kertyi tienvarsi täyteen. Retkestä oli kuulemma ollut ilmoitus Vantaan lehdessä. Jatkoimme lyhyen esittelyn jälkeen kohti tornia, ripustimme yhden tiaispöntön lisää tornin viereen (aiemmin viety jo 3).

Ennen torniin kiipeämistä pohdimme kuinka monta ihmistä tornissa saa olla? Emme löytäneet mitään kylttiä, joten varovasti koko porukka ahtautui tornin ylätasanteelle. Sen verran tiivis tunnelma oli, että muutamat luovuttivat ja menivät alas kävelemään niityn laitaan. Pitkäjärvelle ei kyllä oikein näe alhaalta, joten suositelimme, että sopuisasti vaihdetaan paikkoja, niin kaikki pääsevät katsomaan kaukoputkella.

Sää oli hieno, aurinko paistoi eikä tuulta ollut paljoa. Sää oli ehkä liian hieno, sillä muutto oli vaisua. Ainoastaan peippoja, räkättejä ja sepelkyyhkyjä muutti muutamia pieniä parvia.

Järvi oli kokonaan vapautunut jäädästä ja vesilinnuilla soidinmenot olivat käynnissä. Katselimme nokikanojen reviiriistöjä, silkkiuikkujen pingviinitanssia sekä hautovaa kanadanhanhea. Kurkipari lenteli yhteislentoa pesimäalueen yllä ja myös paikallinen laulujoutsenpari teki ohilennon tornin edestä. Salaperäinen kaulushaikara puhalteli aina silloin tällöin ruovikosta. Ensimmäiset kalatiirat olivat myös saapuneet järvelle.

Petolinnuista nähtiin ruskosuohaukkapari, varpushaukka ja kanahaukka. Aivan lopuksi, kun lämpimiä nosteria alkoi muodostua peltojen ylle, nähtiin muutamia kaartelevia kurkia ja kaukaisuudessa jokin iso petolintu, luultavasti merikotka.

Ihmiset vaikuttivat tyytyväisiltä ja muutamille jaettiin retkikalenteri. Tornissa kävi myös muita luontoretkeiläisiä, ja heitäkin innostettiin mukaan seuraaville retkille.

Rauno Yrjölä & Dan Sävel

28.4.2019 LÄHIMETSÄRETKI PITKÄKOSKELLE JA SILVOLAAN

Oppaina retkellä kello 10-12 Paul Segersvärd ja Rauno Yrjölä. Osallistujia 24 (1 vauva, 1 tarhaikäinen, 2 teiniä). Aurinkoinen kevätpäivä, joskin navakka itätuuli teki sään koleaksi.

Tapaaminen Jokitien päässä pysäköintilevennyksellä. Sopivasti retken alkajaisiksi 3 nokkavapusta pyöri lähipuissa tunnelmaa kohottaen. Lähdimme liikkeelle ja kuljimme rantareittiä Pitkäkosken suojelualueelle. Jo ensi askelilla saattoi todeta, että ”vihreä vallankumous” on käynnistynyt: tuomen lehti on jo parisenttinen, ja kukintojen nuput erottuvat. Koivut ovat heleän vihreät hiirenkorvien ansiosta. Haavan kukinta on jo ohi, ja pitkät hedenorkot putoilevat maahan.

Ripustimme yhden tiaispöntön Pitkäkosken suojelualueen itälaidalle. Pienessä sulavesipainanteessa oli kuulemma 35 sammakkoa viikko sitten. Nyt näimme kymmenien kutumöykkyjen muodostaman ryhmän samassa

paikassa. Laulukuorossa mm. rautiainen, kuusitiainen ja mustapääkerttukin parin säkeen verran. Laulurastas pomppi polulla.

Poikkesimme Ptkäkosken kävelysillalle ja tähyilimme Vantaanjoelle. Tarkkailimme kaukoputkilla rannassa lepäilevää telkkäpariskuntaa. Jatkoimme ulkoilutietä kohti Silvolan tekoallasta. Punakylkirastas ravinnonhaussa tienvarressa. Matkalla ohitimme komean haaparykelmän. Rauno kertoi liito-oravan asettuvan mielellään käpytikanhaapoihin tekemiin koloihin. Liito-orava suosii tikankoloja, joiden suuaukon halkaisija on puunkuoren uudiskasvun seurauksena hiukan pienentynyt. Eipähän näätä mahdu vierailulle!

Tähyilimme Silvolan tekoaltaalle metalliainan lävitse. Kerroin tekoaltaan merkityksestä pääkaupunkiseudun vesihuollolle. Kyhmyjoutsenpariskunta lepäili pohjoispäässä. Yllätykseksi kaksi kuikkaa kalasteli altaassa, samoin pari kalatiiraa. Kaksi räystäspääskyä lenteli vastarannalla. Puhuimme uudesta uhanalaisuusraportista ja pääskyjen vähenemisestä. Pientaloalueen ojassa kukoisti rentukoita.

Palasimme lähtöpaikkaan ja kertasimme havainnot. Osallistujat vaikuttivat oikein tyytyväisiltä kokemaansa.

Paul Segersvärd

4.5.2019 SIPOONKORVEN VAELLUS

Oppaina retkellä kello 9:30-14:30 Paul Segersvärd ja Rauno Yrjölä. Osallistujia 31 (1 3-v kulki isänsä kantorinkassa), ts. oikein sopiva määrä kahdelle oppaalle. Aurinkoinen, mutta viileä kevätpäivä (maks. lt +5). Aivan retken lopussa satoi jopa hetken lunta.

Tapaaminen Tasakalliontien pysäköintilevennyksellä. Rauno ripusti käenpiikapöntön (sopii myös tiaisille) pysäköintialueen itä laidalle. Alkusanojen aikana peukaloinen lauloi kansallispuiston esittelytaulun luona.

Matkalla näköalapaikalle näimme kalliolla lämmittelemässä vihernopsasiiven (kangasperhonen). Nousimme sitten Höggergetin laelle (75 m mpy), josta tähyilimme kaukana erottuvia maamerkkejä. Kuljimme Kalkinpolttajan luontopolkua myötäpäivään. Höggergetin länsirinteen kuusikossa vihelteli pyy. Alhaalla pellonlaidassa pienen puron äärellä kukki kevätlinnunsilmiä.

Kalkinpolttajan luontopolku kulkee Sotungin puolella vanhan kalkkilouhoksen kautta. Auringonpaisteesta huolimatta ympäristössä kasvavat sinivuokot nuokkuivat nupuissaan. Sain retken jälkeen eräältä osallistujalta taustatietoa louhoksen historiasta. Louhos lienee ollut käytössä jo 1840-luvulla (Vantaan kulttuurimaisemaselvitys), mutta mainitaan kartassa vasta 1880-luvulla. Huvustadsbladetissa oli louhoksen myynti-ilmoitus 17.10.1900.

Tiltalti lauloi tien vieressä luontopolun pohjoispäässä. Näsiä kukki kahdessa paikassa luontopolun varressa. Jatkoimme laavupaikalle, jossa jo odotti muiden retkeilijöiden sytyttämä tulisija valmiina. Pidimme n. 40 minuutin tauon eväistä nauttien. Retken loppuosa sujui luontopolun metsämaisemia ja puronotkoja ihailien. Reitin jyrkät portaat selvitimme mukavasti. Retken yhteenvedossa ynnäsimme lintulajit, yht. 27 kpl.

Retki oli kaikin tavoin onnistunut! Osallistujat vaikuttivat oikein tyytyväisiltä näkemäänsä ja kuulemaansa.

Paul Segersvärd

12.5.2019 KOKO PERHEEN ÄITIENPÄIVÄRETKI KUUSIJÄRVELLE

Oppaina Tiina Parkkima & Seppo Parkkinen

Kaksi perhettä, sattumoisin molemmat alunperin Rovaniemeltä, saapuivat pilviselle ja viileälle äitenpöiväretkelle Kuusijärvelle. Toisessa perheessä oli kolme arviolta 3-6 -vuotiasta sekä molemmat vanhemmat ja toisessa kaksi vähän pienempää lasta vanhempineen.

Ennen retken alkua Seppo oli jo laskenut 11 eri lintulajin laulavan. Lähdimme kiertämään järveä vastapäivään ja arvuuttelimme lapsilta yleisimpiä kevätkukkijoita - valkovuokko ja leskenlehti osattiin hienosti. Kevättaskuruohoakin näkyi tien varrella.

Tutkimme nupuillaan olevia mustikan lehtiä ja osassa kasveja oli jo kukatkin kehittymässä. Seppo kertoi kimalaisten merkityksestä mustikalle sekä pajujen merkityksestä pölyttäjille - ilman ensimmäisiä mesikasveja pajuja olisi pölyttäjilläkin vaikeaa.

Retken kohokohta lapsille taisi olla sinisorsaparin näkeminen hyvin läheltä. Tauon ja eväiden syönnin jälkeen toinen perhe lähti kylmyyttä karkuun, mutta toinen perhe jäi kiertämään loppuretken.

Emme nähneet sammakkoa viime vuoden tapaan, kenties kylmällä säällä oli osuutta asiaan. Lapset bongasivat kyllä vesimittareita, joista Seppo näytti lähikuvia. Loppumatkasta näimme vielä kaksi haarapääskyä järven yllä saalistamassa sekä keto-orvokkeja tien viereisellä kalliokedolla. Koska emme nähneet kimalaisia, näytti Seppo muutamia kuvia kirjastaan ja kertoi hieman eri kimalaislajeista ja kimalaisten ympäristövaatimuksista.

Hyvä retki kylmästä säästä huolimatta. Reippaimmatkin lapset alkoivat jo väsähtää retken lopussa, joten pituus on sopiva. Sää karsi selvästi osallistujia viime vuoteen verrattuna.

Tiina Parkkima

15.5.2019 KEVÄTSEURANTARETKI TAMMISTOON

Oppaina Dan Sävel ja Paul Segersvärd

Aurinkoiselle iltaretkelle (klo 18-20) saapui 27 aikuista, 2 lasta ja snoopy-koira.

Aluksi kerrattiin opastaulun äärellä alueen suojeluhistoriaa Kaarlo Linkolan ylitsevuotavien sulosäkeiden säestyksellä 90 vuoden takaa.

Kevätaspekti Tammistossa oli paikoin huumaaava tuomien kukkaloistossa. Räkätit kantoivat matosaaliita pesilleen. Peippo, kirjosiippo ja rastaat lauloivat rinta rinnan. Jossain kaukana lenteli närhi.

Verrattiin vierekkäisten punaherukan ja taikinamarjan eroja. Tarunhoitoisten kielon ja kalliokielon elämää tarkasteltiin monelta kannalta. Kukassa olivat mm. tuomi, mustikka, punaherukka, kevätlinnunherne, aikainen aho-orvokki, kevättähtimö ja kielo sekä pihlaja nupullaan. Kartioakankaalia ei vanhalta paikalta löytynyt.

Maisteltiin kevätaspektina tuoksusimaketta ja avattiin salainen maitrankin resepti.

Pohdittiin talitiaisien laulun muuntelua ja äänielimen rakennetta äänen eri vivahteiden muodostajana. Kurkin mainittiin.

Mitattiin tammiston vanhin rinnankorkeudelta (351 cm). Oikein arvannut sai lehdonkin kunnioittamaan tulosta. Sankaritammen syntyajoksi arvioitiin Ulrika Eleonoran valtakausi (300 vuotta sitten).

Kartanon perustuksilla esiteltiin lyhyesti Rosendalin kartanon maineikas historia Hankkijan koetilan saavutuksia unohtamatta. Valokuvat herättivät ihastuttavia elämyksiä kartanoromantiikan ajoilta. (Hako, Jukka, Kartanomatka Vantaalla. Porvoo 2005.)

Alueen koirakuri oli hyvä, tietämättömiä pyöräilijöitä valistettiin, trendilenkkeilijöitä ihmeteltiin.

Polut olivat siistejä, roskia ei näkynyt missään.

Paul puhui lisää linnuista ja laski niiden summaksi 13 lajia, joka kylmään ajankohtaan nähden oli ymmärrettävää, kaikki linnut eivät ole vielä saapuneet. Toisaalta ilta-ajankohta on lintujen kannalta hiljaisempaa aikaa kuin aamu.

Kiireetön, soljuvasti etenevä retki onnistui hyvin. Sää suosi ja tulevia retkiä kysyttiin sekä esiteltiin. Paikalta poistui tyytyväisiä luonnonystäviä. Luontoihmiseen oli jälleen kerran sytytetty kipinä.

Dan Sävel

18.5.2017 KEVÄÄNSEURANTARETKI TUSSINKOSKELLE

Oppaina retkellä kello 10-12 Tiina Parkkima ja Paul Segersvärd . Yht. 30 osallistujaa: 2 ala-asteikäistä isoäidin seurassa, 12 lukiolaista opettajansa kanssa Helsingin luonnontiedelukiosta, loput varttuneempaa väkeä. Suurelle osalle ryhmästä paikka oli uusi kohde.

Laskeuduimme Kirvisenpolun päästä alas purolaaksoon ja jatkoimme itse Tussinkoskelle. Ylitimme tukevaa puusiltaa pitkin purouoman ja kävelimme metsätietä pitkin suojelualueen pohjoislaidalle. Sieltä palasimme samaa reittiä takaisin ja jatkoimme purolaaksoa seuraten etelään. Nousimme purolaaksosta jo kadonneiden kasvihuoneiden alueen kautta metsän laelle Tussinkosken länsipuolelle. Palasimme puron ylittävälle sillalle ja puron vartta seuraten takaisin Kirvisenpolun käänköpaikalle. Paria laskua ja nousua lukuun ottamatta reitti on helpokulkuinen, mutta saattaa keväällä olla paikoin märkä.

Havainnot: Heti retken ensi metreillä kuusten varjossa odottaa merkittävä lehtosinijuurikasvusto., joka laajuudeltaan on useita neliömetrejä. Ryhmän kanssa kerroimme tarinaa antiikin kreikkalaisista, jotka tämän kaksikotisen kasvin avulla pyrkivät vaikuttamaan tulevan lapsen sukupuoleen. Sinijuurien seassa kasvoi yksinäinen lehtomikkä.

Itse Tussinkoski ei juuri pauhannut, kun kevät on ollut kuiva. Purouomaa on aikanaan räjäytetty leveämmäksi kevättulvien ehkäisemiseksi lähimpien maatilojen pelloilta. Räjäytysten jälki näkyy kivikasana aivan kosken alla.

Tussinkosken alapuolella puron länsirannalla luonnonpolku kulkee melko avoimessa maastossa. Puron varressa kasvaa runsaasti kevätlinnunsilmää. Kasviharvinaisuuksista esittelimme jo kukkivan lehtoleinikin, jonka suuret, munuaismaiset tyvilehdet olivat hyvin näkyvissä! Leinikkien naapurissa kasvaa kevätlinnunherne, joka oli jo hyvin kukassa.

Kerroimme purolaakson itä-etelälaidalla (Lehmustontien varsi) sijaitsevasta Reiman tilasta. Siellä on asunut kansakouluja vähävaraisille perustanut kouluneuvos, kansanedustaja Vilho Reima. Hän käynnisti äitienpäivänvieton Suomessa v. 1918. Tilan peltomaat ovat vielä osin avonaisina niittyinä jäljellä.

Tussinkosken peruslajistoon kuuluu mm. mustarastas, laulurastas ja punakylkirastas. Suojelualueella lauloi sirittäjä (3) ja mustapääkerttu (3). Vanhaa kuusikkoa suosivista lajeista näimme mm. puukiipijän. Viimeksi saapuneista muuttolinnuista näimme/kuulimme mm. harmaa- ja kirjositon ja hernekertun. Pohdimme em. lajien runsauksia Suomessa. Lisäksi näimme mm. punatulkkiparin rinnekuusikossa. Retken aikana havaitsimme yhdessä 16 lintulajia.

Retki sujui kokonaisuudessaan oikein mukavasti. Osallistujat kiittelivät poistuessaan meitä oppaita.

Paul Segersvärd

22.5.2019 LINTURETKI KERA VANJOELLE

Linturetken oppaina kello 18-20 Keravanjoella olivat Dan Sävel ja Rauno Yrjölä. Osallistujia oli yhteensä 18, joista yksi oli lapsi. Mukana oli myös pyörätuolilla liikkunut retkeläinen. Osallistujia oli ilahduttavan paljon, vaikka juuri retkeä edeltävän tunnin aikana Vantaan yli pyyhkäisi ukkosrintaman myötä rajuja sadekuuroja. Retken alkaessa sateet kuitenkin väistyvät, ja lopulta retki päätettiin lämpimässä ilta-auringon paisteessa.

Kävelimme rauhalliseen tahtiin ensin puistoalueella joenvartta pitkin. Peruslajisto rastaine ja tiaisineen nähtiin jo tässä kohtaa. Taivaalla kaartelivat ensimmäiset tervapääskyt. Pohdittiin myös haapojen tuottamaa runsasta siemenhaituvaa, joka lentää juuri nyt lumisateen lailla ilmassa. Puistossa katsottiin myös vuorijalavaa ja saarnea. Sinitäinen hautoi pöntössä.

Kosken sillalla Dan kertoi alueen historiasta ja paikalla olleesta vesimyllystä. Joella lenteli rantasipi sekä kala- ja naurulokkeja. Peipot ja västäräkit pyydystivät hyönteisiä ilmasta.

Joen itäpuolella puutarhan laidalla lauloi viitakerttunen tuomipensaassa. Taiturimainen laulaja talvehtii mm. Intiassa, mutta oli nyt kaikkien ihasteltavana Vantaalla. Joen varressa lauloi myös pari satakieltä, samoin rautiainen ja mustapääkerttu olivat äänessä.

Kiersimme pienen lenkin joen itäpuolella ja palasimme jälleen sillan kautta takaisin lähtöpaikalle. Uusina lajeina havaittiin vielä mm. tikli. Lopussa laskimme yhteen lajimäärää ja saimme kasaan 25 lajia, mitä voi pitää kohtuullisen hyvänä määränä alueelta. Retkeläiset poistuivat ilta-auringon kera koteihinsa, muutamille jaettiin taas Retkikalentereita ja toivotettiin mukaan seuraaville retkille.

Rauno Yrjölä

2.6.2019 LÄHIMETSÄVAELLUS YLÄSTÖÖN: BLÅBÄRKÄRRSBERGEN-HAGAKÄRRSBERGEN-TUUPAKANLAMPI-HAKAVUORI

Lähimetsävaelluksella kello 10-14 oppaina olivat Tiina Parkkima ja Rauno Yrjölä. Osallistujia oli 22.

Lähdimme Peltovuoren päiväkodilta matkaan. Metsään saavuttuamme tutustuimme heti alkumatkasta pajulintuun ja sirittäjään. Harvinaistuvaa kissankäpälää oli yksi mätäs kukassa. Jatkoimme Blåbärkärrille, jossa keskusteltavaa riitti suokasveista. Suokukka kukki, saroja löysimme ainakin jokapaikansaran, pullosaran ja mutasaran. Tupasvilla ja suopursu olivat näkyvästi esillä ja puhuttiin myös suopursun vanhasta käytöstä mausteena. Metsäkirvinen ja keltasirkku havaittiin myös. Tässä vaiheessa sade hieman ylti, mutta se ei retkeä estänyt.

Kävelimme omakotialueen pientä tietä pitkin ja Tiina kertoi vieraslajeista. Ojanvarteen on taas nousemassa kasvusto jättipalsamia, lupiinit olivat jo kukassa. Jatkoimme tietä Hakavuorelle päin, korpit ronkkuivat ja olivat hyvin esillä hakkuun reunalla. Evästauko pidettiin noin retken puolivälissä.

Evästauon jälkeen jatkoimme kalliialueen länsireunalle katsomaan viljelysmaisemaa. Kalliolla kukki mäkitervakkoita. Siirryimme metsän halki jälleen kohti pohjoista Tuupakanlammelle. Lammelta nousi kaksi harmaahaikaraa, joista toinen jäi puuhun lammen pohjoisreunalle. Sitä päästiin kiikareilla katselemaan rauhassa. Lumpeiden lehdet olivat jo pinnalla, mutta kukinta on vasta myöhemmin kesällä.

Palasimme jälleen voimalinjojen ali Hakavuorelle ja omakotialueen tietä ja kävelyteitä pitkin takaisin päiväkodille. Retkeläiset vaikuttivat tyytyväiseltä, muutamilla oli kamerat mukana ja he kuvasivat innokkaasti eri kasvilajeja.

Rauno Yrjölä

5.6.2019 LINTURETKI KYLMÄOJALLE

Oppaina Dan Sävel ja Seppo Parkkinen

Pilvettömän helteiselle (+26) iltaretkelle (klo 18-20) saapui 27 h. (4 lasta), osa ulkomailta asti.

Ensin kierrettiin runollinen postikorttien puistolampi ja esiteltiin sinisorsan pesimäbiologiaa. Ruttojuuret (2), ruusuorapihlaja ja pajut rohdoskäyttöineen määritettiin yleisön pyynnöstä.

Puronuomaa pohjoiseen seurailevalla ulkoilutiellä kerroimme lintujen muuttoreiteistä ja runsaudenvaihteista. Metsän iltalaulajat olivat kohtalaisessa äänessä. Mustarastaat pitivät kuuluvinta konserttia ja räkäteillä oli jo maastopoikueita. Varsinaisia yölaulajia ei vielä kuulunut. Tervapääskyt kirskuivat räpistellen sankoin joukoin sinisellä taivaalla. Vielä korkeammalla äärisinissä leijui kalalokkeja pieninä valkoisina tähtipisteinä.

Syvällä puronvarren saniaislehdon uumenissa Seppo kertoi Seutulan lentokentän aiemmista kemikaalipäästöistä. Noista ajoista Kylmäoja on palautunut asteittain takaisin lähteikköiseksi taimenpuroksi - kiitos suoje-lutoimien. Hiljalleen soliseva puro ja saniaislehdon hämärä vihreys teki tunnelmasta maagisen. Jostain kaukaa lähetettiin mustapääkertun sulosäkeitä. Luonnonlennätin sykkeessä parhaimmillaan.

Sepon spontaani kuusitiaispesän löytö luonnonkolosta herätti avaraluontomaisesti yleisön ihastuksen. Kookkaan kuusen tyvestä kulki pakkashalkeaman kautta käytävä kuusitiaisien kortteeriin, kuusen ytimeen. Monessa reitin linnunpöntössä asuttiin selvästi. Lähikuvat Sepon kameran näytöllä saivat retkeläiset haukkoimaan henkeään, muun muassa ”Kylmäojan vuoden luontokuva” mustarastaskoiraasta nokka täynnään multa- taisia matoja. Lunnikin olisi ollut kateellinen. Myös telkkänaaraan keltaisen haukansilmän pettämätön porautuminen poikasen sukellusharjoituksiin oli vaikuttava.

Kaikkiaan helteestä huolimatta retki onnistui hyvin. Lopuksi vielä kerrattiin retken pääkohdat lasten ollessa hyvänä apuna. Retkeläiset pulisivat tyytyväisyyttään ja lupasivat tulla vastaisillekin Vantaan retkille.

Dan Sävel

9.6.2019 VALOKUVAUSRETKI GUBBMOSSENIN SUOLLE

Kello 10-12 suoretellä oppaina Seppo Parkkinen ja Rauno Yrjölä. Retkeläisiä 8 aikuista, yksi lähes aikuinen. Aamusateen jälkeen sää sopivasti poutaantui, ja retki sujui lämpimässä, osin aurinkoisessa poutasäässä. Aluksi käytiin läpi osallistujien kuvausvarusteet, lähes kaikilla oli kännykkäkamerat, muutamalla lisäksi järjestelmä- tai kompaktikamera. Lyhyt luento valokuvaamisen periaatteista, mm. suljinajan, aukon ja herkkyys- säätöjen vaikutuksista sekä valotuksen korjaamisesta ja valkotasapainon säädöistä.

Tehtäväksi annoin suokasvien kuvaamisen, kun ensin olin antanut vihjeitä erilaisista tavoista lähestyä aihetta. Kun siirryimme itse suolle, Rauno ohjeisti oikeaan tapaan liikkua suolla. Vaikka aiheina siis olivat kasvit, teimme heti alkumatkalla kaksi hienoa eläinhavaintoa. Vakioretkeläinen Korsosta keksi paikoilleen asettuneen vaskitsan, komea sinitäpläinen koiras olikin. Kerroimme lajista muutakin kuin ettei se ole käärme. Annettuaan meidän tarkastella itseään muutaman minuutin vaskitsa päätti sukeltaa rahkasammalmättäiden uumeniin. Kohta sen jälkeen meitä ilahdutti jostain rannikolta tänne asti lentänyt vaikuttava merisinikorento. Se teki pieniä lentopyrähdyksiä ja laskeutui aina samalle tähyystyksalleen.

Metsäkirvinen lauloi, korppi ronkkui. Suolla lenteli myös hopeatäpliä, kolmea lajia: pursu-, räme- ja niittyhopeatäpliä. Myös muutamia mustikkalehtomittareita oli liikkeellä. Kukkahämähäkki löytyi kahdelta suopursulta. Suopursujen lisäksi tupasvillat, suokukat ja sieltä täältä löytyneet pyöreälehtikihokit olivat retkeläisten kuvattavina. Kuvaajat olivat löytäneet uusia kuvakulmia ja varsin tasokkaita kuvia myös kännyköillä tallennettiin. Pyysin jokaista valitsemaan parhaan kuvansa, ja ne käytiin sitten yhdessä läpi: mikä oli hyvää, millä keinoin olisi ehkä saanut vielä paremman.

Kun pyydetäessä esittelin oman kamerareppuni sisältöä, Rauno aivan oikein muistutti vanhasta viisaudesta: paras kamera on se, joka kulkee mukana... Aina ei jaksa raahata kymmenen kilon reppua selässään. Suokäynti oli kaikille mieluisa kokemus. Läheltä Hämevaarasta tulleet ihmettelivät, kuinka näin hieno kohde voi löytyä niin läheltä heidän asuinpaikkaansa. Myös muut kiittivät antoisaksi kokemansa retken järjestämisestä. Osallistujamäärä oli juuri sopiva, kaikki saivat halutessaan henkilökohtaista ohjausta.

Seppo Parkkinen

15.6.2019 GEOLOGIARETKI KALKKIKALLIOLLE JA ROOSINMÄELLE

Kahden kunnan geologiaretken oppaina kello 10-13 olivat Seppo Parkkinen ja Antti Salla. Retkelle tuli mukavasti porukkaa, 34 (30 eri-ikäistä aikuista ja 4 yläkouluikäistä lasta). Sää oli varsin hyvä, poutainen, osin aurinkoinen, lämmin muttei paahtavan kuuma.

Aloitimme Helsingin puolelta ja nousimme aluksi Roosinmäelle, jossa paljon mm. keltamoita, mäkitervakoita, kalliokioloja, myös metsäruusu ja metsämaarianheinä löydettiin. Sen sijaan kohteessa tavattavia harvinaisuuksia, ketokatkeroa ja ahokirkiruohoa emme löytäneet, niiden kukintakausi ei ollut vielä alkanut. Tutkimme kalliota, jonka syvissä yhdensuuntaisissa uurteissa kasvoi tummaa sammalta. Antti kertoi, että uurteet ovat kalkkikivikerroksia, jotka ovat alun perin vaakasuoria meren pohjan kalkkisedimenttejä, mutta ne ovat kivettyneet ja kääntyneet vuorenpoimutuksessa pystyasentoisiksi noin 1800 miljoonaa vuotta sitten. Tämä kallio-perän kalkki rehevöittää ympäristöä ja on ollut peruste Kalkkikallion nimelle.

Mäen aukealla laella lenteli kaukaa Pohjois-Afrikasta vaeltanut ohdakeperhonen, reissussa rähjäntyneine repaleisine siipineen. Alarinteessä Antti esitteli komeaa rapakivistä siirtokivilohkarettä, joka nimensä mukaisesti oli rapautumassa soraksi niin, että sen ympärillä oli paksu kerros rapakivisoraa eli moroa. Rapakivi on erikoinen graniittityyppi, jota on kallioperässä Kaakkois-Suomessa ja muutamassa Etelä- ja Lounais-Suomen paikassa.

Rapakiven lähellä katseltiin Ancyliusjärven muinaista rantakivikkoa noin 10 000 vuoden takaa. Jyrkässä nousussa oli yksi vanhemmille osallistujille vaikea kohta, joten päätimme palata alas kadulle helpompaa reittiä.

Seuraavaksi siirryimme Vantaan puolelle Kalkkikalliolle. Alarinteen lehtometsän jälkeen sivuutimme kolme vaikuttavaa luolaa, jotka olivat suurten lohcareiden tai niiden kasaumien alle jääviä tiloja. Ns. Ketunluolan suuaukko oli vain 40 cm korkea eikä kukaan halunnut ahtautua siitä sisään. Lähellä huippua, ylimmän luolan suulla kasvoi harvinainen liuskarauniainen. Kalkkikallion laen hienolla näköalapaikalla pidimme kunnon evästauon, olihan retki kolmen tunnin kestoinen. Kuuntelimme sirittäjää ja mustapääkerttua, seurasimme kontukimalaisen ja niittyhopeatäplän vierailua kukissa.

Takaisin lähtöpaikalle palatessamme jäimme vielä pohtimaan toisen rapakivilohkareen rakennetta ja historiaa. Antti kertoi, että kivessä näkyvä rengasrakenne osoittaa sen olevan peräisin Kaakkois-Suomen kallioperästä (ns. Kymin rapakivimassiivista). Sieltä mannerjää on sen irrottanut ja Baltian jääjärven jäävuori kuljetanut nykyiselle paikalleen jääkauden lopulla.

Molemmat mäet ovat hienoja, hyviä retkikohteita. Roosinmäellä huomasimme että polkujen merkinnät, jotka oli toteutettu osittain kallioihin maalaamalla, näyttivät jääneen puolitiehen: merkit loppuivat kesken ja siellä missä niitä näkyi, ne näyttivät ohjaavan ristiin rastiin. Hienossa ympäristössä ikävä piirre oli siirtolohkareisiin, luoliin ja kallioseinämiin tehdyt töherrykset.

Retki onnistui varsin hyvin, edellispäivänä valitsemamme reitti ja kulkuvauhti osuivat nappiin, sillä palasimme lähtöpaikalle tasan klo 13. Retkeläiset vaikuttivat tyytyväisiltä, saimme jopa aplodit retken päätteeksi - ja muutamalta lupauksen osallistua myös huomiseksi Luonnonkukkien päivän retkelle.

Seppo Parkkinen

16.6.2019 LUONNONKUKKIEN PÄIVÄN RETKI KOIVUHAAN ARBORETUMIIN

Oppaina kello 10-12 Erkki Makkonen ja Dan Sävel.

Retkikohde sijaitsi ehkä vähän syrjässä julkiselta liikenteeltä, mutta autoilla ja kävellen löysi lähtöpaikalle 18 aikuista ja 3 lasta, yhteensä 21 henkeä. Retkeläisten joukossa oli tuttuja kävijöitä ja ikäjakauma oli monipuolinen. Sää oli täydellinen, tyyntä, aurinkoista, muttei vielä tukalaa. Arboretum oli sopivan kokoinen ja retken onnistumisen kannalta oli tärkeää, että Dan oli käynyt etukäteen kartan kanssa etsimässä hyvät kohteet. Ensimmäiseksi tutustuttiin saarniin, josta taivallettiin serbiankuuselle ja veripyökille. Väliin mahtui herttainen kohtaaminen alhaalla männynkolossa pesivän talitiaisparin ja poikasten piipityksen kanssa. Kirjosieppokin nähtiin ja kuultiin läheltä pönttöilemästä. Mustaseljan kautta päästiin hienolle Tuuren pihlajalle, jonka Dan esitteli jännittävine löytö- ja nimeämishistorioineen. Myös erikoinen saarnivaahtera ja ”maailman kaudin puu” katsura kohdattiin! Mäyränpesällä ei käyty, sillä näin saatiin retki hyvin aikatauluun ja ihmiset lähtivät tyytyväisinä kiitellen retkeltä! Hyvä, kompakti ja luonnonhistoriallisesti oiva kohde!

Erkki Makkonen

30.6.2019 KOSTEIKKORETKI LAMMINSUOLLE

Lamminsuon retkellä kello 1215 oli yhteensä 22 retkeilijää (2 lasta) mikä on viime vuosien ennätys! Lintumaailmassa oli jo aika hiljaista kesäkuun vaihtuessa heinäkuuksi: sirittäjä, mustapääkerttu, punarinta, sekä kohokohtana pyrstötaian äänet suon laidalla. Sää suosi vaikka ennuste olikin hieman epävakainen. Retkellä oli paljon tuttuja kasvoja Vantaan retkiltä. Ajankohta oli hyvä viime vuoteen verrattuna etenkin kämmekköjen kukinnan kannalta.

Rehevän suon tunnuslaji suokeltto tuli vastaan heti alkumetreillä alkupään tihkupinnan kohdalla. Tihkupinnalla kasvaa edelleen jättipalsamia, jota kitkimme retkeläisten kanssa muutamat kimput – vielä jäi jonkin verran kitkettävää. Järvikorte, saroista pullosara, tähtisara, sekä harvinaisempi pitkäpääsara – sekin ravinteikkaimpien paikkojen tunnuslaji tuli vastaan. Suolta löysimme ulosteilla kasvavan päärynäsompasammalen. Mukana oli muutamia asiantuntijoita, joiden avulla moni kasvi sai lopullisen nimensä. Esimerkiksi kaitasiropaju, (aiemmin kapealehtipaju) *Salix repens* ssp. *rosmarinifolia* (aiemmin *Salix rosmarinifolia*). Siropajusta

meillä tavataan 2 alalajia, ssp. repens eli hanhensiropaju (aikaisemmin hanhenpaju) ja kaitasiropaju ssp. rosmarinifolia. Muita tyypillisiä vähän rehevemmän suon suokasveja olivat luhtavuohennokka, kurjenjalka, vehka. Kihokeista löysimme pyöreälehtikihokkia. Kämmevät kukkivat runsaasti: sekä maariankämmevää että punakämmevää löytyi kymmeniä kappaleita. Muita kasveja rantaminttu, ratamosarpio, röyhyvihvilä ym. Lopuksi siirryimme suolta rinnettä myöden kallioiden päälle syömään eväitä, jonka jälkeen takaisin lähtöpaikalle. Kaiken kaikkiaan onnistunut retki, ja ihmiset vaikuttivat oikein tyytyväisiltä. Hyttysten vähyys oli myös kiitelty mutta myös ihmetelty asia.

Tiina Parkkima

4.7.2019 LÄHILUONTORETKI TIKKURILAN JOKIRANTAAN

Oppaina retkellä kello 18-20 Tiina Parkkima ja Dan Sävel

Kolmisenkymmentä henkeä, joukossa useampi lapsi, kokoontui Lähiluontoretelle Tikkurilassa. Jokirannan rakennustöiden vuoksi siirryimme heti Heurekaan puoleiselle rannalle, josta aloitimme retken. Lintumaailmassa oli hiljaista varpusta, heinäsorsaa, ja lokkeja ja räkätinpoikasta lukuunottamatta. Kävelytien reunassa kasvoi keltasauramo, jota ihastelimme ja kerroimme sen kulttuurinseuralaistusta. rannalta löytyi myös vieraslajeja jättipalsamia sekä karhunköynnöstä ja viitapihlaja-angervoa, ja kerroimme lyhyesti vieraslajeistakin. Sauramoiden joukossa kasvoi pari silkkiunikkoo, joita ihastelimme. Aidan raosta tutkimme myös Heurekaan pihalla kasvavia kasveja, kuten saksankirveliä ja muita yrttejä ja kulttuurikasveja. Jatkoimme jokirantaa kohti koskea ja purettavaa patoa. Monenlaista kasvia tuli vastaan, kuten haitallista vieraslajia isosorsimoa, jonka ravintokäytöstä Dan kertoi. Perinteisiä rantakasveja, kuten myrkkyykeisoa, rantakukkaa, ranta-alpia löytyi myös, ja kerroimme kasvien käytöstä ja historiasta. Jatkoimme matkaa kohti patoa, ja matkalla tuli vastaan iso etelänruttojuurikasvusto. Monenlaisia vieraslajeja tuli vastaan tälläkin matkalla. Padoilla kerroimme suunnitelmista purkaa pato, sekä vaelluskaloista, ja padon historiasta. Kaupungin sivujen informaation turvin kerroimme, että ensimmäisiä patorakennelmia on ollut aina 1600-luvulta asti. Dan kertoi myös vanhojen teollisuusrakennusten, mm. Tikkurilan maalitehtaan historiasta sekä ruttojuurikasvuston yhteydessä erittäin mielenkiintoista historiaa ruton historiasta Suomessa. Lopuksi ihmiset kiittelivät ja jopa taputtivat, taisi olla tyytyväistä retkiporukkaa.

Tiina Parkkima

14.7.2019 VALOKUVAUSRETKI MÄTÄÖJALLE

Oppaina sunnuntain kello 12-14 opastuksella Seppo Parkkinen ja Rauno Yrjölä. Oli hieman ihmettelemistä, kun saavuimme lähtöpaikalle; myhäilimme että taisi tulla kaikkien aikojen osallistujaennätys: lähtöpisteen tuntumassa näet parveili satoja ihmisiä, ja kaikki lähiseudun parkkipaikat käytössä. Sattuipa niin, että samaan aikaan koko Jokuomanpuiston alalle oli levittäytymässä puistokirppis, ilmeisen suosittu ja laajalti tiedetty tapahtuma!

Olimme kuitenkin tyytyväisiä oman retkemme osallistujamäärään, kymmenen valokuvauksesta innostunut, oppimiseen motivoitunut aikuista. Kyselyn perusteella suurin osa kuvasi "oikealla kameralla", järkevällä tai kompaktilla, vain kaksi pelkästään kännykällä. Osallistujista kaksi oli jo pitkälle edenneitä kuvaajia, jotka halusivat lisävinkkiä harrastukseensa.

Kertasin aluksi - kun päästiin ihmismassasta retkipolun alkuun - valokuvauksen perusperiaatteita, suljinajan, himmenninaukon ja herkkyysasetuksen vaikutusta kuvaan, ja näihin palattiin käytännössä retken aikana. Näytin myös oman kamerareppuni sisällön, ja se herätti paljon kysymyksiä ja keskustelua. Lähdimme polulle, kohta teräksisille "pitkospuille" läpi tiheän viidan, yli näillä kohdin vaatimattomaksi madaltuneen Mätäöjan ja hienolle niittyrinteelle. Heti alkumatkalla polulla ja pitkospuilla kuvattaviksi löytyivät mustakannonmarja, rantakukka ja mesiangervo laajana kasvustona. Kun pysähdyimme katsomaan tuomenkehräjäkoin seittejä, yksi retkeläinen huomasi aikuisen perhosen, juuri kuoriutuneen. Sitä kuvattiin.

Vaikuttavalla niittyrinteellä risteilimme pitkään. Kimalaisia, joitakin perhosia, kovakuoriaisia ja heinäsiirkkoja löytyi kuvattaviksi. Rauno keksi korkealta taivaalta kanahaukan, jota varis ja kalalokki ahdistelivat. Yhdessä kuvassani huomasin, että kanahaukka lensi hetken selällään, kynnet ylöspäin hyökkäävää lokkia kohden! Annoin tehtäväksi apilan kuvaamisen. Niityllä kasvoi puna-, alsike- ja valkoapiloita, ja näitä pyysin kuvaamaan mahdollisimman eri tavoin. Syntyikin kuvia apilasta ympäristössään ja tarkkoja lähikuvia kukista.

Poikkesimme vielä reunametsikössä, jossa orava - joka edellisen päivän tutustumiskäynnilläni söi raakoja vihreitä käpyjä - kantoi nyt suussaan epämääräistä villatuppoa, arvatenkin pesän pehmusteeksi.

Osallistujien kommenttien perusteella retki onnistui erinomaisesti, ja moni halusi osallistua seuraaviinkin.

Seppo Parkkinen

21.7.2019 SUDENKORENTOJA JA MUITA HYÖNTEISIÄ LAMMASLAMMELLA

Sunnuntairetken kello 12-14 oppaina Seppo Parkkinen ja Miikka Friman, retkeläisiä kahdeksan aikuista, joista kuusi monelta aiemmalta retkeltä tuttua. Sää oli poutainen, enimmäkseen aurinkoinen ja lämpötila hipoi hellelukemia. Lähdimme kävelemään Pähkinärinteen ostarin parkkikselta läheiselle Lammaslammelle. Heti rantaan päästyämme Miikka huomasi kohdalle lentävän verikorennon, koukkasi sen haaviinsa ja nosti siivistä varovasti kiinni pitäen nähtäväksi. Kaikki pääsivät katsomaan läheltä erittäin kaunista punaista sudenkorentoa. Siinä oli hyvä kertoa sudenkorentojen yleisiä tuntomerkkejä, ja puhuimme myös sudenkorentojen elinistä ja elämänkierrosta – nämä tuntuivat kiinnostavan kovasti.

Seuraavassa rantakohteessa näimme nopeasti lentäviä ruskohukankorentoja, koiraat selvästi mittelivät reiviin rajoista. Vakioretkeläinen Korsosta käytti pysähdyksen hyväkseen ja pulahti uimaan, vesi oli kuulemma hyvin lämmintä. Siirtyessämme rantapuiston kävelypolkua eteenpäin teimme hauskan havainnon: komea haapaperhonen lenteli ohitsemme puiden latvuksiin ja laskeutui lopulta polun viereen - koirankakalle! No, se oli ihan oletettavaakin, kun lajin makumieltymykset tietää. Retkeläisille havainto oli melkoinen elämys! Polun varrelta löytyi myös tarhasylkikuoriainen, faunassamme uusi nopeasti etelärannikolla runsastunut laji.

Poikkesimme vielä rantaan yhtä pistopolkua pitkin, siellä lenteli sirotytönkorentoja ja ainakin yksi eteläntytönkorento. Tämän jälkeen jatkoimme pitkospuita kävellen pienen pikkulimaskan peittämän lampareen rantaan. Siellä Miikka esitteli edellisenä päivänä paikalta löytämänsä kirjoukonkorennon toukkanahkaa.

Pääsimme myös katsomaan ja vertailemaan seittitakiaisilla ruokailevia mehiläisiä, mantukimalaiskoirasta ja kukkakärpäsiä. Rannasta löytyi tutkittavaksi tarhakauluslode, sekin uusi tulokas lajistossamme.

Retki onnistui varsin mukavasti, osallistujat olivat tyytyväisiä. Kohde on oikein hyvä juuri noin teemoitetulle retkelle. Ensi vuonna kalenteriin olisi hyvä lisätä suositus kumisaappaista, pikkukengissä liikkuneet eivät päässeet yhdessä kohdassa rantaan asti. Suurin osa reitistä kyllä sujui ilman saappaitakin.

Seppo Parkkinen

- kuvissa Miikka esittelee kirjoukonkorennon toukkanahkaa, toisessa verikorento lehdellä.

27.7.2019 SLÄTTMOSSENIN SUO JA VAARALAN LAMMET

Kello 12-14 kahden kunnan retkellä opastivat Dan Sävel ja Eero Haapanen. Osallistujia oli 32. Heistä kymmenisen lähitienoiden asukkaita. Ei lapsia, joitain nuoria aikuisia, muut 45 + v. Mukana Helsyn Mirja, kasvituntija ja geologi Antti Salla muutamassa kohdin sivustatukena.

Kiersimme ensin hiekkakuoppalammet. Joitain tytön- ja iso(?)ukonkorentoja lensi, lammet täynnä uistinviitaa, paljon oletettuja ruutanan tämän kesän poikasia uimassa. Monilla oli muistoja lammista. Nyt kolmella lammella oli iso määrä auringonpalvoja. Lammet ovat suosittu piknik-kohde ilman mitään rakenteita, mutta niille on uimapaikkasuunnitelma (v.2018 käynnistetty).

Metsälähiön lähiretkipaikka, jossa on viljejä jätöksiä, joskus siellä iltanuotioiden lisäksi palaa ihan autojakin.

Lintuja ei ollut esiteltäviksi oikeastaan, vilahti liro, muistelin mustakurkku-uikkua, joka pesi viimeksi 2007.

Lammen rantaviidassa keräsi paikallinen rouva vadelmia, ja kertoi kuusi litraa olevan jo pakastimessa, kertoi myös seutukunnan kanttarellipaikoista.

Sitten Slättmossenille, jossa kuljimme pitkosreitit kaksi haaraa päästä päähän. Suokukka, kukkiva kihokki, juolukka, hyvin marjova karpalo näkyivät. Slättmossenin nimen alkuperäksi arveli osallistujien maallikkoräätimme heinänpöytä (slå hö = niittää). Antti Salla esitteli eteläosan turvetta, joka oli saraturvetta, ei rahkasammaleesta muodostunutta. Pitkoksien päässä näyttäytyi sisiliskoperhe pelottomasti, tämän vuoden poikasia.

Kuumuus ei metsän suojassa pahasti haitannut.

Pitkosreitti ei kierrä Slåttmossenin ympäri, vaan tekee C -muotoisen kuvion. Vantaan puoli on ilman pitkoksia. Ympyräpitkoslenkki ehkäisisi varmaan suon kulumista ja polkujen muodostumista.

Ihan hyvä retki ja retkikohde, ja Vantaan puolelle retkeä olisi varmaan mahdollista johdattaa enemmänkin, vaikka ilman pitkoksia.

Eero Haapanen

28.7.2019 LÄHIMETSÄVAELLUS HÄMEVAARAAN

Lähimetsävaelluksella klo 10-14 opastivat Eero Haapanen ja Rauno Yrjölä. Osallistujia oli 12, joista muutama Hämevaaran lähitienoon asukkaita. Kaikki osallistujat 40-n. 65 v.

Alkuun Gubbmossenin laidan havisevassa haavikossa kuuntelimme uuttukyyhkyn pehmeää kujerrusta, laji oli joillekin retkeläisille uusi tuttavuus. Mustarastas ruokki pesäpoikasia näreessä polun vieressä.

Metsä- ja kangasmaitikan määrityspäruustet (metsämaitikan kukan "kieli" roikkuu) ja muita kasvimääritystietoisuja. Paranoi löllötti kannolla. Linnaisten rautakaivoksilla kävimme, joka on jännittävä veden täyttämä kaivosmonttu. Jänönsalaattia kasvoi, peukaloinen rätisi hämyn keskellä.

Furumossenin laidalla kuului varpushaukan poikasen kerjuuääntä. Ruusuruoho ja ketoneilikoita kaunisti polkureittiä. Långbackassa ison tammen alla evästauko. Katsoimme Lammasslampeen laskevan ojan kosteikkokunnostuslampea, myrkkyykeiso siinä.

Lopussa vielä Pöllökallion huipulla katsomassa muinaisrantaa, metsittyä pirunpeltoa.

Lämpöä 32, 3 °C Helsinki-Vantaan asemalla. Kaikilla oli vesipullo ja sopivasti kuntoa, vauhtimme oli tallusteleva, matkaa kertyi vain n. 6 km, silti tietty poikkeustilanteen tunnetta ja helpotusta selviämisestä kotimat- kalle. Leppoisuudesta leikkasi helle paljon pois. Tai helle pakotti erittäin rauhalliseen menoon.

Lopussa vielä määritettiin nettihakujen avulla hämäreperäinen autioparakkitalo, jonka pihalla iso antenni. Se oli pienlentokoneiden vanha majakka, suunnistustukiasema.

Mielenkiintoisia hienoja Vantaan paikkoja, allekirjoittaneelle uusia kulmia,

Eero Haapanen

4.8.2019 LUONTO- JA GEOLOGIARETKI LÄNSIMÄEN KALLIOILLE

Kello 10-12. Oppaina Dan Sävel ja geologi Antti Salla

Paikalle saapui yhteensä 21 retkeläistä, eri ikäisiä (2 lasta mukana retken alussa isänsä kanssa), 1 lukiolainen aikuisten joukossa).

Aurinkoinen, tyyni, lämpenevä (+19) sää. Aluksi kerroimme alueen luonteesta I maailmansodan linnoitusalueena sekä geologisena luonto- ja virkistyskohteena. Myllymäen lounaisrinteessä heti tykkitien jälkeen katseltiin makean Ancylus-järven rantakivikkoa (yli 30 metriä merenpinnasta) 9 000 vuoden takaa). Kerrattiin myös muut Itämeren altaan vaiheet syineen ja seurauksineen.

Lisääntynyt betonointi linnoituskäivannoilla sodan edetessä toi alueelle lisää kalkkiravinteesta hyötyviä kasveja. Muutoin kuivan happamalla Myllykallioilla tietty kasvillisuus panostaa enemmän alkukesään, mm. tuokusimake, hina ja ahosuolaheinä. Nyt paikalla näkyi kauniita, osin kuivahtaneita ketoja. Kanerva kukki kauneimmillaan, samoin harvalukuinen ketokeltto ja ihmistoiminnan muodostaman kallionlaen hiekkakerrosten vieraslajina kanadankoiransilmä.

Antin mukaan rapakivi todettiin kelluvan jäävuoren kuljettamaksi siirtolohkareeksi, kulkukiveksi viimeisen jääkauden sulamisvaiheesta. Halukkaat saivat rapistella moroutuvaa pallograniittia auringon haurastuttamalla rapautumisseinämällä. Murenemisen syyt ovat edelleen vailla vastausta. Palloston ympärillä erottui selvä vaalea plagioklaasirengas, mutta Antti kertoi joitain paikallisia renkaattomiakin variaatioita tunnettavan etelärannikolta.

Kaabamainen rapakivi, harju ja silokallio ovat täysin suomalaisia nähtävyyksiä, joita ulkomaiset geologit tulevat vartavasten meille katsomaan pitkienkin matkojen päästä. Silokalliorinteellä ihailimme esiaikojen letittämää kallioperän eri sävyissä leiskuvaa raitaista migmatiittia eli suonigneissii. Antin mukaan osittaisen sulamisen seurauksena kovassa kuumuudessa ja paineessa syntynyt kiviperä on tektoninen juurijäänne Himalajan tai Alppien kaltaisesta vuoristosta. Koska vuoriston synnyn jälkeen ei juurikaan geologisia mullistuksia ole Suomessa tapahtunut, alue on hattarapallomaisesti tasaantunut maapallon eri vaiheissa 1800 miljoonan vuoden kuluessa.

Myös keskellä nousevaa kallionrinnettä soikea, sileäksi hioutunut ja tarkkarajainen, tummansinertävä "nimi-laattakuvio" (Isak Blomqvist 1876) todettiin suonigneissin paikalliseksi tihentymäksi. Verraton yleisökohta kirjoitti retkeläiset monenlaisiin arvuutteluihin herra Blomqvistin toimenkuvasta: mylläristä jauhokauppiaan seen tai kesäretkellä olevaan taidemaalariin tai Vesterkullan pehtooriin. Kaiken lisäksi jään kuvioimat pirstekaarteet kruunasivat laattakiven kauneuden luonnon nimikirjoituksellaan.

Mäen pohjoispäässä (Antilla kompassi) ihmeteltiin kallioille hylättyä tonnin painoista jäkälän peittämää myllynkivimuistomerkkiä. Antti totesi paikalla toimineen Vesterkullan kartanon tuulimyllyn jauhinkivistä yläkiven (Myllypurossa Yläkiventie ja Alakiventie) paikalta louhituksi ja veistetyksi suonigneissiksi, mistä koko Myllykalliokin muodostuu. Jyvät siis jauhautuivat ylä- ja alakiven hankauksessa jauhoksi tuulen tuottaman energian turvin. Aikaansa edellä oleva keksintö muutenkin edistyskellisellä kartanolla jonka historiaa valotettiin nykypäivään saakka.

Antti vastasi retkeilijöiden moniin kiperiinkin kysymyksiin geologin ammattitaidolla.

Dan Sävel

10.8.2019 HYÖNTEISKUVAUSRETKI VEHKALANMÄELLE

Oppaina kello 13-15 Vehkalanmäen hyönteiskuvausretkellä Seppo Parkkinen ja Miikka Friman. Sää oli lähes helteinen, hieman painostava, melko tyyni, ihanteellinen hyönteiskuvausilma. Retkeläisiä saapui 12, puolet vanhoja tuttuja, kaikki aikuisia, nuorista eläkeikäisiin. Kertasin aluksi valokuvauksen perusasioita ja esittelin omaa kuvausvälineistöäni, minkä jälkeen lähdimme havainnoimaan ja kuvaamaan.

Kiertelimme rauhalliseen tahtiin alueen kävelyteitä ristiin rastiin monipuolista piennarkasvillisuutta tutkien ja kasveista kuvattavaa etsien. Ja kyllä hyönteisiä löytyikin, päiväperhosiakin kymmenkunta lajia: virna-, lanttu-, nauris-, kaali-, nokkos-, ohdake-, sitruuna- ja metsänokiperhonen sekä lauhahiipijä ja todennäköinen karttaperhonen (lensi kaukana joten ihan varmaa määrittystä ei voinut tehdä). Muista perhosista mainittakoon pihamittari ja monet heinäkoisat.

Mukava yllätys oli edestämme kävelypolun yli ripeästi luikerrellut vaskitsa, ja suuri tikliparvi oli toinen mielenkiintoinen varsinaisen teeman ulkopuolisista havainnoista.

Miikka löysi polun varrelta pensaskaskaan ja palleluteen, ja pääsimme rauhassa kuvaamaan ojanpohjan ruohonkorrossa pitkään paikoillaan viihtynyttä elokorentoa. Ruskoukonkorento partioi niittyaukealla. Koristeellinen surukärpänen laskeutui eteemme polulle, ja hilpeyttä herätti, kun kerroin lajin vanhan suomenkielisen nimen: maurikärpänen. Tuohan oli suora väännös lajin tieteellisestä nimestä *Hemipenthes maura*... Näimme myös petokärpäsen tukkipinossa, ja siinä yhteydessä kerroin valotuskorjailujen merkityksestä: ylivalotetaan, kun tumma kohde on vaalealla taustalla kuten tässä, tai alivalotetaan niin kuin kerroin valkoista lanttuperhosta kuvatessani. Pistäisistä liikkeellä oli kivikko-, kartano- ja kontukimalaisia sekä muutamia loispistäisiä.

Retken loppuvaiheessa meidät yllätti Dan, joka oli saapunut kuulemaan havaintojamme ja näkemään kuva-satoa. Danilla oli teemaan sopiva yllätys rasiassaan: edellissyksynä löytämänsä siniritariyökkönen, jonka värit olivat hyvin säilyneet. Retkeläiset pääsivät ihastelemaan ja hämmästelemään Suomen suurinta yökköstä.

Kuten aiemminkin on todettu, kohde on erinomainen juuri tämäntyyppiselle opastukselle. Viereisen "leikkikonelentokentän" ilmassa pörräävät polttomootorikoneet ja -kopterit häiritsivät metelillään mutta toisaalta kiinnostivat taitolentoesityksillään. Retkeläiset olivat tyytyväisiä iltapäivän antiin, ja kaksi heistä lupasi tulla myös seuraavan päivän Harakan hyönteisretkelle. Joku vitsaili että auringon valotusta olisi voinut säätää vähän pienemmälle :-).

Seppo Parkkinen

- kuvina tällä kertaa lanttuperhonen, surukärpänen ja elokorento

18.8.2019 LEPAKKORETKI HÅKANSBÖLEN KARTANOLLE

Oppaina retkellä kello 21-24 Paul Segersvärd ja Timo Metsänen. Yht. 28 osallistujaa, joista 5 lapsia, yksi teini.

Tapasimme retkiporukan Håkansbölen kartanon pysäköintipaikalla. Retken teeman ja käveltävän reitin esittelyn jälkeen siirryimme kartanon edustalle odottamaan auringonlaskua. Päärakennuksen katonharjalla saalisti vielä neljä harmaasiippoa hyönteisiä. Kuvailin porukalle heti auringonlaskun jälkeen alkavaa varpuslintujen massiivista yömuuttoa, joka voidaan havaita säättutkien kuvassa Suomenlahtea ylittävänä pilvenä. Timo kertoi yleisesti Suomen lepakkolajistosta ja elintavoista. Retkiryhmän ensimmäinen kysymys taisi olla ”levittävätkö lepakot tauteja”. Sinänsä kiinnostavaan nisäkäsryhmään kohdistuu ilmeisesti edelleen melkoisia ennakkoluuloja.

Kävelimme retken aikana verkkaisesti kartanon pihapiiristä Kormuojan lammelle. Seurasimme kapeaa jokea alavirtaan, ylitimme sen ja poikkesimme lammaslaitumen laidalle. Jatkoimme edelleen Kormuojan vartta alavirtaan ja palasimme takaisin kartanolle hevoslaitumen kautta. Kiersimme vielä kartanopuiston ja joen rajamaa aluetta siirtolapuutarhan laidalla. Sää suosi retkeä, sillä lämpötila oli vielä klo 24 +18, pilvisuus 7/8. Tuuli puhalsi kaakosta 4-5 ms/s, mutta reitti kulki sopivasti tuulensuojaisia osuuksia pitkin. Näimme punertavan kuun nousevan vielä lähes pallonmuotoisena metsän ylle.

Ensimmäinen pohjanlepakko havaittiin n. 21:40 kartanon takapihalla puoliavoimessa puistoymäristössä. Timo toi mukanaan neljä lepakko-detektoria, joita retkeläiset saivat käyttää. Pohjanlepakon napsahtavat saalistusäänet tulivat kaikille tutuksi. Näimme pohjanlepakon lennossa iltataivasta vasten. Yhteensä havaitsimme pohjanlepakon viidessä paikassa (2-3 havaintopaikkaa kartanon pihapiirissä-puistossa, 1 lammaslaitumella, 2 ulkoilutien varressa.)

Kormuojan pieni lampare oli vesisiippojen suosiossa. Kuulimme detektoreilla heti rannalle tultuamme pohjanlepakoon verrattuna selvästi nopeampaa tikitystä. Käytimme valoja hyvin säästeliäästi, jotta emme häiritseisi lepakoiden saalistusta. Yhden lyhyen väläyksen aikana näimme peräti kolme vesisiippaa lennossa matalalla lammen yllä.

Kuulimme lisäksi kahdessa paikassa lyhyesti viiksisiipan/isoviiksisiipan tiheää tikitystä. Retki oli näin lepakkolajiston osalta kaikin puolin onnistunut. Osa ryhmästä poistui omaan tahtiin retken aikana, joten ehkä tusinan verran osallistujia jaksoi klo 24 asti. Saimme koko porukalta monet kiitokset kiinnostavasta retkestä.

Paul Segersvärd

25.8.2019 KOKO PERHEEN ÖTÖKKÄRETKI SOLTORPIN LASTEN LUONTOPOLULLE

Soltorpin ötökkäretkellä kello 10-12 opastivat Seppo Parkkinen ja Dan Sävel. Osallistujia oli 21, noin puolet lapsia, nuorin kaksivuotias. Sää oli lämmin, enimmäkseen aurinkoinen. lähes tyyni. Kävelimme kokoontumispaikalta Kesantotien päästä niittyaukean poikki metsänreunaan, jossa puinen ”portti” kertoi meidän saapuneen Lasten luontopolun alkupisteeseen. Tässä kysyin lapsilta, tiesivätkö he mitä luontopolku tarkoittaa. Heillä oli tuntumaa: ”polku metsässä”, ”polku luonnonsuojelualueella”, ”polku jossa on paljon eläimiä”. Käsitys tarkentui seuraavan kahden tunnin aikana.

Olin Danin kanssa käynyt tutustumassa polkuun edellispäivänä ja osasimme rytmittää kulun oikein. Hämeenkylässä luonnonsuojelualueelle tehty Lasten luontopolku on virikkeellinen, ja rastien kohdilla pysähdytään tutkimaan, kokeilemaan, availemaan luokkuja ja eksymään labyrinttiin – kaikilla kohteilla on selvä yhteys alueen eliöstöön. Kerroimme hienon vanhan metsän luonnosta, lahopuiden ja tällaisen suojellun metsäalueen merkityksestä luonnon moninaisuudelle. Korppiperhe ronkkui jossain metsän siimeksessä, ja etsimme lasten avustuksella selkärangattomia. Joitakin maakiitäjäisiä, metsäsittiäisiä, loispistiäisiä, petolude ja matoja löytyi, ja tarkkasilmäinen tyttö oli napannut jostakin käteensä muutaman millin läpimittaisen läpikuultavan koton munan kaikkien ihmeteltäväksi. Tutkimme kaarnakuoriaisten ja jäärien syöntijälkiä puiden rungoilta.

Vähän polun puolivälin jälkeen saavuimme katetulle taukopaikalle, evästaukoa jo odotettiin. Sielläkin lapset jatkoivat pikkueläinten etsimistä, ja erityisen innokas oli kaksivuotias poika, joka jaksoi keskittyä puunrungolla istuvan rauniolokin katseluun yhtä lailla kuin kameran näytöltä esittämiini kuviin!

Lasten luontopolku on lyhyt, helppokulkuinen ja sopii erinomaisesti verkkaiseen kävelyyn hienossa metsämaastossa. Retkueen nuorinkin jaksoi koko matkan. Soltorpin luontopolku on erinomainen lasten luontoretikohde. Lähtöpaikalla Kesantotien päässä vain on niukasti luvallisia parkkipaikkoja, ja parin osallistujan oli jätettävä autonsa kauas. Polku tuntuu olevan myös koiranulkoiluttajien suosiossa. Myös maastopyöräilijät ovat löytäneet luontopolun, kaahailua olisi mielestäni syytä pyrkiä rajoittamaan vaikka kieltokylteillä.

Retki onnistui hyvin, vanhemmat kiittelivät oppineensa paljon uutta ja lapset vilkuttivat erotessamme.

Seppo Parkkinen

31.8.2019 SIPOONKORVEN VAE LLUS

Kello 09:30-14:30. Oppaina Paul Segersvärd ja Rauno Yrjölä. Yht. 30 osallistujaa (lapsia 2, teinejä 2).

Lähtöpaikkana toimi jo tuttuun tapaan Tasakalliontien pysäköintipaikka. Oppaiden esittelyn jälkeen tutustuimme Kalkinpolttajan luontopolun reittiin kansallispuiston opastetaulun kartan avulla.

Ensimmäinen luontohavainto koski pikkukäpylintuja. Kaksi lensi äännellen tien yli juuri, kun lähdimme noustamaan Högbergetille. Vähäsateinen kesä näyttää kuivattaneen osan kalliorinteen kanervalaikuista. Högbergetin laella näköalojen lisäksi seurasimme käpytikan työskentelyä kelomännnyssä. Samassa kaksi korppia pyyhälsi läheltä ohi.

Laskeuduimme rinnemetsää alas Sotungin suuntaan ja keskustelimme luonnontilaisen metsän piirteistä, mm. lahoppuun määrä ja puuston monilajisuus. Seuraavan rinteän kuuset ovat oravien suosiossa, sillä polkua reunustava maa oli käpysuomujen ja kävyrankojen peitossa. Ylempänä polunvarressa kasvoi runsaasti mm. kalliokieloa, jonka siniset marjat tiedetään varsin myrkyllisiksi. Pensasmaisessa paatsamassa oli kypsiä, mustia marjoja, jotka nekin kuuluvat myrkyllisten listalle. Taikinanmarjan punaiset marjat todettiin puolestaan syötäviksi, mutta maultaan vähäarvoisiksi. Löysimme jo aikaa sitten kuolleen siilin nahan, josta törötti edelleen varsin teräviä piikkejä. Rauno hoksasi polulta kookkaan susihämähäkin (laji varmaankin *Alopecosa inquilina*).

Kalkinpolttajan luontopolun varrella sijaitseva Sotungin kalkkikaivoksen syväne ja sen ympäristö herättää poikkeuksetta retkeläisissä ihastusta. Kaivoksen taloudellinen "kukoistus" osui 1800-luvun lopulle. Loka-kuussa 1900 Huvudstadsbladetissa on pieni ilmoitus, jossa kerrotaan kaivoksen olevan myynnissä. Viestinä maaperän kalkkipitoisuudesta näimme mm. mustakonnanmarjan lehtiä. Rauno löysi kuusenkävyä, jonka suumuja käpylinnut olivat halkoneet rasvaisia siemeniä tavoitellessaan (vrt. orava aiemmin).

Kalkkiuunitien varressa kasvaa runsaasti nuorta harmaaleppää. Tämä puulaji näyttää olevan kaupunkilaisille vieras. Kalkinpolttajan reitin pohjoisimmassa pisteessä lauloi kuusitiainen. Pohdimme laulun ideaa, kun metsätiaiset jo yleisesti valmistautuvat talveen ravintokätköjä tekemällä.

Pidimme laavulla 40 min. evästauon. Polun jälkimmäisellä osuudella kuulimme mm. hömö- ja töyhtötiaisen kutsuaääntä. Kerroimme näiden metsälintujen taantumisesta talousmetsissä. Viime päivien sateet ovat ilmeisesti vaikuttaneet positiivisesti sienitilanteeseen. Koko kierroksen aikana sienilistalle saatiin mm. känsätuhkelo, haavan- ja koivunpunikitatti, lehmäntatti, limanuljaska jne.

Kertasimme Högbergetin kivikummelilla retken havaintoja ja tapahtumia. Päätimme todella miellyttävässä kesäsäässä sujuneen retken n. 14:20. Retken osallistujat olivat tyytyväisiä tämän Suomen luonnon päivän retken antiin.

Paul Segersvärd

1.9.2019 LÄHIMETSÄN SYKSY RAAPPAVUORESSA

Oppaina klo 10-12 retkellä Dan Sävel ja Paul Segersvärd

Lämpimän aurinkoiselle (yli 20 C) lähimetsän luontoretkelle saapui 15 varttuneempaa retkeläistä, valtaosin naisia, ei lapsia.

Aluksi kerrottiin alueen monipuolisesta luonnosta, mm. putkilokasvien suuresta määrästä ja biotooppien erikoisuuksista. Esiteltiin lähtöpaikan ahdekaunokin tuntomerkit ja asiat, joita liittyi jopa Jousimiehen tähdistöönkin ahdekaunokin nimen kautta. Samoin puron vesiruton historia tuli kerrattua. Järjestettiin taikinamarjan makutesti. Pyörän alle jääneen metsäpäästäisen vuodenkierto ja hektinen elämä kerrottiin. Hampaista se todettiin hyönteissyöjäksi. Päästäislajien välinen tuoksukin mainittiin idänpäästäisen halpaa hajuvettä myöten.

Retken erikoisuutena löytyi vanhan pihapiirin viljelykarkulaisena violetinsininen värimuoto (f.) karhunköynnöksestä (*Calystegia sepium ssp. spectabilis*). Edelleen isolla itärinteellä määritimme läpilahon koivurunkopinon sammalia ja jäkäliä. Pulkkosienen myrkyllisyyden salat kerrottiin. Lahopuupinon jättäminen monimuotoisuuden luonto- ja kääpäsäästäjäksi sai kehuja retkeläisiltä - luonnon oma sukessioinstallaatio.

Tummarauniosta ei löytynyt etsinnöistä huolimatta vanhalta kasvupaikaltaan vesitornin juurelta. Vesitornin vaiheikas historia kerrattiin rakennusmetodeja myöten; vesitornin arkkitehtikilpailun voittaja on nimeltään herkkutatti. Tämän herkkutatin jalkaan oli ilmestynyt graffiteja ja mopoikäiset grillasivat nuotiopaikalla houkuttevasti tuoksuvaa makkaraa.

Myös muinaisten myyrmäkeläisten grillipaikkoja kartoitettiin kivikauden ajoilta.

Maan mukana tulleen valkomesikän leviämishistoriaa valotettiin. Myös papelorikko ja nurmimailanen mainittiin. Mäki-kuisman maavoimat esiteltiin hyvin laajasti kuten haisukurjenpolven nimihistoriakin.

Kivikon alvejuuresta ja sen filisiinistä kehkeytyi mielenkiintoinen keskustelu liittyen kalansyönttiin ennen ja nykyaikana. Linnuista kuuntelimme Paulin määrittämiä punarinnan, pikkukäpylinnun, puukiipijän ja kuusitiaisen syksyisiä yhteys- ja kutsuääniä. Myös päihinäkkeli ja liito-orava mainittiin ns. smyygaajalajeina (lintuslangia).

Kaikkiaan retki onnistui hyvin. Taas kerran retkeläisiltä tuli laidasta laitaan hyviä kysymyksiä, joihin yritimme Paulin kanssa parhaamme mukaan vastata. Kerroimme seuraavista retkistä ja saimme taputukset loppuhuipennukseksi.

Dan Sävel

14.9.2019 SIENIRETKI SIPOONKORPEEN

Kello 9.30-14.30. Oppaina Tiina Parkkima, Aku Korhonen & Juha Lindy

Viitisenkymmentä sienestäjää kokoontui Tasakalliontien parkkipaikalle lauantaina. Puolipilvisessä säässä lähdimme kohti monen lohikalastajankin suosimaa Storträsk-järveä. Kuljimme kolmen oppaan johtamana kohti järveä, jossa suoritettiin sienikorien tutkiminen ja koottiin sieninäyttely. Ennakko-odotuksista poiketen sienisaalis oli melko runsas. Erilaisia haperoita, rouskuja, tatteja sekä lampaankääpiä löytyi ihmisten ruokakoreihin, löytyipä jopa suppilovahveroita ja mustatorvisieniäkin. Löysimme monia eri sieniryhmiä. Näyttelyn yhteydessä ja maastossa kerroimme sieniryhmien yleisiä piirteitä. Tateista lehmäntatit ja punikkitatit tulivat tutuiksi. Rouskujen ja haperojen erot sekä tyypillisimmät näköislajit. Kärpässienten tunnistamista kävimme läpi myös ja kerroimme, että sieni pitää aina poimia kokonaan, jotta kaikki tuntomerkit löytyvät. Löytyi myös mm. lohisieniä, valevahveroita, samettijalkoja, pulkkosieniä ym.

Kävimme tosiaan läpi näitä sekä kerroimme ruokasienten kohdalla yleisimpiä, joihin ne voi sekoittaa. Sopivasti sieninäyttelyn jälkeen alkoi sade, osin aika rankkana kuurona, joka varmasti kasteli monet sieneen jääneet. Lähdimme sieninäyttelyn jälkeen kohti Tasakalliontien parkkipaikkaa, jonne kerroimme vielä olevamme klo 14.30 ja ihmiset voisivat vielä sienestää halutessaan lisää. Moni tulikin vielä näyttämään sienikoriaan lähtiessään. Ihmiset vaikuttivat tyytyväisiltä retkeen ja monet kertoivat, että retki todella tuli tarpeen. Varmasti enemmänkin kysyntää olisi näille sieniretkille.

Tiina Parkkima

6.10.2019 RUSKARETKI HERMANSKÄRINKALLIOLLE

Kello 10-12. Oppaina Paul Segersvärd ja Rauno Yrjölä.

Hermanskärin luonnonsuojelualueen retki sujui mukavasti viileässä, mutta onneksi sateettomassa säässä (+1- +3 C, 8/8). Metsäretkelle osallistu 19 henkilöä, joista yksi oli lapsi. Kummallakin oppaalla oli puhekaiutin, mikä jälleen osoittautui tärkeäksi kuuluvuudelle.

Kiersin Hermaskärin suojelualueen polut pari päivää ennen retkeä. Vaikka kohde on pienialainen, niin eri suuntiin risteävät polut paikoin tiheässä metsässä vievät kulkijan helposti harhateille. Kohteen luonnontilaa kuvaa hyvin se, että kuulin pyyn vihellystä kahdessa eri paikassa.

Yllentävä varpushaukka avasi mukavasti retken Petikon ulkoilualueen pysäköintipaikalla. Kävelimme aluksi metsänreunassa kulkevaa ulkoiluväylää pitkin luoteeseen kahden korpin saattamana. Reitti kapenee pian poluksi, joka seuraa Hermaskärin suojelualueen itäpuolelle jäävän metsikön reunaa. Alueella on paljon lahopuuta, joista osa näyttää syntyneen hoitotoimien seurauksena. Kantokäävän ja kuusenkynsikäävän kohdalla kerroimme kääpien osuudesta puiden lahottajina. Viereisellä peltoalueella lensi iso peippojen ja järripeppojen sekaparvi.

Lähestyttäessä Hermaskärin suojelualueita ylitimme Pyymossantien. Varsinkin arkena tiellä on melkoinen liikenne, kun raskaat kuorma-autot vievät maa-ainesta Petikon Huipulle. Varovaisuus on paikallaan! Jäimme katsomaan keltaisia ja osin jo punaisia haapoja, jotka kasvavat pellon laidassa. Miksi puu käyttää energiaa ja tuottaa punaisia väriaineita lehtiin, jotka jo kohta putoavat? Kerroin, että ruskan tuomaa hyötyä puille ei vielä täysin tunneta.

Jatkoimme Hermaskärin pohjoislaitaa kulkevaa polkua. Saavuttuamme jyrkän Hermaskärinkallion alapuolelle erään retkeläisen gps kertoi korkeudeksi n. 17 m merenpinnasta. Jatkoimme samaa polkua pellonlaitaan ja käännyimme siitä itään. Ympäröivä korpi vaikuttaa paikoin hyvin luonnontilaiselta. Kääpälajisto karttui pökelökäävällä ja taulakäävällä. Rauno löysi komean rykelmän akansieniä. Tämä sieni ei sovi ukonsienen tapaan suoraan paistinpannuille, vaan se pitää ensin kiehauttaa. Rauno kertoi Sieni-lehden tuoreesta artikkelista, jossa kaksi henkilöä oli syönyt tarha-akansientä ukonsienenä ja saanut onneksi ohimeneviä myrkytysoireita.

Nousimme laaksosta kapeaa polkua pitkin Hermaskärinkalliolle. Ihailimme rinteessä hienoa jäkäläkasvustoa, joka on säästynyt talleamiselta. Tutkimme okatorvijäkälää luupilla ja kerroimme jäkälien rakentuvan sieni- ja leväkumppanista. Kallion huippu nousee gps-miehen mukaan n. 50 m mpy. Lounaassa häämöttää Pitkäjärvi, pohjoisessa Petikon Huippu.

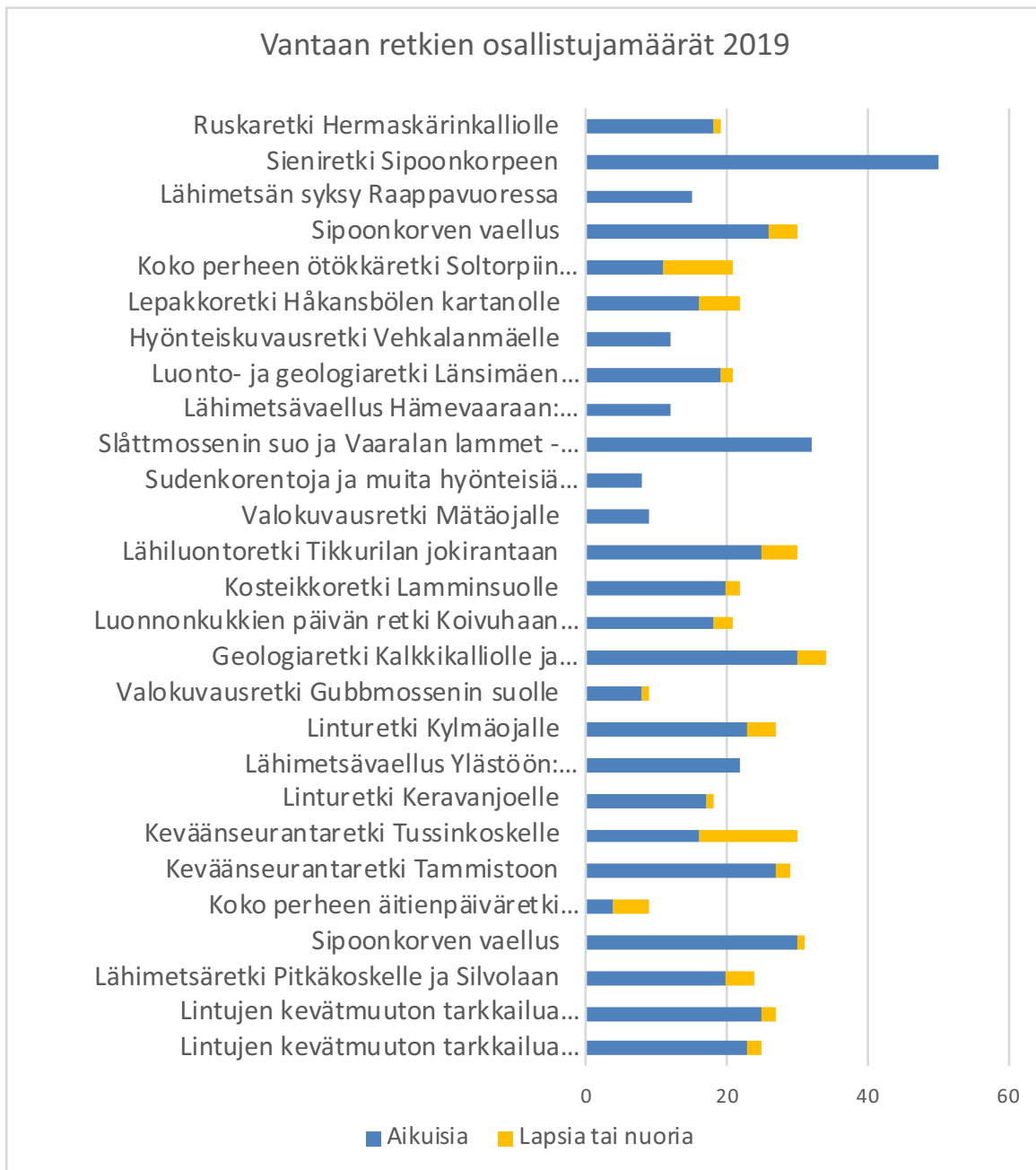
Laskeuduimme samaa reittiä uudestaan laaksoon, jossa ihastelimme puolestaan monimuotoista sammallajistoa. Polku kääntyy laaksosta sitten ylös rinteeseen ja ohittaa mm. vaikuttavan näköisiä kuivia kuusia, joissa viime päivinä on nähty kaksikin pohjantikkaa sekä valkoselkätikka. Etenimme jo kuivempaa kangasmetsää pitkin suojelualueen itäreunalle ja palasimme Pyymossantielle. Tästä ympyrän muotoinen lenkkimme kulki vielä pienen varastoalueen läpi ja palasi samalle ulkoilutielle, josta lähdimme matkaan.

Kertasimme retken tapahtumat ja kiitimme kuluneesta kaudesta. Ryhmä kiitteli kilvan meitä oppaita. Tämän retken perusteella Hermaskärin suojelualue on todella mainio kohde, joka sopii toteutettavaksi koko retki-kauden aikana. Oppaaseen voisi tästä kohteesta laittaa jatkossa maininnan, että reitti on paikoin vaativa. Maastoon sopivat kengät.

Paul Segersvärd

Yhteensä Vantaan retkille osallistui 609 henkilöä, joista ainakin 73 oli lapsia tai nuoria (joistakin retkistä tieto nuorten osuudesta puuttui).

VD/259/00.01.04.02/2019

KR/SL

Teemavuoden toiminta

Vantaalla on vietetty vuodesta 2015 lähtien luontoon liittyviä teemavuosia. Teemavuosikäytännön vakiinnuttaminen on kirjattu kaupungin strategiaan vuosille 2018-2021. Näin luodaan, vahvistetaan ja tuetaan vantaalaisten luontosuhdetta, joka on tie kohti vastuullista ja kestävä elämäntapaa.

Teemavuoden 2019 aiheena olivat ötökät. Ötökkäteemavuoden tavoitteena on herättää mielenkiintoa ötököihin ja niiden merkitykseen luonnolle ja ihmisille sekä parantaa ötököiden elinolosuhteita. Ympäristölautakunta toimi Ötökkävuosi-teemavuoden kehittämishankkeen ohjausryhmänä.

Projektin käytännön vetovastuu oli Vantaan ympäristökeskuksella. Teemavuoden aikana tarjottiin monipuolisesti tietoa ötököistä. Ohjelmassa oli mm. luentoja, kursseja, näyttelyitä ja ötökkäteemaisia luontoretkiä.

Lähiluonto-oppaat

Lähiluonto-oppaat järjestivät retkiä erityisesti päiväkotijärjestö- ja koululaisryhmille. Retkien pääpainona oli ötököihin tutustuminen pyydystämällä, tutkimalla ja pohtimalla ötököiden merkitystä luonnossa. Keväällä koululaisretkiä oli 45 ja päiväkotiretkiä 14. Syksyllä koululaisretkiä oli 33 ja päiväkotiretkiä 21. Vanhus- ja vammaisryhmille järjestettiin teemavuoden aikana 9 retkeä, marjoille 3 retkeä ja omakotiyhdistykselle yksi retki. Lähiluonto-oppaat kouluttivat myös yhden päiväkodin varhaiskasvattajia käyttämään luontoa oppimisympäristönä. Retkille osallistujia oli yhteensä noin 2500.

Lähiluonto-oppaat toivat ötökkäteemavuotta esille myös asukaspäiville.

Lähiluonto-oppaiden johdolla jättipalsamia kitkettiin neljästä eri paikasta Vantaalla. Talkookohteina olivat keväällä Itä-Hakkilan oja, Vierumäenoja, Vapaalassa Lammasoja ja Hämevaarassa Multaoja. Kesän aikana monet talkoista innostuneet asukkaat kitkivät omatoimisesti jättipalsamia alueeltaan, mikä onkin ollut lähiluontovuosien tavoitteena.

Luennot ja retket

Kesällä 2019 oli mahdollisuus osallistua ötökkätapahtumiin kartanoympäristössä. Kesä-heinäkuussa järjestettiin kahdesti Ötökkäsafari Katrinebergin kartanopuistossa ja loppukesästä Håkansbölen kartanolla vietettiin kahdesti Ötököiden yö -tapahtumaa. Osallistujia näihin oli noin 170. Petikonmäen ötökkävalokuvausteemaiselle luontoretkelle osallistui 30 retkeläistä. Pääkaupunkiseudun yhteisiä luontoretkiä järjestettiin Vantaalla 25 kpl, joissa oli yhteensä noin 600 osallistujaa. Näillä retkillä oli ötökkäteema vahvasti mukana.

Teemavuoden yleisötilaisuuksissa asiantuntijat, biologit Jaakko Kullberg, Jarmo Saarikivi ja Leena Luoto, kertoivat mm. ötököiden merkityksestä ja ötökkäystävällisestä kaupunkiluonnosta. Luennot toteutettiin yhteistyössä Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistyksen kanssa. Mielenkiintoisista aiheista ja hyvistä esiintyjistä huolimatta yleisömäärä jäi pieneksi, keskimäärin alle kymmenen kuulijaa luentoa kohden.

Vantaan kaupunginmuseon arkkitehti Andreas Koivisto luennoi Ötököiden hyödyntämisestä historian tutkimuksessa marraskuussa Vantaan Svenska Veckanin yhteydessä.

Teemavuoden ohjelma Vantaan eri toimijoilla

Useat Vantaan toimijat ottivat ötökkäteeman ohjelmaansa. Vantaan luontokoulun ohjelmassa teemavuoden aihetta nostettiin näkyvämmiin esiin. Tikkurilan kirjasto järjesti keväällä ötökkäaskartelupajan lapsille ja ötökkäteemaisen kirjanäyttelyn.

Vantaan kaupunki yhdessä Vantaan fotokerhon kanssa järjesti kaikille avoimen ötökkävuoden valokuvauskilpailun. Kilpailukuvan tuli esittää Suomessa tavattavaa ötökkää ja kilpailussa oli kaksi sarjaa: Instagram-kuva ja digikuva. Kilpailuun lähetettiin 498 kilpailukuvaa ja voittajat palkittiin kilpailukuvista koostetun näyttelyn avajaisten yhteydessä 15.10.2019.

Hyönteishotelleja rakennettiin muun muassa SLL Vantaan talkoissa Vantaan luontokoululla, ja Kierrätyskeskuksessa Koivukylässä valtakunnallisen ulkoluokkapäivänä. Jälkimmäisestä toimitettiin yksi isompi hyönteishotelli Tikkurilan kirjaston kaupunkiviljelmälle. Vantaan Liikkuva päiväkotitoiteutti kymmenkunta hyönteishotellityöpajaa varhaiskasvattajille.

Lasten kulttuurikeskukset Toteemi ja Pessi järjestivät monipuolisesti ötökkäaiheisia aktiviteetteja. Ötököitä muovailtiin, piirrettiin, askarrettiin sekä niiden asuinympäristöön tutustuttiin retkien muodossa. Ötökkäteema näkyi myös Vantaan kulttuuripalveluiden kevään ja syksyn 2019 Taidekaruselli-kerhotoiminnan sisällöissä.

Opetushallituksen rahoittamassa pariopettajuuskokeilussa Vantaalla ötökkäteema oli vahvasti esillä. Kuvataidekoulu hallinnoi hanketta ja yhteistyökumppaneina olivat muut taiteen perusopetuskoulut Vantaalta. Ötökkäteeman puitteissa ötököihin tutustuttiin eri taiteenlajien kautta.

Julkaisuja ja viestintää

Ötökkävuosi oli esillä vuoden jokaisessa Asukaslehdessä. Teemavuodesta uutisoi myös Helsingin Sanomat, Vantaan Sanomat sekä Kirkko ja Kaupunki -lehti. Teemavuoden Facebook-sivulle päivitettiin ajankohtaisia asioita ötökkävuoden tiimoilta sekä tietopaketteja ötököistä. Lähiluonnon Facebook-sivusto keräsi uusia seuraajia ja vuoden lopussa seuraajia oli kaikkiaan noin 900. Tietokirjailija ja valokuvaaja Seppo Parkkinen valitsi maaliskuusta joulukuuhun kuukauden ötökän, jota esiteltiin valokuvan ja lyhyen tekstin kera Vantaan kirjastoissa sekä teemavuoden Facebook- ja nettisivuilla.

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 7

Ympäristöjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi Ötökkäteemavuoden 2019 loppuraportointi.

Päätös:

Merkitään tiedoksi Ötökkäteemavuoden 2019 loppuraportointi.

Muutoksenhakuohje: 10. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto.

Lisätiedot:

Sonja Lahtinen, puh. 040 482 0801, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

8 §

Virkasuhteisen vakanssin (201627) kelpoisuusehtojen muuttaminen ympäristökeskuksessa 1.1.2020 alkaen

VD/9588/01.01.00.00/2019

KR/SJU

Voimassa olevan vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 2 §:n mukaan asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Ympäristötarkastajan virkasuhteiselle vakanssille (201627) on laadittu uusi tehtävänkuvaus ja vakanssin kelpoisuusvaatimus tulee vahvistaa uutta tehtävää vastaavaksi. Vakanssin nykyinen kelpoisuusvaatimus on alempi korkeakoulututkinto (soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai sitä vastaava aiempi tutkinto). Lisäksi on vaadittu vähintään 3 vuotta kokemusta ympäristönsuojelusta ja kunnallishallinnosta, hyvää suomen kielen ja tyydyttävää ruotsin kielen suullista ja kirjallista taitoa.

Ympäristökeskuksen kuuden ympäristötarkastajan viroista neljässä on kelpoisuusehtona ylempi korkeakoulututkinto ja kahdessa alempi korkeakoulututkinto. Lainsäädännössä tapahtuneet muutokset ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien lisääntyminen, kaupungin väkiluvun kasvu sekä yleinen ympäristötietoisuuden lisääntyminen on muuttanut työtehtäviä haastavammaksi ja vaatii viranhaltijoilta yhä enemmän ja laajempi-alaista osaamista. Lisäksi digitalisaation vaatimukset, sähköisen asioinnin kehittämistarpeet ja mm. Matin käyttöönotto tuo uusia vaatimuksia luonnontieteen tai tekniikan alalle kouluttautuneille tarkastajille.

Ympäristövalvonnan työtehtäviä on jaettu siten, että jokaisella tarkastajalla on kaksi tai kolme laajempaa asiakokonaisuutta, joissa luvituksen ja valvonnan erityisosaamisena on esim. melu, pinta- tai pohjavesi, ilmanlaatu, kemikaalit, jätteet tai maaperään liittyvät asiat. Tarkastaja vastaa kokonaisuudesta yksin koko Vantaan alueella tai manatieteellisellä osalla kaupunkia. Näiden lisäksi viranhaltijat sijaistavat toisiaan myös omien vastuualueidensa kokonaisuuksien ulkopuolella. Näin ollen pienen yksikön sisällä tehtäviä ei voi jakaa siten, että pystytään työtehtävien kautta erottelamaan korkeakouluviranhaltijoiden suorittamat tehtävät alemman korkeakouluviranhaltijoiden tehtävistä. Viranhaltijoiden työ on myös liikkuvaa, joten toimistopäivää tekevät joutuvat hoitamaan poissaolevien tehtävät siitä huolimatta, onko asia heidän vastuualueitaan.

Uudeksi kelpoisuusvaatimukseksi esitetään soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa, kokemusta ympäristönsuojelun tehtävistä sekä hyvä suomen ja tyydyttävä ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Henkilöstökeskus puoltaa esitystä.

Ympäristölautakunta 12.11.2019 § 8

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään vahvistaa ympäristötarkastajan virkasuhteiselle vakanssille (201627) kelpoisuusvaatimukseksi soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta ympäristönsuojelun tehtävistä sekä hyvä suomen ja tyydyttävä ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Päätös:

Päätettiin ympäristöjohtajan esityksen mukaisesti.

Täytäntöönpano: ympäristökeskus

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Saara Juopperi, puh. 040 768 0359
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

9 §

Krakanojan rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella

VD/6237/11.01.05.04/2019

KR/SR

Vantaan ympäristökeskuksessa on valmisteltu luonnonsuojelulain 24 §:n mukaista rauhoitusta Krakanojan puronvarsimetsän alueelle, joka sijaitsee Pakkalassa Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella. Rauhoitettavan alueen pinta-ala on 6,3 hehtaaria. Puro ympäristöineen on Vantaan yleiskaavassa 2007 varattu luonnonsuojelualueeksi Tulkintieltä aina Vantaanjokeen saakka. Rauhoitettavan alueen nimeksi ehdotetaan Krakanpuiston luonnonsuojelualue.

Rauhoituksella toteutetaan Vantaan yleiskaavaa 2007 sekä vastataan kaupungin tavoitteeseen lisätä Vantaalle purosuojelekohteita. Tämä tavoite on nostettu esille yleiskaavan 2020 valmistelutyössä (yleiskaavatoimikunta 1.10.2018 5§) ja kirjattu ympäristökeskuksen vuoden 2019 tavoitteisiin.

Kaavoitustilanne

Vantaan yleiskaavassa 2007 suojeltavalla alueella on varauksina SL, VU ja VL sekä ohjeellisten ulkoilureittien merkinnät.

Alueella on voimassa myös kolme asemakaavaa: Pakkala 3A 1992, Ylästö 4A 1999 ja Tuupakka 8 2002, joissa kaikissa puronvarsivyöhyke on merkitty luonnonmukaisena säilytettäväksi alueen osaksi (lmk). Vantaan uuden yleiskaavan 2020 luonnokseen rauhoitettava alue on varattu kokonaisuudessaan luonnonsuojelualueeksi.

Alueen omistus ja rajaus

Alue on kokonaisuudessaan Vantaan kaupungin omistuksessa sisältäen osia tiloista 92-422-3-8, 92-422-3-64, 92-422-3-13, 92-51-9903-4 ja 92-423-8-6 Vantaan Pakkalassa ja Ylästössä. Suojelualue muodostuu purosta ja sitä ympäröivästä metsäalueesta.

Alueen suojeluarvoja

Krakanoja laskee Vantaanjokeen Ruutinkosken itäpuolella. Vantaan virtavesiselvityksessä 2011 arvioitiin monipuolisesti Vantaan puroluontoa ja määritettiin virtavesiluonnon arvokohteita. Virtavesiselvityksessä myös käytettiin epävirallista purojen luokitusta, jolla arvokohteet määriteltiin paikallisesti, maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaisiin vesiluonnon kohteisiin. Tässä luokituksessa Krakanoja arvotettiin Kehä III:n eteläpuoliselta osuudeltaan maakunnallisesti arvokkaaksi virtavesikohteeksi. Tyypiltään luonnontilaisesti mutkitteleva Krakanoja edustaa savimaiden puroa, joka on Suomen luontotyyppien uhanalaisuustarkastelun 2018 mukaan uhanalainen virtavesien luontotyyppi.

Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella puro virtaa tiheän lehdon halki. Puronvarressa kasvaa mm. kotkansiipeä ja hiirenporrasta. Puusto on monilajinen ja lehtipuustoa, myös lahoavaa, on runsaasti. Paikoin on myös kuusimetsää. Alueen kääväkislajistoa on inventoitu vuonna 2004, jolloin todettiin lajiston olevan monipuolinen ja sisältävän huomionarvoisia ja harvinaisia sekä vanhaa metsää indikoivia lajeja.

Vantaan kaupungin metsien METSO-arvojen inventoinnissa vuonna 2012 alueella tunnistettiin luonnon monimuotoisuudelta merkittäviä lehtoja ja pienveden lähimetsiä. Puronvarren tiheiköt ovat linnustolle hyvää elinympäristöä ja lajistossa on mm. pensaskerttu, luhtakerttunen sekä satakieli. Alueella on

todettu olevan liito-oravan elinympäristöä lisääntymis- ja levähdyspaikkoineen. Puroon on kunnostettu uhanalaiselle taimenelle kutusoraikkoja. Krakanojan alueella on tehty havaintoja myös saukosta.

Krakanojalla on myös kulttuurihistoriallista arvoa. Purossa sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojaama muinaisjäänös (mj. rek. tunnus 1000032860), eli mahdollinen kalastuspaikka, josta erottuu maastossa puisia paalurakenteita. Puurakenteet sijaitsevat puron itäpenkalla puron mutkassa Ylästöntiestä 320 m luoteeseen. On myös mahdollista, että puurakenteet liittyvät myllyyn, joka on ollut Krakanojassa ilmeisesti 1700-luvun loppupuolella. Vuoden 1778 Tolkinkylän kartassa puron itäpuolella on myllypeltoja ja myllyniitty, mutta itse myllyä ei ole karttaan merkitty.

Krakanoja ja sen läheisyydessä olevat luonnonsuojelu- ja virkistysalueet muodostavat muutoin tiiviisti rakennetulla Keski-Vantaalla Kehä III:n eteläpuolella tärkeän luontokokonaisuuden, jolla on yhteydet myös Helsingin puolen luonnonsuojelualueisiin. Krakanojan rantametsät ovat myös virkistysaluetta lähiseudun asukkaille ja tärkeä luontokasvatuksen kohde. Paikoin maapohja on metsässä kulunut, mikä vuoksi reittien ja erilaisten toimintojen suunnittelu luontoarvojen turvaamiseksi ja kulutuksen vähentämiseksi on tarpeellista.

Puro kärsii lentokentältä tulevasta hajakuormituksesta, jolla on haittavaikutusta erityisesti taimenen poikastuotannon onnistumiseen. Lentokenttä kuitenkin tehostaa hulevesiensä käsittelyä ja rakentaa puron yläpuolelle hulevesikosteikkoja, joiden avulla kuormitusta pyritään vähentämään. Tavoitteena on saada vedenlaatu ja happitilanne purossa hyväksi.

Käyttö ja hoitosuunnitelma

Koska Krakankuuston luonnonsuojelualue sijaitsee asutuksen vieressä ja on osa lähiseudun asukkaiden virkistysaluetta, on alueelle tarpeen laatia hoito- ja käyttösuunnitelma ja myös toteuttaa sen vaatimat rakenteet viipymättä ja varmistaa alueen ylläpito.

Lausunnot

Suojelualueen rajauksesta, rauhoitusmääräyksistä ja hoidosta pyydettiin lausunnot Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistykseltä, Fingrid Oy:ltä, Vantaan Energialta, Caruna Oy:ltä, naapurialueen yksityiseltä maanomistajalta, Vantaan kaupunginmuseolta, kaupunkisuunnittelulta, viheralue-suunnittelulta ja -kunnossapidolta. Lausunnot tai kannanotot saatiin muilta paitsi Caruna Oy:ltä ja kaupungin viheralueiden kunnossapidolta.

Lausunnoissa suhtauduttiin luonnonsuojelualueen perustamiseen myönteisesti. Sähkölínjan alusen ottamista mukaan ei kannatettu voimayhtiöiden eikä kaupunkisuunnittelun lausunnoissa ja se rajattiin pois suojeltavasta alueesta. Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan, että alueella sijaitsevaan muinaisjäänöksen ei saa kajota.

Lausunnoissa korostui se, että suojelualueelle on laadittava monipuolinen hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa osoitetaan tarpeelliset reitit, rakenteet sekä luonnon hoitotoimet, jotta alueen luonto- ja maisema-arvot säilyisivät ja virkistyskäyttömahdollisuudet olisivat hyvät.

Krakanojaa koskevia luontoselvityksiä:

- Ojala 2000, Krakanojan kasvillisuus
- Savola & Wikholm 2004, Inventointiraportti Krakanojan lähialueiden kääpäälajistosta
- Janatuinen 2011, Vantaan virtavesiselvitys

- Innofor 2012, Vantaan kaupungin metsien METSO-inventoinnin loppuraportti
- Faunatica 2013, Krakanojan saukkoselvitys 2012/2013
- Ramboll 2016, Myyrmäen-Kivistön-Ylästön alueen liito-oravaselvitys 2016
- Lindblom 2017, Vantaan linnustoselvitykset 2017
- Ojala 2018, Vantaan ekologiset yhteydet

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 9

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään esittää Uudenmaan ELY-keskukselle Krakanojan luonnonsuojelulain 24 §:n mukaista rauhoittamista Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella.

Käsittely:

Ympäristöjohtaja muutti päätösesityksen kuulumaan ”Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle luonnonsuojelulain 24 §:n mukaisen rauhoituksen hakemista uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta Krakanojalle Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella”.

Päätös:

Päätettiin ympäristöjohtajan muutetun esityksen mukaisesti esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle luonnonsuojelulain 24 §:n mukaisen rauhoituksen hakemista Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta Krakanojalle Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella.

Liitteet:

- Hakemus luonnonsuojelualueen perustamiseksi
- Rauhoitettavan alueen raja- ja kartta (kaupunkikartta ja ortokuva)
- Ote yleiskaavasta
- Lausunnot

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Tiedoksi Vantaan kaupunki, yleiskaavoitus

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Ympäristösuunnittelija Sinikka Rantalainen, 0503180938
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Maankäyttö ja ympäristö / Nina Nordblad

5.9.2019

AC-1531-8-109

Vantaan kaupunki
Ympäristökeskus
ympäristösuunnittelija Sinikka Rantalainen

sinikka.rantalainen@vantaa.fi

Lausuntopyyntö 31.7.2019, Krakanojan luonnonsuojelulain mukainen rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella, VD/6237/11.01.05.04/2019

Luonnonsuojelualan perustaminen Fingrid Oyj:n 400 kV:n voimajohtojen ympäristöön Vantaalla

Suunniteltu luonnonsuojelualue sijaitsee Fingrid Oyj:n 400 kV:n voimajohtojen Espoo – Tammisto ympäristössä pylväsvälillä 92 – 93 ja Forssa – Tammisto ympäristössä pylväsvälillä 381 – 382 liitteenä olevan karttaotteen mukaisesti. Suunnitellun luonnonsuojelualan ympäristössä sijaitsee myös Caruna Oy:n ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n omistamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee ainoastaan Fingridin omistuksessa olevia 400 kV:n voimajohtoja.

Suojelualan perustamisen kohteena on alueella sijaitseva Krakanojan purouoma sekä uomaa ympäröivä puronvarsimetsä. Suunnitellusta luonnonsuojelualueesta on lausuntopyynnössä esitetty kahta eri aluerajausta, jossa toinen sisältää myös voimajohtojen johtoalueen. Suojelualan rajauksen vaihtoehtoista suosittelemme suppeampaa vaihtoehtoa, joka rajoittuu voimajohtojen johtoalueen ulkopuolelle, sillä suojelun kohteena olevaa puronvarsimetsää ei johtoaukealla ole raivausten ja puuston käsittelyn vuoksi.

Mikäli luonnonsuojelualue suosituksesta huolimatta halutaan perustaa voimajohtojen johtoalueelle, on voimajohtojen osalta otettava huomioon seuraavaa:

Suojelualan perustaminen johtoalueelle

Fingrid Oyj:n 400 kV:n ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n 2x110 kV:n voimajohtoja varten on lunastettu valtioneuvoston päätöksellä kiinteistöjen käyttöoikeuden supistus (liite) yhteensä noin 95,5 metriä leveälle johtoalueelle. Johtoalue muodostuu noin 75,5 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean reunoissa olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä, joilla puuston kasvua on rajoitettu niin, etteivät puut kaatuessaan osu johtimiin (katso liitteenä oleva johtoalueen poikkileikkauskuva). Voimajohtojen omistajalla on pysyvä oikeus pitää voimajohtonsa kyseisellä alueella ja oikeus ylläpitää ja huoltaa niitä. Maapohja ja puusto ovat maanomistajan omaisuutta.

Lunastettu käyttöoikeuden supistus näkyy kiinteistöllä rasitteena ja rajoittaa maanomistajan oikeuksia lunastetulla johtoalueella liitteessä esitetyllä tavalla. Voimajohtoja varten lunastetun kiinteistön käyttöoikeuden supistuksen mukaan ei johtoalueella saa ilman voimajohtojen omistajan erityistä lupaa esimerkiksi pitää rakennuksia tai kahta metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita tavallisia

Maankäyttö ja ympäristö / Nina Nordblad

5.9.2019

AC-1531-8-109

aitoja lukuun ottamatta. Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa koitua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Kiinteistön käyttöoikeuden supistuksen mukaan johdon omistajalla on oikeus mm. johtoalueen käyttöön, johtoaukean raivaukseen ja ylipitkien reunavyöhykepuiden käsittelyyn. Voimajohdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin johtopylväältä toiselle sekä sitä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla tai ajoneuvoilla (liite).

Luonnonsuojelulain 71 § mukaan rauhoitusmääräykset eivät rajoita aikaisemmin perustettujen rasiitteiden myötä myönnettyjen oikeuksien käyttämistä. Edellä mainitun pykälän Rasite- ja vastaavat oikeudet -osiossa on mainittuna seuraavaa: *Tämä laki tai sen nojalla tehdyt päätökset eivät rajoita sellaisen oikeuden käyttämistä, joka ennen rauhoitusmääräysten voimaantuloa perustettuna rasiitteena, vuokraoikeutena tai muuna vastaavana oikeutena kohdistuu luonnonsuojelualueeseen.*

Uusia suojelualueita perustettaessa tulee toimenpiderajoituksissa ja rauhoitusmääräyksissä ottaa huomioon ja sallia nykyisten voimajohtojen kunnossapito- ja uusimistoimenpiteet. Perustettava luonnonsuojelualue ei saa olla esteenä voimajohdon rakennemuutoksille ja uusimiselle. Mahdollisessa rakennemuutos- tai voimajohtohankkeessa tarvitsemme johtoalueen kokonaan käyttöömmme. Näin ollen nykyisten johtojen uusimistarve on otettava huomioon suojelualueen käyttöä suunniteltaessa pitkällä aikavälillä. Voimajohdon uusinnan yhteydessä johtoalueen leveys ja pylväspaikat voivat muuttua. Valtaosa uusista voimajohtoista rakennetaan nykyisten voimajohtojen yhtyeteen, niiden rinnalle tai paikalle.

Kantaverkon kunnossapitotyöt johtoalueella

Kantaverkon johtoalueilla toteutetaan lakien velvoittamia kunnossapitotöitä, joihin kuuluu reunavyöhykkeiden käsittely ja johtoaukean raivaukset sekä voimajohtorakenteiden kunnossapitoon liittyvät työt.

Johtoaukeat raivataan joko koneellisesti tai miestyönä keskimäärin 5 – 8 vuoden välein. Raivauksessa käyttövarmuutta vaarantamatonta alle neljän metrin korkuista kasvillisuutta voidaan jättää kasvamaan johtoaukealle. Perustettavan luonnonsuojelualueen johtoaukea voidaan sovittaessa merkitä raivauksen erityiskohteeksi, jolloin alueen omistaja voi käsitellä alueen puuston itse. Tästä on kuitenkin sovittava kirjallisesti Fingridin metsänhoitoasiantuntija Joonas Vaaramaan kanssa. Hänet tavoittaa numerosta 030 395 5339 ja sähköpostilla joonas.vaaramaa@fingrid.fi.

Reunavyöhykkeiden puusto käsitellään 10 – 25 vuoden välein. Käsittelyssä reunavyöhykkeen puusto harvennetaan, latvotaan helikopterilla tai päätehakataan puuston tilan mukaan. Jos suurin osa reunavyöhykepuista on ylipitkiä, reunavyöhyke käsitellään kokonaisvaltaisesti niin, että vyöhykkeeltä hakataan koneellisesti pois kaikki puut.

Voimajohtoalue ja voimajohtorakenteet tarkastetaan pääasiassa kävellen 2 – 3 vuoden välein. Lisäksi voimajohtorakenteita kunnossapidetään korjaamalla tarkastuksissa

Maankäyttö ja ympäristö / Nina Nordblad

5.9.2019

AC-1531-8-109

havaittuja puutteita ja vikoja. Voimajohtorakenteiden kunnossapitoon liittyvät korjaukset tehdään välittömästi, mikäli kantaverkon toiminta sitä edellyttää.

Muuta

Jos suunnitelmanne muuttuvat tai voimajohtojen läheisyyteen suunnitellaan rakenteita tai toimintaa, kuten ulkoilureittejä, siltoja, opasteita, levähdyspaikkoja ym., pyydämme ilmoittamaan siitä lausunnon laadintaa varten osoitteeseen Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 Helsinki tai sähköposti-osoitteeseen risteamalausunnot@fingrid.fi. Pyydämme, että ilmoitatte päätöksestä luonnonsuojelualueen perustamisesta.

Lisätietoja

Lisätietoja tarvittaessa antaa Nina Nordblad, puhelin 030 395 4132 ja sähköposti nina.nordblad@fingrid.fi.

Ystävällisin terveisin

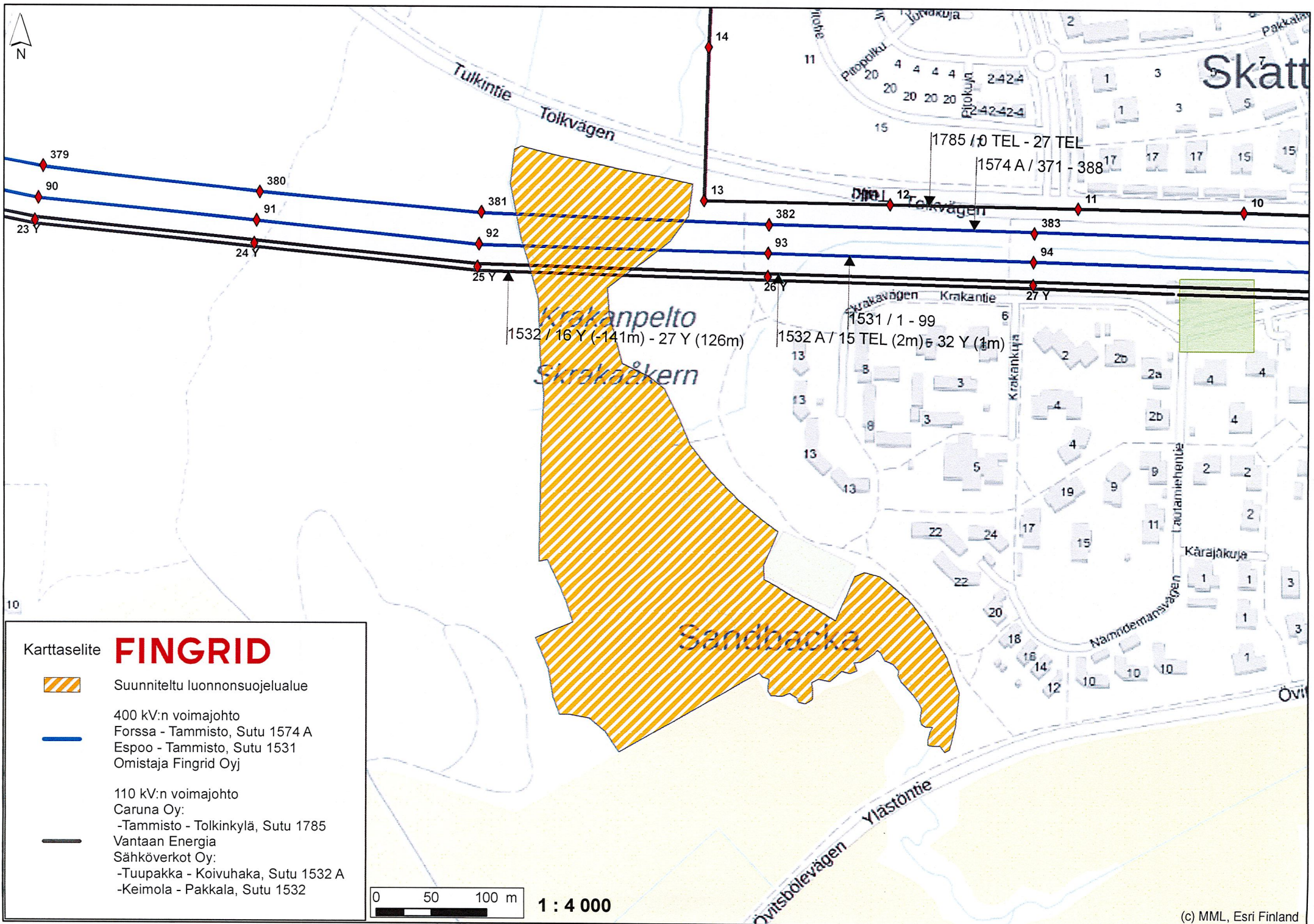
FINGRID OYJ
Risteämälausunnot

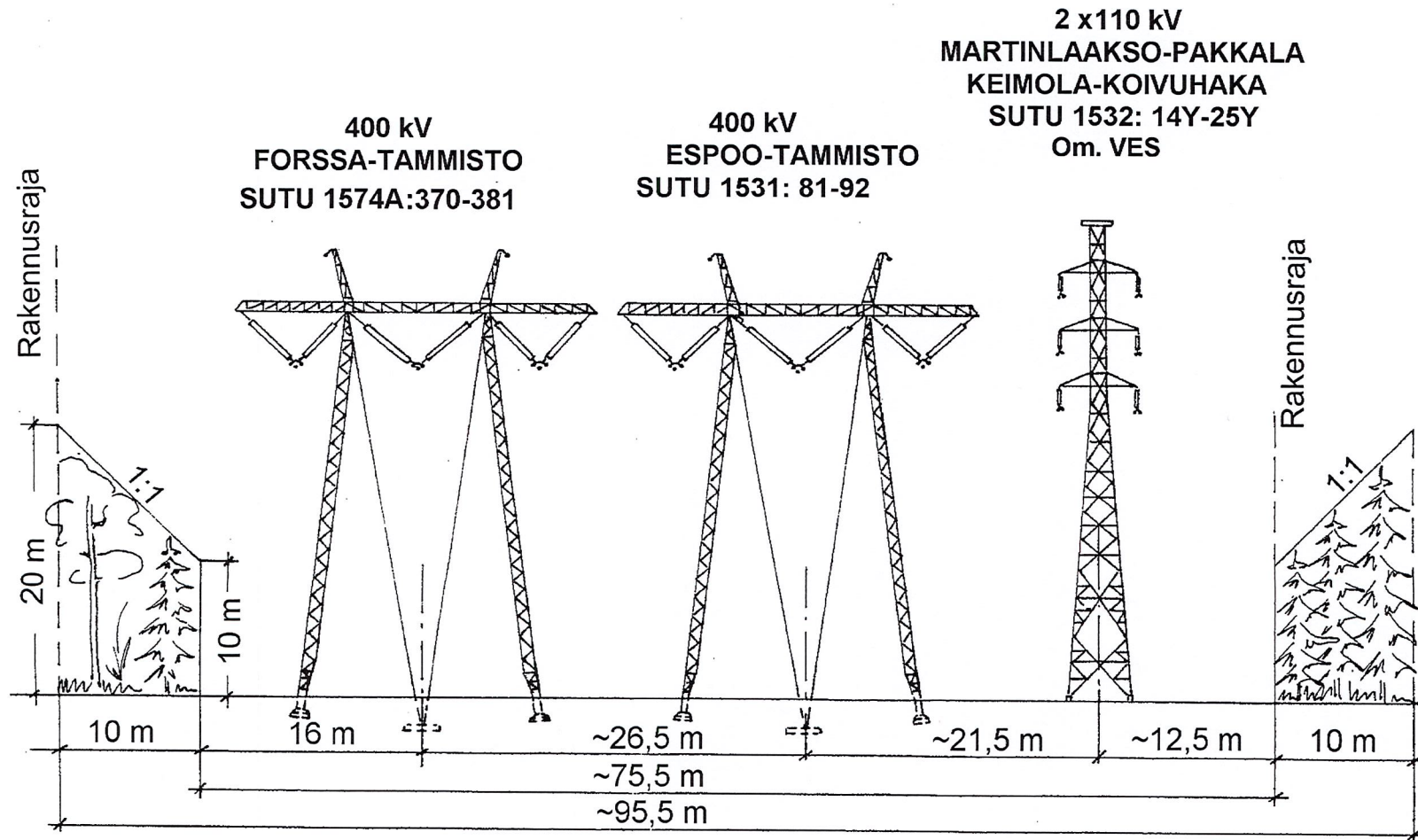

Nina Nordblad
suunnittelija

LIITTEET

Karttakuva
Johtoalueen poikkileikkauskuva
Yleiskuvaus kiinteistöjen käyttöoikeuden supistuksesta

IMATRAN VOIMA OY		Suunn. 18.3.85	
2x400 kV + 2x110 kV JOHDOT		Piirt. Oja	Tark.
ESPOO-TAMMISTO		Hyv. <i>Elo</i>	Ark. kuv.
YHTEINEN JOHTOALUE		Lehtiä	
Suhde	Laitte-/sjointitunnus	Tamitt.	Asiatunnus
		1531	J 3 D1 -56-
Korvaa		Korvattu	

VOIMAJOHTOJA VARTEN LUNASTETTU KIINTEISTÖJEN KÄYTTÖOIKEUDEN SUPISTUS

Johdon omistajalla on sähkön siirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

1. pystyttää ja pitää johtoaukealla sähkönsiirtojohto pylväineen, johtoköysineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen
2. suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajalle
3. pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja rautatiealuetta lukuun ottamatta muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon
4. poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämisestä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu
5. sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa
6. merkitä reunavyöhykkeillä sekä erityisessä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa takia saattavat olla vaarallisia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolelta tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle
7. johdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin johtopylväältä toiselle sekä sitä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistöille kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla tai ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa maa-alueen omistajan oikeuksia seuraavasti:

1. johtopylväiden ja rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta
2. aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin
3. ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväiden rakenteita. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta
4. johtoaukealla ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa rakennusrajan määräämää etäisyyttä lähemmäksi johtoaukean keskiviivaa.
5. reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta
6. johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa koitua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

VANTAAN KAUPUNKI

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Sinikka Rantalainen

LAUSUNTO

Viite: Lausuntopyyntö VD/6237/11.01.05.04/2019.

Kannanottomme omistamamme kiinteistön viereisen Krakanojan varrella sijaitsevan Vantaan kaupungin alueen (Ylästöntien pohjoispuolella) rauhoittamisesta ja suunnittelusta.

Emme vastusta alueen rauhoittamista mutta mielestämme ei ole oikein rakentaa ulkoilureittejä ja siltoja luonnonsuojelualueelle. Luonnonsuojelualueen tulisi olla luonnon ei ihmisen ehdoilla. Jo nykyisellään ilman rakennettuja ulkoilureittejä alueella kulkee paljon ihmisiä. Joista koirien ulkoiluttajilla on valitettavan usein koira vapaana (valitettavasti kiinnipitoa ei valvota) jolloin ne häiritsevät eläimiä ja maalla liikkuvia lintuja.

Sähkölinojen alapuoliselle alueelle voidaan hyvin rakentaa ulkoilureittejä ja siltoja sekä muuttaa ulkoilualueeksi. Kyseinen alue ei tule koskaan olemaan luonnon tilassa eikä siellä anneta puiden kasvaa, lisäksi koneellinen metsänhoito häiritsee luontoa.

Luonnonsuojelualueen hoitamiseen oletamme, että kaupungilla on tarvittava asiantuntemus ja osaaminen.

Vantaalla 3.9.2019

Kiinteistön 92-422-1-28 omistajat

Kurt Selenius Hans Selenius ja Mona Selenius

Vantaan ympäristökeskus, Sinikka Rantalainen

LAUSUNTO

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys (SILV) kiittää saamastaan lausuntopyynnöstä. SILV on iloinen Krakanojan ympäristöineen saattamisesta suojelun piiriin. Alue on jo luontotyyppinä savimaiden purot CR-luokiteltu ja maakunnallisesti arvokas. Alueella on monipuolinen kääväkäsajisto harvinaisuuksineen sekä havaintoja saukosta ja liito-oravan pesimisestä.

Yhdistys on tutustunut alueen rajaukseen, rauhoitusmääräyksiin sekä käyttö- ja hoitotavoitteisiin ja lausuu seuraavaa:

Aluerajaus:

Oheisessa kartassa näkyvät yhdistyksen tarkennukset.

- Pohjoinen alue tärkeä saada paikallisen ekologisen yhteyden takia mukaan, vaikka sähkölinjan takia hoitotoimet voivatkin olla paikallisesti rankemmat. Liito-oravien liikkumisen takia alue on liitettävä mukaan, jottei Tulkintien eteläreunan haavikko joudu myöhempien muiden suunnitelmien takia hakattavaksi.
- Voitaissiinko etelärajan peltoon rajautuva yksityinen metsän osa lunastaa alueeseen vai kuinka muuten taataan sen antama suoja purouomalle?

Rauhoitusmääräykset:

Yleisten rajoitusten lista on tiukka.

Siitä seuraa

Alueen käyttö ja hoito:

Sallittujen toimenpiteiden ehdotuksissa on ”määräysten täydentämiseksi” kapean ulkoilureitin ja kevyiden siltojen (2-3 kpl) rakentaminen alueelle” sekä ”reittien varsien puustonhoito turvallisuussyistä”.

Ensimmäinen lause on ristiriidassa rajoituslistan ”(teiden ja) polkujen rakentamisen” kanssa. Mitä tarkoittaa jälkimmäisen lauseen hoito turvallisuussyistä? Metsän leikkaavia reittejä tulee olla niukasti, enintään 1-2 ylitystä suojelualueella jo olevien polkujen kohdilla, mutta toinen mieluummin pohjoisessa sähkölinjan aukon etelälaidassa, missä nykyisinkin on jo polku. Itäreunan hoidetussa puistossa on kevyen liikenteen väylä, joka hyvin riittää ainoaksi pohjois-eteläsuunnan kulkutiekseksi. Poikittaisten polunvarsien hoito ei saa olla puistoyksiköille tyypillistä liioittelua levein (yli 5 m) avoväylin ja kaikkien lahoiden poistoa. Koska tästä on tulossa luonnonsuojelualue, on toiminnan rajoitusten (kieltojen) hengessä luonnon ehtojen on mentävä ihmisten kulkutarpeiden ja etujen edelle. Tässä ei ole kysymys pääsystä paikasta toiseen metsän läpi tai ulkoilualue. Ulkoreunaa mukailevan polun myötä turvallisuushoidosta saataisiin hyväksyttävää. Alueen länsipuolella polku voidaan sijoittaa karumpan metsäosaan, ja tuo pätkä voisi olla kahden poikittaispolun yhdistävänä osana. Metsätyyppien rajat eivät selviä kartoista, joten SILV:n hallituksen jäsen on käynyt katsastamassa ne. Taimenten kutupaikkojen tuntumaan ei kulkuväyliä pidä rakentaa poikkeuksena väliaikaiset ajoväylät kutusorituksen ajoa ja levitystä varten, kun sellainen joskus on tarpeen.

Alueen kuvauksessa mainitaan lentokentän hulevedet. Lentokenttä on luvannut tehostaa käsittelyä rakentamalla hulevesikosteikkoja, joiden avulla puron kuormitusta *pyritään* vähentämään. Tämä parannus on taattava seuraamalla määräajoin puron veden laatua – myös läheisen taajaman aiheuttaman käyttöpaineenkin takia.

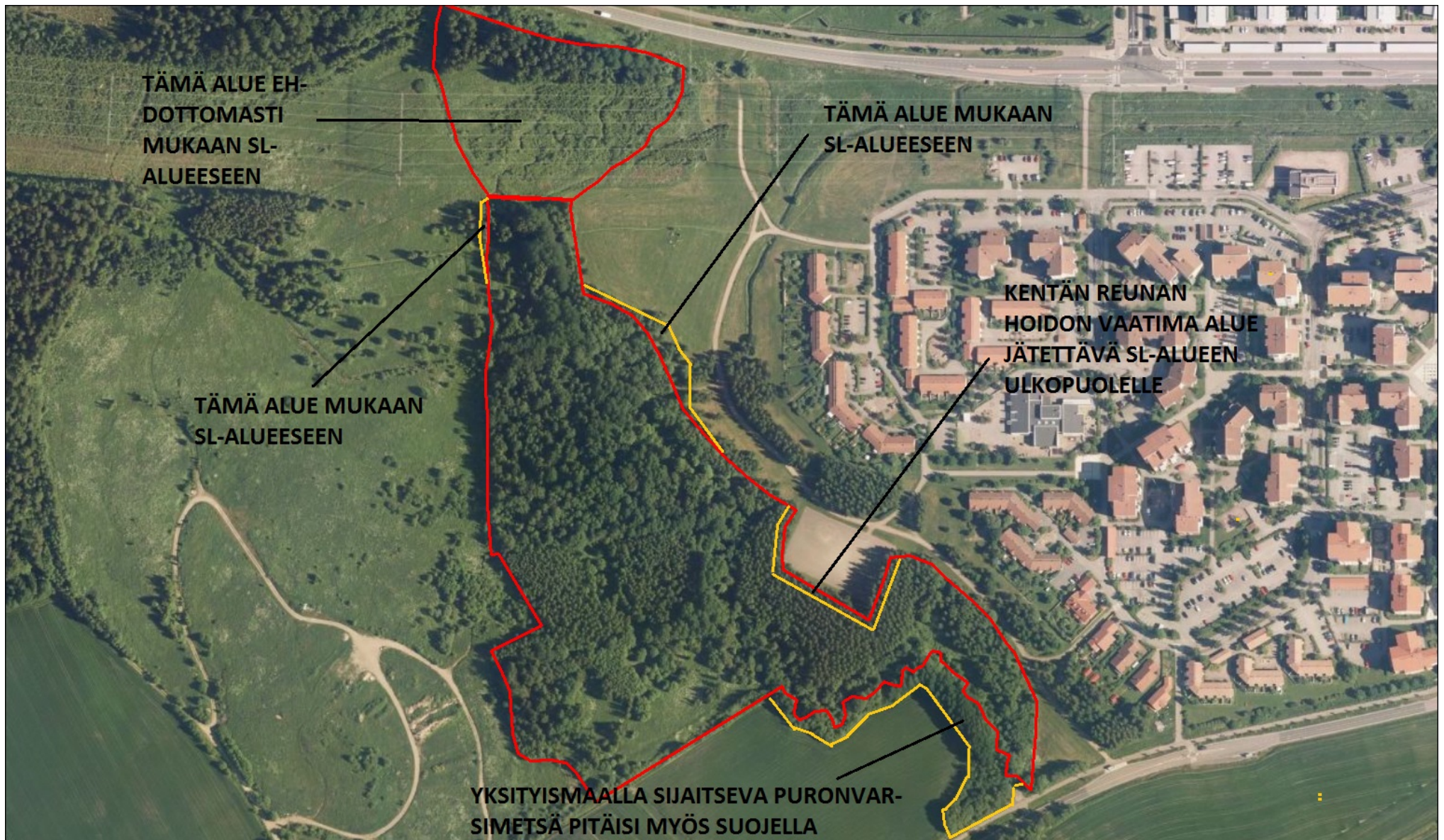
ystävällisesti

Vesa Järvinen, varapj. Sll Vantaa

Kimmo Jääskeläinen, pj. Sll Vantaa

Jyri Mikkola, Sll Vantaan jäsen, Sll:n Uudenmaan piirin luonnonsuojeluasiantuntija

Liite: ilmakuvakartta, johon lisätty SllV:n rajausehdotukset

Ympäristökeskus
Pakkalankuja 5
01030 Vantaa

Lausunto Vantaan ympäristökeskukselle Krakanojan luonnonsuojelulain mukainen rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella

Vantaan ympäristökeskus pyytää lausuntoa Keski-Vantaalla Ylästön ja Pakkalan kaupunginosissa sijaitsevan Krakanojan puronvarren luonnonsuojelulain 24 §:n mukaisesta rauhoittamisesta Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella liitekartassa esitetyllä noin seitsemän hehtaarin (7 ha) suuruisella alueella. Alue on kokonaan Vantaan kaupungin omistuksessa ja osa alueesta on yleiskaavassa varattu luonnonsuojelualueeksi. Suojeltavaksi esitettävän alueen rajaukseen sisältyy varsinaisen Krakanojan purouoman lisäksi sen ympäristön puronvarsimetsää. Kannanottoa pyydetään alueen rajauksesta, rauhoitusmääräyksistä ja alueen käytöstä ja hoidosta. Lausuntoa pyydetään 6.9.2019 mennessä.

Kaupunkisuunnittelu antaa ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon:

Voimalinjan aluetta ei voi ottaa mukaan suojelualueeseen, koska siellä ei voi kieltää metsänhakkuita ja hoitotoimia. Voimalinjan alla kasvillisuus pidetään matalana turvallisuussyistä.

Suojelualue sijaitsee Backaksen valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön reunalla ja ulottuu osittain alueelle. Alue on viime vuosisatojen ajan ollut osa laajaa avointa viljelysmaisemaa. Perinteisten maanviljelys- ja karjanhoitotapojen loputtua puron varren niityt ja pellot ovat kasvaneet umpeen ja sinne on kehittynyt uusia luontoarvoja. Esitetyn suojelualueen vähitellen yhä varttuneemmaksi metsäksi kehittyvä kasvillisuus voi muodostaa uutta reunaa Backaksen viljelysmaisemalle varsinkin, kun viljelysmaisemasta käsin katsottuna taakse jäävä Sandbackan alue ei sopeudu arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.

Rauhoitusmääräyksissä on erittäin tärkeää mahdollistaa alueen käyttö myös virkistykseen. Pääulkoilureittien verkostoa on mahdollista kehittää pääosin suojelualueen ulkopuolella, mutta suojelualueen sisälle on tehtävä liikkumista helpottavia ja toisaalta rajaavia rakenteita ja reittejä (mm. pitkospuut, sillat, laiturit, ulkoilupolut).

Vantaan kaupunki
Maankäytön, rakentamisen ja
ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Kielotie 28
01300 VANTAA
etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 8391

Krakanojan varrelle ulkoilureittejä on toteutettu vasta pieneltä osin Sandbackan kupeeseen. Yleiskaavassa on esitetty ohjeelliset ulkoilureittiyhteydet molemmin puolin puroa. Rauhoitusmääräyksissä ei pitäisi liian yksityiskohtaisesti määritellä, millaisia reittejä tai rakenteita alueelle voi rakentaa, vaan tehdä reiteistä tarkat suunnitelmat hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Asukasmäärän kasvaessa mm. Veromiehessä virkistyskäyttöä palvelevaa ja ohjaavaa palveluvarustusta tarvitaan jatkuvasti lisää.

Alueen eteläosassa on vielä parikymmentä vuotta sitten ollut viljeltyä peltoa. Itä- ja keski-Vantaan peltojen ja niittyjen hoidon kehittämissuunnitelmassa 2018 tämä alue on esitetty hoidettavaksi niittynä (kohde 3.17 Tulkinpuisto). **Hoidon kehittämissuunnitelmassa oleva alue on tarkoituksenmukaista rajata suojelualueen ulkopuolelle. Rauhoitusmääräyksissä pitäisi mahdollistaa maisemanhoito.** Mm. avoimen maiseman reunalle jäävää reunavyöhykettä voisi hoitaa kerroksisena, monilajisena ja kukkivana. Siten alueella olisi useammanlaisia elinympäristötyyppejä ja sekä maisemakuva että luonto olisivat monipuolisempia.

Lausuntopyynnössä todetaan, että suojelualueelle voidaan laatia hoito- ja käyttösuunnitelma. **Olisi parempi todeta, että alueelle tulee laatia hoito- ja käyttösuunnitelma.** Hoito- ja käyttösuunnitelmassa pitäisi suunnitella alueen palveluvarustus, reitistö, maisemanhoidon toimenpiteet ja ylläpito kokonaisuutena. Ympäristörakentaminen tulisi toteuttaa laadukkaasti, kestävästi ja kaupunkiympäristöön sopivalla tavalla. Suunnitteluun, toteutukseen ja ylläpitoon pitäisi varata resursseja.

Vantaan kaupunki
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Tarja Laine
Kaupunkisuunnittelujohtaja

Vantaan kaupunki
Sinikka Rantalainen
Pakkalankuja 5
01510 VANTAA

Krakanojan luonnonsuojelulain mukainen rauhoittaminen Ylästöntien ja Tulkin-
tien välisellä osuudella

Viitaten lausuntopyyntöön VD/6237/11.01.05.04/2019

Johtojen Sutu 1532A Tuupakka-Koivuhaka ja Sutu 1532 Pakkala - Tammisto pyl-
väiden 25Y ja 26Y läheisyyteen suunnitellun otsikossa mainitun alueen rauhoitta-
misen osalta tulee ottaa huomioon seuraavaa:

Tämä lausunto koskee vain Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n omistuksessa
olevia johtoa, Fingrid Oyj ja Caruna Oy antavat lausunnot omalta osaltaan.

Johtoja varten on Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n, Fingrid Oyj:n ja Caruna
Oy:n toimesta lunastettu käyttöoikeuden supistus. Tämä käyttöoikeuden supistus
eli johtoalue on edellä mainitussa kohdassa yhteensä 107 metriä leveä ja käsit-
tää VES:n 110 kV johdon. Johtoalue muodostuu 87 metriä leveästä johtoauke-
asta ja johtoaukean reunoissa olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä,
joissa puuston kasvua on rajoitettu niin, etteivät puut kaatuessaan osu johtimiin.
Maapohja ja puusto ovat maanomistajien omaisuutta. Lunastuksen yhteydessä
määritelty rakennusrajoitusalue ulottuu voimajohdon kohtisuoraan mitattuna 12,5
metrin etäisyydelle Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n 110kV:n johtojen Tuu-
pakka - Koivuhaka Sutu 1532A ja Pakkala - Tammisto Sutu 1532 keskilinjasta.
Keskilinja maastossa kulkee kyseisen voimajohdon pylväsrakenteiden keskikoh-
tien kautta.

Alueen rajaus

Koska voimajohdon kunnossapito ja turvallinen käyttö vaativat puuston poistoa ja
tarvittaessa liikkumista myös työkoneilla tai muilla moottoriajoneuvoilla, suositte-
lemme ensisijaisesti alueen rajauksen osalta vaihtoehtoa, jossa voimajohdon
osuus ei ole mukana rauhoitettavaksi alueeksi.

Rauhoitusmääräykset, alueen käyttö ja hoito

Voimajohdon omistajana verkkoyhtiöllä on velvollisuus ja vastuu huolehtia voi-
majohdon turvallisuudesta ja käytettävyydestä. Tästä johtuen joudutaan voima-

johdon lunastusluvan alueella tekemään kunnossapito-, perusparannus- ja mahdollisesti rakennustöitä.

Alla olevan kieltolistan yhteyteen on lueteltuna hoitotoimet ja mahdolliset vaikutukset. Mikäli voimajohdon osuus päätetään liittää osaksi rauhoitettavaa aluetta, varaamme oikeuden seuraaviin lunastusluvan mukaisiin poikkeuksiin:

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet;
Voimajohdon kunnossapidon, sähkönsiirron luotettavuuden ja voimajohdon turvallisuuden takaamiseksi, joudutaan voimajohdon johtokadulla ja reunavyöhykkeillä puustonkasvua rajamaan lunastusluvan mukaisesti.
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
Puusto ym. kasvusto on maanomistajan omaisuutta ja jatkokäsittely on heidän vastuullaan. Raivaustyön ja muun kunnossapidon aikana joudutaan johtokadulla kulkemaan, joten aluskasvillisuuden vahingoittumista ei voida välttää.
- ojien kaivaminen ja muu maa- ja kallioperän vahingoittaminen, muuttaminen ja sen ainesten ottaminen;
Voimajohtopylväille on asennettu pylväsmaadoitukset, joita joudutaan mahdollisesti korjaamaan tai uusimaan, myös pylväsperuskasia voidaan joutua korjaamaan, joten on mahdollista, että joudutaan tekemään kaivu- ja mahdollisia räjäytystöitä pylväiden ja pylväsmaadoitusten läheisyydessä.
- rakennuksien, rakennelmien, teiden tai polkujen rakentaminen;
Mikäli pylväs joudutaan vaihtamaan tai perustukset uusimaan, on mahdollista, että perustukset joudutaan tekemään uuteen kohtaan edellisen viereen. Tästä syystä ei voida taata, ettei rakenneta uusia rakennelmia.
- moottoriajoneuvoilla liikkuminen;
Voimajohdon kunnossapitotöissä liikutaan tarvittaessa työkoneilla tai muilla moottoriajoneuvoilla.
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen;
Kunnossapitotöissä joudutaan liikkumaan alueella jalan, työkoneilla tai muilla moottoriajoneuvoilla, eikä eläinten rauhaa pystytä takaamaan.
- tulenteke, telttailu ja muu leiriytyminen;
Ei vaikutusta.
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.
Voimajohtojen kunnossapidosta ja käytöstä johtuvaa liikkumista ei ole kovin paljoa. Normaalit toimenpiteet ovat maastotarkastus ker-

Käyttö ja kunnossapito/Jyrki Salmi

17.9.2019

ran vuodessa, aluskasvuston raivaus kolmen vuoden välein, tarvittavat reunapuu hakkuut 3-5 vuoden välein, maadoitusmittaukset 10-12 vuoden välein. Muita kunnossapitotöitä tehdään tarpeen mukaan.

Edellä mainituista syistä johtuen emme pysty takaamaan alueelle määritettyjen rajoitusten noudattamista, mutta rauhoittamisesta johtuen tärkeät kohteet voidaan huomioida työnsuunnittelussa, jotta mahdolliset vauriot olisivat mahdollisimman pieniä.

Muuta

Pyydämme ilmoittamaan hankkeen valmistumisesta tai suunnitelmien muuttumisesta Vantaan Energia Sähköverkot Oy:lle osoitteeseen:
jyrki.salmi@vantaanenergia.fi.

Tämä lausunto on voimassa viisi vuotta. Jos hanke toteutetaan myöhemmin, tulee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:ltä pyytää uusi lausunto.

Lisätietoja

Lisätietoja antaa tarvittaessa siirron kunnossapitoinsinööri Jyrki Salmi puh. 040 900 7514.

Vantaalla 17.9.2019

Jyrki Salmi
Siirron kunnossapitoinsinööri
VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY

Vantaa

PVM:

11.11.2019

DNRO:

VKM/166/2019

LAUSUNTO

Vantaan ympäristökeskus/Sinikka Rantalainen
PL 8801
01030 Vantaan kaupunki

Viite: Lausuntopyyntönne 30.7.2019

Asia: KRAKANOJAN LUONNONSUOJELULAIN MUKAINEN
RAUHOITTAMINEN YLÄSTÖNTIEN JA TULKINTIEN
VÄLISELLÄ OSUUDELLA

Sijainti: Noin 7 ha kokoinen alue Ylästöntien ja Tulkintien välissä
Krakanojan ympärillä.
Ylästö 40, Pakkala 51

Vantaan ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa Keski-Vantaalla Ylästön ja Pakkalan kaupunginosissa sijaitsevan Krakanojan puronvarren luonnonsuojelulain 24 §:n mukaisesta rauhoittamisesta Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella. Vantaan kaupunginmuseo lausuu asiasta Vantaan rakennetun kulttuuriympäristön, -maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Ehdotetun luonnonsuojelualueen alueella sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojaama muinaisjäänös Krakanoja (mj. rek. tunnus 1000032850). Kyseessä on Krakanojassa sijaitseva mahdollinen kalastuspaikka, josta erottuu noin kolme metriä pitkä rivi pystyssä olevia noin 5 cm halkaisijaltaan olevia puupaaluja, osin kahdessa rivissä. On mahdollista myös, että puurakenteet liittyvät myllyyn, joka on ollut Krakanojassa ilmeisesti 1700-luvun loppupuolella. Vuoden 1778 Tolkinkylän kartassa ojan itäpuolella on myllypeltoja ja myllyniitty, mutta itse myllyä ei ole karttaan merkitty. Suunnitellun luonnonsuojelualueen eteläosa sijaitsee osaltaan myös valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) alueella.

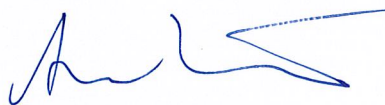
Kaupunginmuseo ei näe esteitä alueen luonnonsuojelulain 24 §:n mukaisesta rauhoittamisesta. Rauhoittamisen yhteydessä tulee kuitenkin huomioida, että muinaisjäänöksen ei tule kajota. Sen yhteyteen ei tule esimerkiksi kunnostaa

VANTAAN KAUPUNGINMUSEO, HERTAKSENTIE 1, FIN-01300 VANTAA, PUH +358 9 8392 4477, kaupunginmuseo@vantaa.fi, www.vantaa.fi/kaupunginmuseo

kutusraikkoja tai rakentaa siltoja. Lisäksi RKY-alueella olevat pellot ja niityt tulisi säilyttää avoimina.

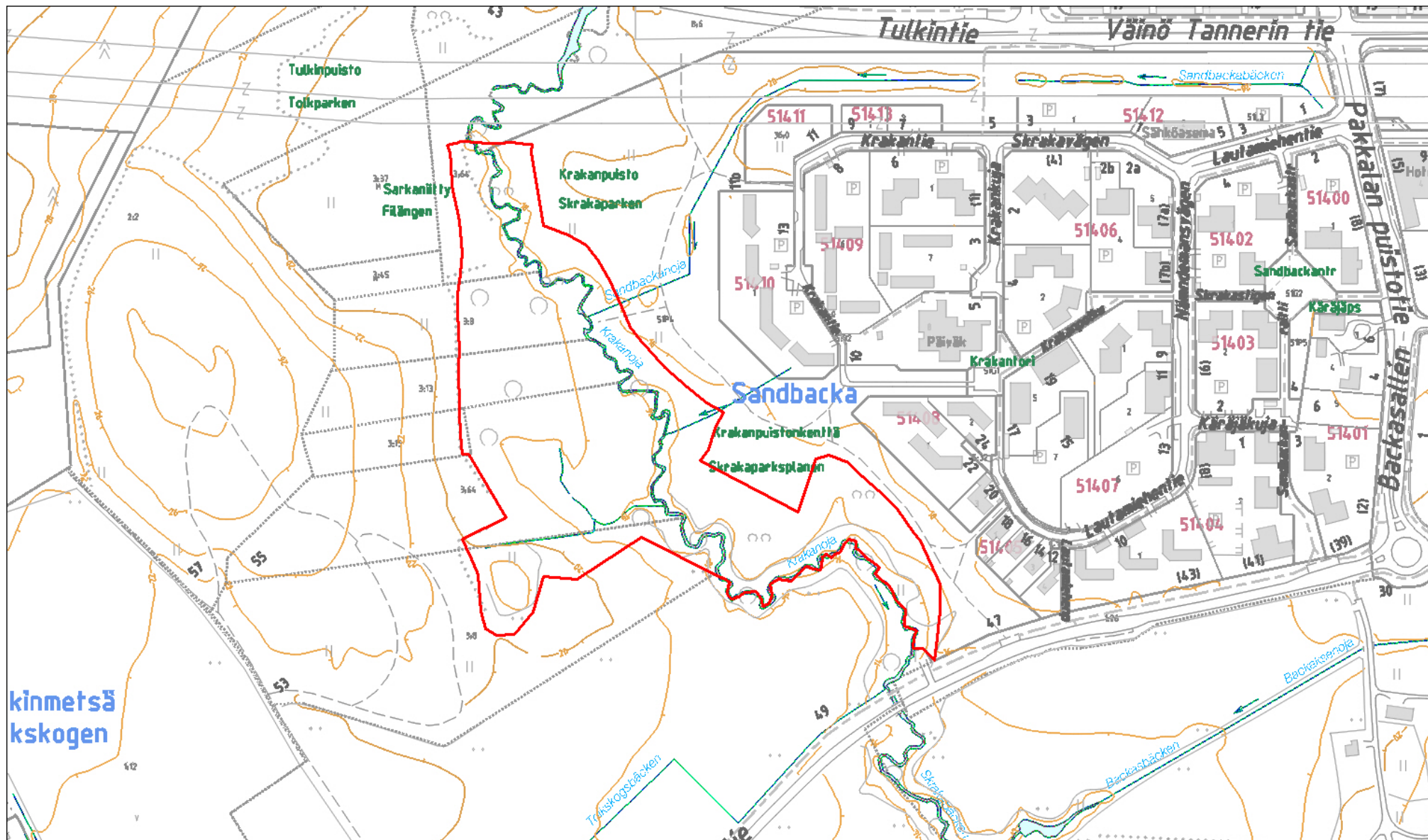
Marjo Routanen
Museon päällikkö

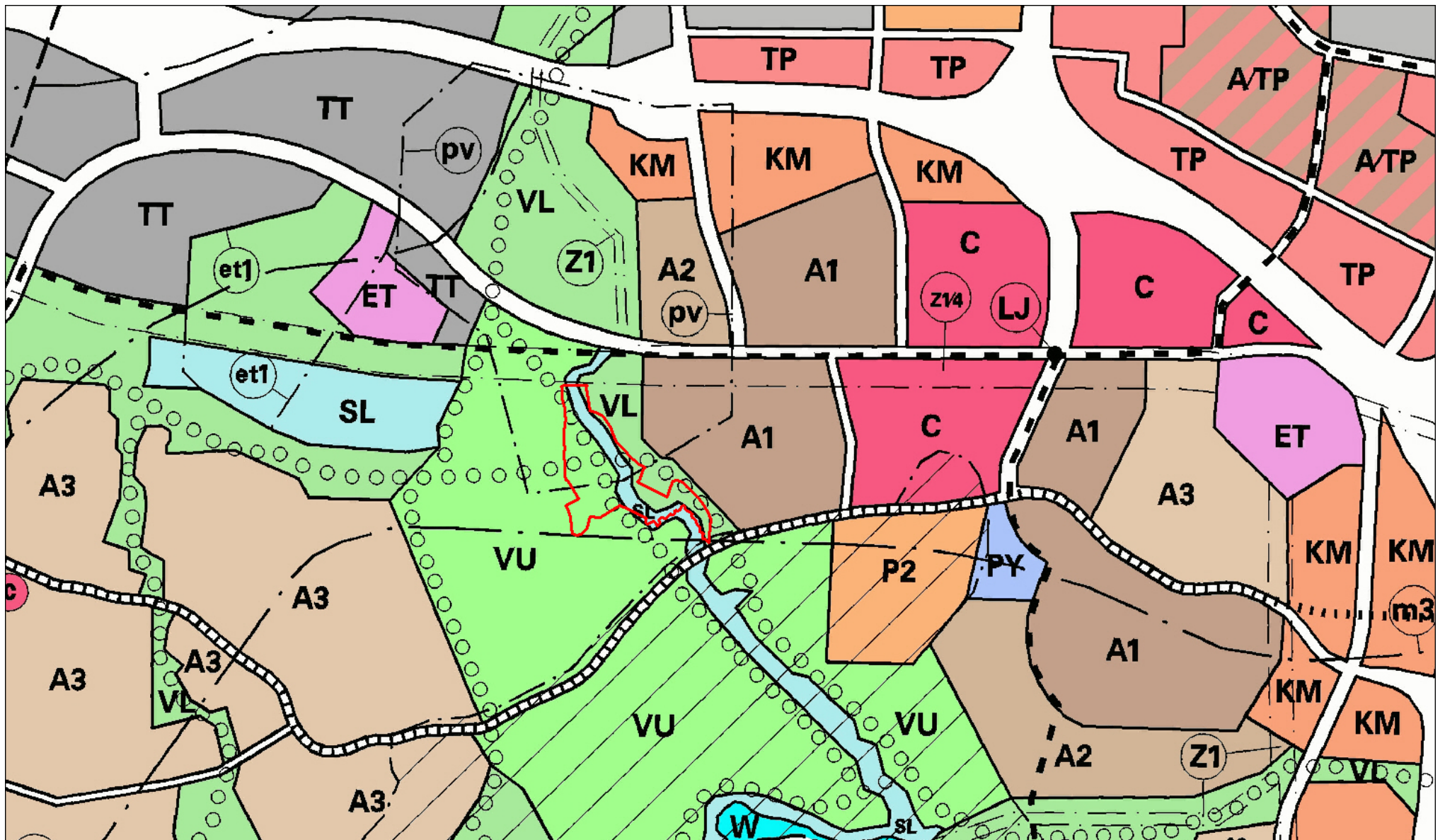
Andreas Koivisto
Arkeologi

Tiedoksl:

Uudenmaan ELY-keskus
Museovirasto

HAKEMUS

luonnonsuojelualueen perustamiseksi
(LSL 24 §)

1. SUOJELTAVAA ALUETTA KOSKEVAT KIINTEISTÖTIEDOT

Kunta:	Vantaa
Tilat:	92-422-3-8, 92-422-3-64, 92-422-3-13, 92-51-9903-4, 92-423-8-6
	Omistaja Vantaan kaupunki
Pinta-ala:	6,3 ha
Suojelukohde:	Krakanojan puro ja sitä ympäröivä metsä Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella.

2. KOHDEKUVAUS

Krakanoja on puro, joka laskee Vantaanjokeen Ruutinkosken itäpuolella. Puro on säilynyt poikkeuksellisen pitkältä matkalta alkuperäisessä, luonnollisesti mutkittelevassa uomassaan ja se on arvioitu Vantaan virtavesiselvityksessä Tulkintien eteläpuoliselta osuudeltaan maakunnallisesti arvokkaaksi virtavedeksi, joka edustaa luontotyyppiltään savimaiden puroa. Krakanoja meanderoi voimakkaasti ja saa osan virtaamastaan pohjavedestä. Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin 2018 mukaan Krakanojan tyyppiset savimaiden purot ovat luontotyyppinä äärimmäisen uhanalaisia (CR).

Ylästöntien ja Tulkintien välisellä osuudella, puro virtaa tiheän lehdon halki. Puronvarressa kasvaa mm. kotkansiipeä ja hiirenporrasta. Puusto on monilajinen ja lehtipuustoa, myös lahoavaa, on runsaasti. Paikoin on myös kuusimetsää. Alueen kääväkäsajistoa on inventoitu vuonna 2004, jolloin todettiin lajiston olevan monipuolinen ja sisältävän huomionarvoisia ja harvinaisia sekä vanhaa metsää indikoivia lajeja.

Vantaan kaupungin metsien METSO-arvojen inventoinnissa vuonna 2012 alueella tunnistettiin kriteeriluokan 2 lehtoja ja pienveden lähimetsiä. Puronvarren tiheiköt ovat linnustolle hyvää elinympäristöä ja lajistossa on mm. pensaskerttu, luhtakerttunen sekä satakieli. Alueella on todettu liito-oravan

lisääntymis- ja levähdyspaikkoja sisältäviä ydinalueita ja muuta elinympäristöä. Puroon on kunnostettu taimenelle kutusoraikkoja. Krakanojan alueella on tehty havaintoja myös saukosta. Purossa on myös muinaismuistolain suojaama muinaisjäännös; vanhan kalastuspaikan rakenteet (mj. rek. tunnus 100032850).

Puro kärsii lentokentältä tulevasta hajakuormituksesta, jolla on haittavaikutusta erityisesti taimenen poikastuotannon onnistumiseen. Lentokenttä kuitenkin tehostaa hulevesiensä käsittelyä ja rakentaa puron yläpuolelle pidätyskosteikkoja, joiden avulla kuormitusta pyritään vähentämään. Tavoitteena on saada vedenlaatu ja happitilanne purossa hyväksi.

Krakanoja ja sen läheisyydessä olevat luonnonsuojelu- ja virkistysalueet muodostavat muutoin tiiviisti rakennetulla Keski-Vantaalla Kehä III:n eteläpuolella tärkeän luontokokonaisuuden, jolla on yhteydet myös Helsingin puolen luonnonsuojelualueisiin.

3. ESITYS RAUHOITUSMÄÄRÄYKSIKSI

1. Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet;
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
- ojien kaivaminen ja muu maa- ja kallioperän vahingoittaminen, muuttaminen ja sen ainesten ottaminen;
- muiden kuin luonnonsuojelua palvelevien rakenteiden ja reittien rakentaminen;
- moottoriajoneuvoilla liikkuminen;
- maastopyöräily;
- koirien irti pitäminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen;
- tulenteke, telttailu ja muu leiriytyminen;
- purossa sijaitsevan muinaisjäännöksen vaurioittaminen;
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.

2. Sallitut toimenpiteet

- alueen käyttö luonto-opetukseen
- kutusoraikkojen kunnostaminen

- alueella sijaitsevien teknisen huollon johtojen, viemärien, kaasuputkien ja kaapeleiden ym. ylläpitäminen.

3. Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset suunnitelmat ja toimenpiteet alueen reittien ja rakenteiden perustamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä luonnonympäristön hoitamiseksi ja ennallistamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus vahvistaa hoito- ja käyttösuunnitelman.

4. Poikkeaminen rauhoitusmääräyksistä

ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualueen koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

4. KORVAUS

Maanomistaja ei vaadi korvausta suojelualueen perustamisesta.

5. HAKIJAN EHDOTUS LUONNONSUOJELUALUEEN NIMEKSI

Krakanpuiston luonnonsuojelualue

6. ALLEKIRJOITUKSET

Aika ja paikka

Allekirjoitukset

7. LIITE

kartta

- 10 § **Asetetun teettämisen täytäntöönpanoa koskeva päätös vesilain mukaisessa hallintopakkoasiassa ja määräys täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta sekä päätös oikeudesta johtaa vettä toisen ojaan**

YM/4467/11.03.03.00/2010

KR/MVE

Asia

Asian esittely ja päätösesitys ovat liitteenä (sisältää henkilötietoja).

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 10

Ympäristöjohtaja esitys:

Päätetään hyväksyä liitteenä oleva esitys.

Päätös:

Päätettiin hyväksyä liitteenä oleva esitys.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:

- pintavesisuunnitelmat
- kustannusarvio vaihtoehto 1
- kustannusarvio vaihtoehto 2
- päätösesitys

Täytäntöönpano: Liitteenä olevan päätösesityksen mukaan

Muutoksenhakuohje: 7. Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle vesilain nojalla tehdystä päätöksestä

Lisätiedot:

ympäristötarkastaja Mari Vesa, puh. 050 302 4259
(etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

11 § Vaasan hallinto-oikeuden päätös Romu Keinänen Oy:n ympäristöluvan muutosasiassa

VD/7133/11.01.01.00/2017

KR/PL

Asia

Vaasan hallinto-oikeus on antanut 29.10.2019 päätöksen 19/0213/2, joka koskee valitusta Romu Keinänen Oy:n Vantaan laitoksen ympäristölupa-asiassa.

Päätös, johon on haettu muutosta

Vantaan kaupungin ympäristölautakunta on 4.10.2017 § 4 myöntänyt ympäristöluvan Romu Keinänen Oy:n kierrätyslaitokselle osoitteeseen Degermosantie 4, 01760 Vantaa. Kierrätyslaitoksella käsitellään ja otetaan vastaan värimetalleja, rauta- ja teräspitoista metalliromua, sekä sähkö- ja elektroniikkaromua.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Seutulan kyläyhdistys ry on valituksessaan vaatinut hallinto-oikeutta kumoamaan ympäristölupapäätöksen ja kieltämään päätöksen täytäntöönpanon. Lisäksi on vaadittu hallinto-oikeutta velvoittamaan ympäristöluvan hakija ja Vantaan kaupunki yhteisvastuullisesti korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut. Valitusta on perusteltu mm. sillä, että luvan käsittelyvaiheessa käytetyt selvitykset eivät ole olleet riittäviä.

Toissijaisesti valittaja on vaatinut lupamääräyksiin muutoksia, esimerkiksi vaatimalla toimintaa kokonaan sisätiloihin ja melumittauksia tehtäväksi neljä kertaa vuosittain. Myös käytettävien työkonereiden tyyppejä on vaadittu yksilöitäväksi ympäristölupaan. Yleisesti valituksessa käsiteltävät asiat ja vaatimukset liittyvät laitoksen meluntorjuntaan, ilmapäästöihin, pölyhaittoihin, sekä hule- ja pohjavesiin. Valituksessa myös arvioidaan toiminnasta aiheutuvan naapurussuhdelain 17 §:n mukaisia vaikutuksia ja haittaa Vantaanjoen Natura 2000-alueelle.

Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisu

Vaasan hallinto-oikeus on hylännyt valituksen. Lisäksi hallinto-oikeus on hylännyt täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen ja valittajan vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Hallinto-oikeus on arvioinut, että lupaprosessissa käytetyt selvitykset ovat olleet lupaharkinnan kannalta riittäviä ja ympäristönsuojelulaissa säädetty ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ovat täyttyneet. Lupamääräyksiä voidaan pitää haittojen ehkäisyn ja vähentämisen kannalta riittävinä kun huomioidaan toiminnan laatu, laajuus ja selvitykset. Pinta- ja pohjavesien osalta hallinto-oikeus toteaa, että jos tarkkailutulosten perusteella on syytä epäillä toiminnasta aiheutuva päästöjä pinta- tai pohjaveteen, voi valvontaviranomainen määrätä lisätarkkailusta. Johtopäätöksenä todetaan, että ympäristölupapäätöstä ei ole syytä kumota valituksessa esitetyillä perusteilla.

Hallinto-oikeus arvioi, että päätös huomioiden ei ole myöskään kohtuutonta, että valittaja vastaa oikeudenkäyntikuluista.

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 11

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi Vaasan hallinto-oikeuden päätös, joka koskee Romu Keinänen Oy:n Vantaan laitosta.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi Vaasan hallinto-oikeuden päätös, joka koskee Romu Keinänen Oy:n Vantaan laitosta.

Muutoksenhakuohje: 10. oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Ympäristötarkastaja Pyry Lundén, p. 040 841 9974, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12 §

Eläinlääkäreiden eläinlääkintähuoltolain 19 § mukaisten palkkioiden enimmäismäärän vahvistaminen vuodelle 2020

VD/9137/01.02.01.00/2019

KR

Vireilletulo ja perustiedot

Kunnaneläinlääkäreiden eläkkeistä säädetään Julkisten alojen eläkelain 81/2016 § 85 viimeisessä momentissa. Kunnaneläinlääkäriin eläkkeen perusteena olevaa työansiota määrättäessä otetaan huomioon kunnan virkatehtävistä suorittamien palkkausetujen lisäksi eläinlääkäriin eläimen omistajilta tai haltijoilta periminä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 19 §:ssä tarkoitettuina palkkioina mainitun lain 7 §:ssä tarkoitetun kunnan toimielimen vuosittain vahvistama rahamäärä. Rahamäärä ei kuitenkaan saa ylittää kunnaneläinlääkäriin kunnallisessa virkaehtosopimuksessa sovittua, kalenterivuoden alussa voimassa ollutta alimman peruspalkan loppupalkkaa kaksinkertaisena. Jos kunnaneläinlääkäriin palvelussuhde ei jatku koko kalenterivuoden ajan, kunnan vahvistamasta vuotuisesta palkkioiden määrästä otetaan huomioon eläinlääkäriin palvelussuhteen kestoaikaa vastaava osuus. Palkkioiden vahvistamisesta ja sen ajankohdasta sekä loppupalkan muodostumisesta säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Käytännössä kunnaneläinlääkäriin eläke muodostuu kunnan maksamasta palkasta ja eläinten omistajilta perittävistä palkkioista kertyvistä eläkemaksuista. Ympäristölautakunta vahvistaa vuosittain arvion seuraavan vuoden arvioiduista palkkioista, jotka eläinlääkäri perii eläimen omistajilta. Vahvistettujen palkkioiden perusteella työnantaja maksaa lain edellyttämät eläkemaksut.

Keva on 12.11.2019 ilmoittanut vuoden 2020 palkkioiden enimmäismäärän olevan 51435,60 €. Eläinlääkäreille esitetyt summat löytyvät liitteistä 1. Niin sanotuille sopimuseläinlääkäreille (ulkopuoliset päivystäjät) maksetaan eläkepalkkaa päiväpalkkioksi lasketusta palkkiosta.

Päätökset eläinlääkäreiden toimenpidepalkkioiden määrästä on tehtävä 31.12.2019 mennessä. Kunnan monijäsenisen toimielimen tekemä vahvistuspäätös on toimitettava Kevaan 31.1.2020 mennessä.

Ympäristölautakunta 11.12.2019 § 12

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) vahvistaa saatujen tietojen perusteella eläinlääkintähuoltolain 19 §:n mukaisten kaupungineläinlääkäreiden eläkepalkkaan laskettavat toimenpidepalkkiot kalenterivuodelle 2020, lautakunnan jäsenille jaetun liitteen mukaisesti ja
- b) että sopimuseläinlääkäreiden päiväpalkkio on 142,88 €

Päätös:

Päätettiin ympäristöjohtajan esityksen mukaisesti.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:

- Eläinlääkäreiden eläinlääkintähuoltolain 19 §:n mukaisten palkkioiden vahvistaminen vuodelle 2020 (jaetaan pöydälle)
- Sopimuseläinlääkärit 2020 (jaetaan pöydälle)

Täytäntöönpano: Ote henkilöstökeskus
Ote palvelussuhderekisteri@keva.fi

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimusohje ympäristölautakunnalle

Lisätiedot:

Jaakko Peltomaa, puh. 050 3181 680, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 30 pv

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan ympäristölautakunnalle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan ympäristölautakunnan osoite:
Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 7. Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle vesilain nojalla tehdystä päätöksestä

Tässä kokouksessa vesilain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla.

Valitus tehdään **Vaasan hallinto-oikeudelle** kirjallisella valituksella. Myös päätökseen asian käsittelystä peritystä maksusta haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus on:

- asianosaisella
- rekisteröidyllä yhdistyksellä ja säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- vesitaloushankkeen sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksella ja hankkeen sijaintikunnan ja edellä mainitun muun kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusaika

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava **30 päivän kuluessa** tämän päätöksen julkipäivästä päätöksen tehneelle **Vantaan kaupungin ympäristölautakunnalle**.

Valituksen sisältö ja toimittaminen

Valitus osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle ja toimitetaan Vantaan kaupungin ympäristölautakunnalle.

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää tämä päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä ja asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä **valituskirjelmään valtakirja**, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua **260 euroa**.

Yhteystiedot:

Vantaan ympäristölautakunnan osoite:

Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa

puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163

sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 10. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

10.1

Päätöksistä §:t , jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

10.2.

Päätöksistä §:t, ei hallintolainkäyttölain 5 §:n mukaan saa tehdä hallintovalitusta, koska ne eivät sisällä sellaista toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.